

34 BPRMS Relaties met het buitenland PaTiMa

F

ACD	1527542
datum	08 JAN. 1981
CO	
b.	—
d.	—

C (CFO) nr.: *81/14* d.d.: **08 JAN 1981** Info: III
Aan : CF
Betreft : RMS-gebeuren.

Bijl.:

Op 15.12.80 werd

het volgende vernomen:

In januari 1981 (vermoedelijk in de eerste 2 weken van januari) zal er in Nederland een "groots gebeuren plaats hebben als resultaat van een samenwerking tussen de regering MANUSAMA (BP) de Papua's en Fretilin, dit in een opstelling, die gericht is tegen Indonesie.
Uitdrukkelijk werd hierbij vermeld dat dit "groots gebeuren" geen harde acties impliceert.

MP.

ACD 1550.114.
datum 15 JUNI 1981
CO 1539307.
b. _____ d. _____

C (CFO) nr.: 0111675

d.d.: - 4 JUNI 1981

Info: I

Aan : CFB

Betreft : Patima-conferentie.

Bijl.:

Op 23.4.1981 werd

het volgende vernomen:

Hedenmorgen is om 11.00 uur (1 uur later dan aangekondigd) de Patima-conferentie van start gegaan.

Hieraan werd door 3 delegaties deelgenomen, t.w.

- Papua-Barat

De Papua-delegatie van 7 personen staat onder leiding van

- Timor-Dili

De Timor-delegatie van 5 personen (4 mannen en 1 vrouw) bestaat uit 2 Portugezen en 3 Timorezen.

De Portugezen staan o.l.v. _____ en hebben contacten met of zijn vertegenwoordigers van de Portugese regering.

Het ligt in de bedoeling dat Timor-Dili een verlengstuk wordt van het Fretilin, dat alleen voor Oost-Timor strijdt.

- Maluku Selatu

De Molukse delegatie van 7 personen (6?) staat o.l.v.

Leden: METIARY

Het geheel staat o.l.v. Ir. MANUSAMA, bijgestaan door TUTUHATUNEWA en _____ (vertaler).

Deze Triple-Alliantie streeft naar het vormen van een staat West-Melanesië.

Gezamenlijk wil men één vuist maken tegen het Regime SUHARTO.

In dit kader bestaan er plannen om contacten te leggen met de Moslims in Indonesië.

Andere onderwerpen van gesprek:

- dekolonisatie

- de politiek van Amerika in Indonesië en in Vietnam.

- "Our countries are under American control".

Na de opening om 11.00 uur, werd er van 11.45 tot 12.15 uur gepauzeerd.

De belangstelling voor deze conferentie kon erg groot worden genoemd en de reacties op e.e.a. waren - afgaande op een eerste indruk - erg enthousiast. Dit biedt perspectief voor de komst.

Noot: Opmerkelijk was de sterke vertegenwoordiging van de
wijkraad Bovensmilde.

heeft filmopnamen gemaakt.

De wijkraad Assen schitterde door afwezigheid. (Noot:
Dit was te verwachten).

MP.

F

ACD	1.550.113.
datum	05 JUNI 1981
CO	1.539.307.
b.	d.

F

C (CFO) nr.: 01/1674

d.d.: - 4 JUNI 1981

Info: I

Aan : CFB

Betreft : West Melanesië Conferentie (Patima)

Bijl.:

Op 29-4-1981 werd

het volgende vernomen:

De W.-Melanesië conferentie (waaraan gekoppeld het Patima project) werd gehouden op 23 en 24 april te Capelle a.d. IJssel)
Aan het eind van de conferentie werd een persverklaring afgegeven

De 22e april werd besteed aan de voorbereidingen, opvang/huisvesting delegatieleden en leden van het voorbereidingscomité. Behoudens de delegatieleden waren circa 100 belangstellenden aanwezig. Zij werden echter niet toegelaten tot de besloten vergadering (uiteraard) zodat niet naar buiten kwam, welke overeenkomst werd gesloten.

Wel ligt het in de bedoeling, dat later, deze woorden door de reg. MANUSAMA aan de Centr. BPP ter bestudering worden toegezonden. Uit hetgeen werd bekendgemaakt moet begrepen worden dat de West-Melanesië Alliantie een vriendschapsverband is tussen Vanuatu, Nw. Caledonië met Patima (de samenwerkende volken: Papua's Timorezen en Molukkers).

Uitgelekt is dat de Patima samenwerking behalve het gezamenlijk politiek ageren tegen Indonesië, het vooral behelst, het organiseren en stimuleren van gewapend verzet in Nw. Guinea, Timor en de Molukken waarbij Nw. Guinea bedoeld wordt als uitvalsbasis.

Dit werd bekend, nadat op initiatief van een aantal leden van de Centr. BPP op 23-5 een informele bespreking werd gehouden met de Timor delegatie en later ook met de Papua delegatie.

Bij de bespreking met de Papua-delegatie waren van Papua-zijde ook aanwezig:

en ene .

Deze was destijds (toen nog Ned.-Nw. Guinea) leider van het Front Pemuda Maluku in Merauke.

Voorts bleek nog dat de Patima tenminste 1x per jaar bijeenkomt en dat een bureau geopend zal worden in Vanuatu.

WEST MELANESISCH E

CONFERENCE

23 EN 24 APRIL 1981.

CAPELLE AAN DEN IJSSEL.

KONFERENSI

MELANESIA BARAT

PAPUA-BARAT / TIMOR-DILI / MALUKU SELATAN

ENKELE RICHTLIJNEN

HARTELIJK WELKOM OP DEZE KONFERENTIE

Om de gang van zaken op deze conferentie niet te verstoren wordt U verzocht goede nota te nemen van de hieronder vermelde punten.

- Het programma van de conferentie op donderdag, 23 april 1981.

10.00 - 11.15 uur	Openingsplechtigheid;
11.30 - 13.30 uur	Plenaire vergadering;
13.30 - 15.00 uur	Lunchpauze;
15.00 - 17.30 uur	Plenaire vergadering;
17.30 - 20.00 uur	Pauze (Avondmaaltijd);
20.00 - 22.30 uur	Besloten vergadering van de Commissies.

vrijdag, 24 april 1981.

12.00 - 13.30 uur	Middagmaal voor allen;
13.30 - 14.30 uur	Plenaire vergadering;
14.30 - 16.30 uur	Ondertekening van de gesloten overeenkomsten;
17.00 - 18.00 uur	Persconferentie.

- De toehoorders van de conferentie worden verzocht rekening te houden met de aanvangstijden van de vergaderingen; Zij dienen dan ook 10 minuten voor de aanvang van elke zitting hun plaatsen in te nemen.
- Behalve de deelnemers van de conferentie en de speciale genodigden, kunnen allen een warme maaltijd verkrijgen tegen een betaling van f 3,50 per portie; De plaats waar de maaltijden kan worden genuttigd wordt door het Comité bekendgemaakt; Koffie en thee worden gratis verstrekt, terwijl andere dranken tegen betaling kunnen worden verkregen.

BEBERAPA PETUNDJUK

SELAMAT DATANG PADA KONPERENSI INI

Untuk menjaga supaya konperensi ini berdjalan dengan teratur, maka dimohonkan perhatian pada petundjuk-petundjuk jang disebut dibawah ini.

- Atjara konperensi

hari kamis, 23 april 1981.

dj. 10.00 - 11.15	Upatjara pembukaan;
11.30 - 13.30	Persidangan Pleno;
13.30 - 15.00	Beristirahat (makan siang);
15.00 - 17.30	Persidangan Pleno;
17.30 - 20.00	Beristirahat (makan malam);
20.00 - 22.30	Persidangan tertutup dari Komisi-Komisi.

hari djumat, 24 april 1981.

dj. 12.00 - 13.30	Semua pengikut dan para pendengar konperensi sudah hadir untuk makan siang;
13.30 - 14.30	Persidangan Pleno;
14.30 - 16.30	Upatjara pengesahan resmi dari pada Piagam Triple Alliance oleh tiga delegasi;
17.00 - 18.00	Pertemuan dengan para wartawan.

- Diminta dengan hormat supaya para pendengar konperensi perhatikan djam-djam rapat, sedang 10 menit dimuka itu sudah mengambil tempat masing-masing.
- Ketjuali pengikut-pengikut konperensi (delegasi²) dan para tetamu agung, maka semua jang datang, dapat membeli makanan dengan harga f 3,50 per porsi; Tempat makan ditundjuk oleh Badan Komité; Kopi atau teh dapat dengan pertjuma, sedang minuman jang lain harus dibeli.

- Zij, die wensen te overnachten, dienen dit kenbaar te maken aan het Comité;
Er is voor slaapgelegenheid gezorgd.
 - HET IS TEN STRENGSTE VERBODEN OM TE ROKEN IN DE CONFERENTIE-ZAAL.
 - DE TOEHOORDERS VAN DE CONFERENTIE WORDEN VERZOCHT OM NIET HEEN EN WEER TE LOPEN EN OF RUMOERIG TE ZIJN TIJDENS DE VERGADERINGEN.
 - In het gebouw waar de conferentie wordt gehouden is slechts één toilet aanwezig;
In de Kantine zijn er twee beschikbaar.
 - DE TOEHOORDERS DIENEN DEZE INSTRUCTIES EN RICHTLIJNEN STRIKT OP TE VOLGEN;
- DE LEDEN VAN HET COMITÉ ZIJN HERKENBAAR AAN HET TEKEN " KOMITE " .

" M E N A M U R I A "

Het Comité Ter Verzorging Van De Conferentie
Capelle aan den IJssel, april 1981.

P.S.
Programma-wijzigingen voorbehouden.

- Kepada mereka jang kehendaki untuk bermalam, maka diminta supaya masukkan namanja kepada Badan Komité;
Tempat-tempat bermalam telah disediakan oleh Badan Komité.
 - TERLARANG SANGAT MEROKOK DIDALAM RUANGAN KONPERENSI.
 - TERLARANG SANGAT PADA BERDJALAN SANA-SINI DAN/ATAU RIBUT SELAMA ADA RAPAT.
 - Ditempat konperensi hanja terdapat satu "toilet";
Diruangan Kantine terdapat dua "toilet".
 - SEMUA PARA PENDENGAR KONPERENSI DIHARUSKAN UNTUK MENGIKUT INSTRUKSI ATAU PETUNDJUK INI;
- ANGGOTA2 BADAN KOMITE DAPAT DIKENAL PADA TANDA-NJA " KOMITE " .

" M E N A M U R I A "

Badan Komité Pengurusan Konperensi
Capelle aan den IJssel, april 1981.

N.B.
Perubahan2 dalam programma dapat diadakan.

ACD 1.550.010.

datum 12 JUNI 1981

CO 1.539.307.

b. _____ d. _____

C(CFO)nr.: 01/1754

d.d.: 11 JUNI 1981

Info: I

Aan :

Betreft : Pa-Ti-Ma

Bijl.:

Op 12-5-1981 werd

het volgende vernomen:

Het Pa-Ti-Ma verdrag is in de Molukse gemeenschap goed ontvangen. Slechts een enkeling uit de Mol. wereld heeft hierop kritiek uitgeoefend. Geen van de kleinere groeperingen (ook Goheba niet) heeft kritiek geleverd.

Gezien alleen al de politieke mogelijkheden (steun Portugal-VN inz. Timor) waarvan de RMS en Papua's profijt zullen hebben zal dit gaan betekenen dat het vertrouwen van de Mol. in Nederland in MANUSAMA wordt hersteld. Ook betekent dit, gezien de te verwachten successen in de toekomst, dat onder de Molukkers geen frustraties zullen ontstaan. Dit voorkomt weer dat ongewenste uitspattingen zich in Nederland zullen voordoen. Dit ook al, omdat duidelijk werd gesteld dat de PaTiMa tot doel heeft (zonder Nederland hierin te betrekken):

1. politieke activiteit tegen Indonesië, via de VN.
2. militaire activiteit (verzet, guerilla) uitsluitend in de bezette gebieden zelf (Molukken, Nw. Guinea, Timor).

Te verwachten is dat binnen afzienbare tijd het guerillaverzet in Nw. Guinea, Timor en de Molukken zullen opbloeien, vooral ook omdat de politieke spanningen tussen het regiem SUHARTO en de verschillende onderdrukt gevoelde volken met de dag groter worden.

Als een daadwerkelijk verzet in de Molukken eenmaal bestaat, ligt het voor de hand dat getrainde Molukkers uit Nederland aan dit verzet (in de Molukken) zullen deelnemen.

Gedacht wordt aan een militaire training van Molukkers in Vanuatu. Deze Molukkers zullen zich dan bij het verzet aansluiten en niet meer naar Nederland terugkomen.

Verwacht wordt (als de mogelijkheid er eenmaal zal zijn) dat vele Molukkers uit Nederland zich zullen opgeven voor een militaire training omdat (inclusief reis- en verblijfkosten) hieraan voor hen geen kosten zijn verbonden.

Een soortgelijke oproep destijds gedaan door TAMAELA+ faalde omdat een ieder, zelf zijn reis- en verblijfkosten moest betalen.

Deze mil. opleiding wordt voor PaTiMa mogelijk gemaakt, dankzij de z.g.n. W-Melanesië Alliantie, een vriendschapsverband met Vanuatu en met de Nw. Caledonische Vrijheidsstrijders. Belangrijk is dat de Papua-strijders in Nw. Guinea zelf, het geheel eens zijn met de PaTiMa.

Dit is van belang omdat hierdoor ook de verscheidene Papua-organisaties in Nederland zich hierbij zullen neerleggen en dit zal zeker tot uiting komen bij het in september 1981 in Ned. te houden Papua Eenheids Congres.

Als eerste taak heeft de reg. MANUSAMA zich tot taak gesteld op zo kort mogelijke termijn, via persmedia in geheel Europa, bekendheid te geven aan het PaTiMa project.

Hiervoor heeft zij o.m. de G.f.B.V. verzocht een persconferentie te willen organiseren in Duitsland waar dan verschillende vooraanstaande Molukkers voorlichting zouden geven. Deze bijeenkomst is vorige week gehouden.

E
 ACD 1.548.641.
 datum 01 JUNI 1981
 CO 1539.307.
 E
 b. d.

C (CFO) nr.: 81/1601 d.d.: 29 MEI 1981 Info:1
 Aan : CFB
 Betreft : Patima-conferentie (23 en 24 april 1981)

Bijl.:

werd

het volgende vernomen:

De Patima-conferentie werd gehouden op 23 en 24 april 1981 in de Molukse kerk in Capelle a/d IJssel (Oostgaarde). Centraal stond de vorming van de Westmelanesische Triple-Alliant een samenwerkingsverband van Papua's, Timorezen en Maluku's gericht tegen de Indonesische overheersing van hun gebieden.

In de "openingspeech of the chairman" schetst MANUSAMA de wordingsgeschiedenis van deze conferentie en de eerste contacten die daartoe op 20 en 21 mei 1980 door en in Lissabon werden gelegd. Verder memoreert hij aan het feit, dat met name de politieke positie van de 3 participanten niet dezelfde is.

De voorzitter van de Molukse delegatie, , wijst in zijn speech ondermeer op de onderlinge verdeeldheid binnen de gelederen van de participanten.

De voorzitter van de Timorese delegatie , hield een vrij uitgebreide speech gelardeerd met diverse passages uit de gevoerde correspondentie . O.a. memoreerde hij het bezoek van en aan Lissabon. Zijn toekomstbeeld van de strijd tegen het Suharto-regime schetste hij als volgt:

- a. het diplomatieke deel met het algemeen secretariaat wordt in Lissabon gestationeerd;
- b. het militaire deel komt onder commando van West-Papua;
- c. financiële steun wordt door de Molukkers verzorgd;
- d. President van het geheel is MANUSAMA.

Samenstelling van de delegaties:

1. Papua's
Papua-Barat.
7 leden onder wie:

2. Timorezen
MNLITD = Movimento Nacional para a Libertação e Independencia
de Timor-Dili.

5 leden, tw:

3. Maluku Selatan
Badan Persatuan.
7 leden, tw:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.

De organisatie (enz.) van deze conferentie was in handen van het "Badan Komite 1981 RMS" (een gewijzigde vorm van het Komite Nasional).

Leden, t.w.:

en 22 leden

Tijdens een vergadering op 20 april 1981 om 18.00 uur in Bazarstraat met de Kapala Negara en Ds. METIARY heeft het Komitee n.a.v. een opgemaakte begroting een bedrag van f 10.000,- gevraagd. Door METIARY werd dit gehonoreerd met f 7500,-. Zelfs van dit geld heeft het Komitee nog overgehouden. Men heeft een inzameling in natura in de wijk Oostgaarde gehouden (koffie), thee, suiker, rijst etc. etc.). De opbrengst was dusdanig dat er wat dat betreft zeker nog een conferentie gehouden kan worden.

Totaal indruk: Een goede conferentie, die in een groter verband gezien het nodige perspectief biedt voor de toekomst, Het is nu zaak om e.e.a. verder uit te werken en te concretiseren.

CAF
18/1

ACD	1.548.634.
datum	20 MEI 1981
CO	1539304.
b.	—
d.	—

C(CF)nr.: 01/1443	d.d.: 19 MEI 1981	Info: 1
Aan : CFB		
Betreft : Samenwerking Papua's - Molukkers.		
Bijl.:		

Op 15 april 1981 werd

het volgende vernomen:

De publiciteit die gegeven wordt aan de samenwerking tussen de Papua's en de Molukkers in Nederland - in het kader van de gezamenlijke viering van 25 april - is overdreven. Indien er sprake is van samenwerking tussen Papua's en Molukkers, betreft het een zeer kleine groep Papua's, t.w.: als éénling en de groep Papuase vluchtelingen " ", beide gesteund, financieel, ideologisch en propagandistisch door de stichting "Door de Eeuwen Trouw (St.D.D.E.T.).

Bovendien wordt de vluchtelingengroep van door de meeste Papua's in Nederland gewantrouwd.

De Papuase leiders en , incl. hun aanhang, voelen niets voor samenwerking met de MANUSAMA-regering, omdat zij dit zien als consolidatie van de eigen positie van MANUSAMA. Voorts stelden de Papuas en , i.v.m. een evt. samenwerking met de Molukkers de voorwaarde, dat beide groeperingen elkaars politieke streven erkennen.

had tenslotte het plan geopperd om de pers te informeren over de juiste gang van zaken inzake de samenwerking tussen de Papua's en de Molukkers.

ACD

1546. 420.

datum

29 APR. 1981

CO

1539. 307.

b. /

d. —

C (CFO) nr.: 01/1311

d.d.: 29 APR. 1981

Info: II

Aan :

Betreft : Pa-Ti-Ma (Alliantie West Melanesië)

Bijl.:

Op 2-4-1981 werd

het volgende vernomen:

Gedateerd 23-3-1981 heeft de B.P. een rondschriften gericht aan de wijkraden, waarin wordt bekend gemaakt dat een nieuwe ontwikkeling tot stand is gekomen, t.w. de samenwerking van Papua's, Timorezen en Molukkers, en wel in het Bondgenootschap West Melanesië. Een conferentie hieraan gewijd zal plaatshebben op 22, 23, 24 april waarna de ratificatie van dit bondgenootschap op 25 april plaatsvindt tijdens de RMS-herdenking. Opgemerkt werd nog een financiële bijdrage van het volk te vragen of f 25,- p.p. ter financiering van een en ander. (vide bijlage).

1546. 920.

BADAN PERSATUAN (RAJAT MALUKU SELATAN)

SEKERTARIAT - BAZARSTRAAT 50 2518 AK 's-GRAVENHAGE, - Tel. : (070) 45.52.91

Nomor : 017/81/K.I.

's-GRAVENHAGE, 23 maart 1981.

Lampiran : Tidak

Pokok : a Peringatan proklamasi
25 april 1981;

Kehadapan

b Bantuan untuk peringatan
tersebut.

jth. Tuan2 Dewan Wijk/Dewan Kamp
(Pengurus Tjabang Badan Persatuan)

di

tempat kediaman masing2.

Tuan2 dan Rajat jang terhormat,

Pusat Pimpinan Badan Persatuan, djuga atas nama Pemerintah R.M.S., menjusul suratnja ttgl. 19 februari 1981 nr. 008/81/K.I. memalumkan kehadiran Tuan2 dan Rajat, bahwa:

a Peringatan proklamasi Tanah Air Kita Republik Maluku Selatan pada tanggal 25 april 1981, tetap diperingatkan dengan besar2an di Den Haag, bertempat di Houtrusthallen. Terlebih mengenai gerakan2 R.M.S. sana dan sini didalam waktu2 ini, maka perlu mendapat bantuan dari gerakan2 rajat, antara lain, gerakan dalam memperingati proklamasi R.M.S. jang akan datang ini.

Tambahan pula, "gerakan baru" dari tiga Negara (RMS, Papua dan Timor) akan angkat satu perdjandjian "persekutuan Melanesia Barat", hal mana perundingan dari tiga delegasi tersebut akan diadakan pada tanggal 22, 23 dan 24 april j.a.d. bertempat di Oostgaarde (batja Lete Mena, jang segra akan diterbitkan untuk rajat) dan pada 25 april akan dimalumkan mendjadi perhatian Dunia, sehingga patut rajat RMS sebanjak-banjaknja membandjiri Den Haag.

b Bantuan rajat untuk peringatan ini, ditetapkan f 25,==(dua puluh lima gulden) seorang/serumah-tangga jang ada pendapatannja), untuk:

- membajar harga saal dan segala alat2 jang dipergunakan (harga2 sudah meningkat tinggi);
- perongkosan gerakan 3 negara jang tersebut diatas dan
- perongkosan (auto2bus) bagi anak2 jang turut meramaikan hari peringatan ini dengan permainan2nja (mereka sudah berikan waktu untuk bermain, sudah beli alat2 dan pakaian2) hal mana dikerdjakan semuanja untuk meramaikan hari nasional Kita, maka perlu tugas kita untuk mengurus pengangkutannja, sehingga tidak terlalu berat tanggungannja.

Kami berharap Pemimpin dan Rajat memperhatikan penetapan jang diminta ini, supaja klak mendapat hasil jang memuaskan, ialah segala perongkosan dapat dibajar.

Wang sesudah dipungut, segra dikirim melalui giro Badan Persatuan, untuk diselidiki, sesudah itu segala perongkosan jang sudah mulai sekarang dikeluarkan oleh Fonds Nasional, kita berdaja-upaja untuk menutup kembali seluruhnja, oleh kerdjasama jang sungguh dengan

Tuan2 dan Rajat

Tuan2 dan Rajat. Bila kedapatan pada achirnja, ada kelebihan wang dari bantuan tersebut, maka segala kelebihan itu, 100% dimasukkan ke Fonds Nasional.

Inilah alamat dan gironummer dari Badan Persatuan:

Hoofdbestuur Badan Persatuan,
Bazarstraat 50,
2518 AK DEN HAAG Gironummer 3362013

Sedang jang membawa bantuan ini klak, ke Houtrusthallen, disana diserahkan kepada:

Tuan S. Lekatompessy, W. Munster dan anggota2 Fonds Nasional, jang ada bersedia, menanti Tuan2.

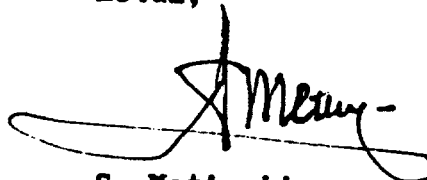
Mari Kami ramai2 mengerdjakan tugas Kami jang sudah tertaruh atas pertanggungan-djawab Kami masing2, sambil mengharapkan berkat Tuhan atas segala usaha jang Kami ramai2 ada kerdjakan dia.

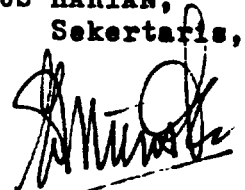
Achirnja kami utjapkan Salam dan Hormat kami jang patut, disertai pekik kebangsaan.

MENA MURIA

BADAN PERSATUAN (RAJAT MALUKU SELATAN),
PUSAT PIMPINAN/PENGURUS HARIAN,
Ketua, Sekretaris,

S. Metiarij

W. Munster

ACD 1546. 719.

datum 29 APR. 1981

CO 1579. 307

b. — d. —

C (CFO)nr.: 01/1294

d.d.: 29 APR. 1981

Info: II

Aan :

Betreft : Pa-Ti-Ma

Bijl.:

Op 1-4-1981 werd

het volgende vernomen:

Het is niet uigesloten dat het Pa-Ti-Ma project dat door de regering MANUSAMA gelanceerd werd als de Alliantie West Melanesië in Molukse kringen verkeerd valt omdat men e.e.a. kan uitleggen als te zijn een nieuwe proclamatie door de regering MANUSAMA en waarmede de proclamatie 25 april teniet wordt gedaan. Molukkers die dit zo aanvoelen zullen zich hierdoor geroepen gevoelen zich van MANUSAMA af te wenden.

E

ACD	1539307
datum	01 APR 1981
CO	
b.	_____
d.	_____

C (CFO) nr.: *01/914* d.d.: **31 MAART 1981** Info: I
Aan : CF
Betreft : Triple alliantie PA-TI-MA.

Bijl.:

Op 23.2.1981 werd

na
het volgende vernomen:

De regering MANUSAMA is een alliantie aangegaan met Timor en de verenigde Papoea's om gedrieën gecoördineerd het SUHARTO-regime te bestrijden door gezamenlijk optreden in de VN.
Deze alliantie zal officieel worden bekrachtigd op 25.4.81 tijdens de RMS-herdenking in de Houtrusthallen te Den Haag.
Deze alliantie zal streven naar een W.Melanesië.
De verenigde Papoea's bestaan uit de gebundelde groeperingen van:

De Timorezen wordt vertegenwoordigd door een nationalistische groep die Lissabon als zetel heeft, een (Timorees) nationalistische organisatie is en geruggesteund wordt door de Portugese regering.

Bedoelde alliantie zal zich bezig houden met politieke acties in de VN.

In de toekomst wordt echter gedacht aan het activeren van verzetsactiviteit in de Molukken (te leiden vanuit Papua en/of Timor) omdat dit noodzakelijk is om op een gelijk niveau te komen als Timor en Papua waar een daadwerkelijk verzet (guerrilla) reeds lang gaande is.

MP.

E

ACD	1539310
datum	01 APR 1981
CO	
b.	_____
d.	_____

C(CFO)nr.:	81/907	d.d.:	31 MARCH 1981	Info:	1
Aan	: CFB				
Betreft	: Bijeenkomst d.d. 21-2-81 inz. traditioneel en functioneel leiderschap				
Bijl.:					

werd

het volgende vernomen:

De bijeenkomst als in onderwerp aangegeven, werd in het vergaderlokaal in de wijk te Capelle gehouden.

Aanwezig waren ± 35 personen; o.w.:

Regering: MANUSAMA
 TUTUHATUNEWA

BP: METIARY

Staf Missie Militair:

BPP:

KPK:

PM:

GPM:

GIM:

Suara Rakjat:

SPP-RMS:

Uit Assen:

Uit Smilde:

Als hoofdpunt werd in de bijeenkomst gesproken over het RMS-leiderschap waarbij vooral de positie van MANUSAMA als traditioneel leider (president) ter sprake kwam.

Bij algemene stemmen werd aanvaard dat MANUSAMA (zo lang als hij zelf, zich hiertoe instaat gevoelt) president blijft. Hierbij kwam naar voren dat men van mening is dat alleen MANUSAMA in de Mol. gemeenschap zoveel respect afdwingt, dat sepataristische groepen in feite geen enkele kans van slagen hebben.

Besloten werd dat als MANUSAMA denkt af te treden; hij een opvolger zal pousseren die dan op een congres zal-dan-niet zal worden afgewezen; waarbij men aanneemt dat die persoon zal worden aanvaard.

T.a.v. de functionele leiders werd gesuggereerd dat naar (gedeeltelijke) verjonging moet worden gestreefd.

Zij (de ministers) die thans als zodanig fungeren moeten meer zelfwerkzaamheid betonen, initiatief ontplooiën en niet alleen maar uitvoerders zijn van MANUSAMA's opvattingen.

Zij dienen strijdvaardig te zijn en genegen te zijn zich opofferingen te getroosten.

Uiteraard werd over dit onderwerp uitgebreid gediscussieerd; echter zonder dat dit nieuwe aspecten te zien gaf.

Hierop aansluitend vroeg MANUSAMA het woord ter bekendmaking van een nieuwe belangrijke RMS ontwikkeling.

Hij verstrekte toen de bijzonderheden over de PA-TI-MA-beweging zoals hij eerder op de KPK-bijeenkomst 14-2-81 had gedaan

Aanvullend deed hij hierover de navolgende mededelingen:

- het PA-TI-MA-project behelst een triple alliantie dat streeft naar een "West-Melanesië". Dit zal worden duidelijk gemaakt op 25 april.

- De Timorese partner is een Timorees nationale beweging "de Movimento Nacional Timor", die de steun heeft van de Portugese regering.

() en () hebben in september 1980 te Lissabon de besprekingen gevoerd met deze beweging).

Als eerste had ds. METIARY kritiek op door MANUSAMA weergegeven feiten; vooral wat betreft dit streven naar een "West Melanesië".

METIARY is van mening dat dit verwarring teweeg zal brengen wat betreft het streven naar een RMS. Immers het lijkt er dan op dat MANUSAMA een nieuwe proclamatie "West-Melanesië" heeft uitgeroepen en daarmee de RMS-proclamatie teniet doet gaan. MANUSAMA antwoordt dat dit niet zo is en e.e.a. slechts staalt op een tactische overweging; die zeker begrepen zal worden door de buitenwereld en het Molukse Volk.

Mevr. () dacht dat de z.g.n. samenwerking weinig zin zal hebben omdat elk der partijen haar eigen belang zal doen

prevaleren.

vond de West-Melanesië-constructie verwarrend; vooral voor het volk in de Molukken en denkt dat hiermede het RMS-verzet in de Molukken zelf zich zal distanciëren van de RMS-beweging Nederland.

zag wel voordeel in een gemeenschappelijk (PA-TI-MA)optreden.

MANUSAMA had op de kritiek geen verweer en deed de kritiek af met zijn opvatting dat het project West-Melanesië de weg naar (RMS) succes zou bespoedigen.

511

ACD	1543162
datum	08 APR. 1981
CO	
b.	_____
d.	_____

C (CFO)nr.: <i>81/1028</i>	d.d.: - 7 APR. 1981	Info: I
Aan :		
Betreft :	Regering MANUSAMA	
Bijl.:		

Op 13-3-1981 werd

het volgende vernomen:

De regering MANUSAMA heeft een politiek samenwerkingsverbond aangegaan met de Papua's in Nederland en een Timorese (nationalistische) organisatie in Portugal. Dit verbond werd genoemd: Triple Alliantie West Melanesië en heeft tot doel, gezamenlijk politieke activiteit te voeren bij het streven naar soevereiniteit van de Molukken, Nw. Guinea en Timor.

Hoewel alles m.b.t. dit verbond reeds is geregeld zal hieraan eerst bekendheid worden gegeven door het houden van een verbondscongres te Capelle op ~~22~~, 23, 24 april. Op 23 april wordt dan ook een pers-bijeenkomst gehouden.

Als Min. pres. VAN AGT inderdaad (op verzoek van de Portugese pres t.b.v. Portugal, bij de ~~Nederlandse~~ ^{Portugese} regering de kwestie Timor zal aansnijden, zal de MANUSAMA-regering beslist met verwijten aan Min. pres. VAN AGT reageren. Dit omdat hij destijds weigerde om de Molukse kwestie met de R.I.-regering te bespreken.

E

ACD	1546676
datum	13 MEI 1981
CO	
b.	—
d.	—

c(CFO)nr.:	01/1399	d.d.:	12 MEI 1981	Info:	I
Aan	: CF				
Betreft	: Prognose Siwa Lima t.a.v. het zgn. Pa-Ti-ma project (alliantie West-Melanesië).				
Bijl.:					

Op 8.4.1981 werd

het volgende vernomen:

Het Pa-Ti-Ma project (alliantie West-Melanesië) zal de positie van de MANUSAMA-regering verzwakken, omdat vele Molukkers dit zien als "een nieuwe proclamatie" en hiermede gepaard, het verlaten van de (soevereine) RMS-gedachte. Bij vele Molukkers zal dit niet worden geaccepteerd.
Een ander punt is nog, dat het vormen van dit zgn. blok, als gevolg zal hebben dat Indonesië nog meer attent zal doen zijn op mogelijke RMS-activiteiten, met alle gevolgen van dien vooral voor de Molukkers in Indonesië.

MP.

E

ACD	1546678
datum	13 MEI 1981
CO	
b.	—
d.	—

C (CFO)nr.:	01/1391	d.d.:	12 MEI 1981	Info:	I
Aan	:				
Betreft	:	B.P.P.			
Bijl.:					

werd

het volgende vernomen:

1. Op 11-4-1981 werd te Capelle een BPP-bijeenkomst gehouden die gedeeltelijk werd bijgewoond door Hfd. K.P.K. en een afvaardiging van de wijkraad Capelle. De bijeenkomst werd gehouden voor het hebben van gedachtenwisseling over het a.s. Pa-Ti-Ma gebeuren.

Van de B.P.P. waren aanwezig:

2. Uit de welhaast eindeloze gedachtewisseling (de bijeenkomst duurde van 12.30 tot 17.30 uur) valt het navolgende te vermelden.

MANUSAMA heeft besloten dat:

- a). de BPP betrokken zal worden bij de politieke besprekingen tussen regering en de delegaties Timor en Papua.
- b). Voortaan zal de BPP betrokken worden bij alle politieke besprekingen van de reg. MANUSAMA.

Voorafgaand aan de Pa-Ti-Ma conferentie zal de BPP een politiek gesprek hebben met de Papua delegatie ter bepaling van het politiek standpunt van deze delegatie t.o.v. de Molukse strijd.

Er is een conferentie comité in het leven geroepen waarvan de leden zijn:

KPK-afd. II (optredend zonder uitmonsteringen) zorgt voor bewaking delegatieleden en orde tijdens conferentie in Capelle en herdenking in Houtrust.

Tijdens de conferentie zal de public relations worden verzorgd door:

De RMS-vertegenwoordiging die met de Timor- en Papua delegatie zal confereren bestaat uit 7 personen o.l.v. en mevr.

3. Het Hfd. KPK deed tijdens deze bijeenkomst de navolgende "vertrouwelijke" mededelingen.

Onder de prominente gasten behoort ook de Papua die destijds uit Indon. Nw. Guinea vluchtte en via PNG uitweek naar Vanuatu waar hij zich vestigde.

is juist terug van een bezoek aan Vanuatu waar hij o.m. voor de Pa-Ti-Ma manifestatie uitnodigde, de aldaar gevestigde Molukkers, en ene die zich zeer verdienstelijk hebben gemaakt voor de RMS.

zou hebben verteld, dat Nw. Caledonië en Vanuatu zich achter het W-Melanesië idee van MANUSAMA heeft geschaard, mits de Molukkers zich onthouden van welke vorm van terreur dan ook.

Wel acceptabel is een guerilla strijd in de Molukken. In dit geval zou Vanuatu zelfs bereid zijn wapenleveranties te doen als de RMS over voldoende financiële middelen beschikt

4. deed de navolgende mededelingen.

vindt het Pa-Ti-Ma project spectaculair maar vindt dat men voorzichtig moet zijn bij het beoordelen van de resultaten.

Het blaasorkest en de dansgroep uit Assen hebben geweigerd hun medewerking te verlenen ter opluistering van het Pa-Ti-Ma project en zullen waarschijnlijk ook verstek laten gaan bij de herdenking op 25 april.

ACD	1.549.215.
datum	05 Jun 1981
CO	1.547.614.
b.	—
d.	—

c(CFO)nr.: 81 1682	d.d.: - 4 JUNI 1981	Info: II
Aan :		
Betreft :	Reacties op PaTiMa gebeuren.	
Bijl.:		

Op 13-5-1981 werd

het volgende vernomen:

Op het PaTiMa gebeuren zijn in het Noorden van Nederland vrijwel geen reacties gevolgd, waaruit valt op te maken of e.e.a. wel of niet heeft aangeslagen bij de Molukkers. Wel zijn er enkelen die voorzichtig toenadering zoeken tot de B.P.

F

ACD	1549.212.
datum	05 JUN 1981
CO	1547.614
b.	/
d.	—

F

C (CFO) nr.: D1 | 1673

d.d.: - 4 JUNI 1981

Info: II

Aan : CFB

Betreft : Herdenking 25 april (1981) (bijl. I).

Bijl.:

Op 29-4-1981 werd

het volgende vernomen:

Van de herdenking 25 april is weinig vermeldenswaard daar deze in feite verliep als in voorgaande jaren. Wel werd uiteraard het Patima project gepresenteerd als een groot succes in het verloop van de Molukse strijd. Dit onderwerp werd door alle sprekers bespeeld, t.w.: METIARY, TUTUHATUNEWA, , MANUSAMA, en de gastsprekers

Muslimen

Later hield nog een speech waarin zij benadrukte dat de BPP zich onvoorwaardelijk achter de regering MANUSAMA stelt. In de speech van was opvallend dat hij benadrukte dat in tegenspraak tot in omloop zijnde geruchten, de RMS-regering niet alleen strijd voor de Christen Molukkers maar ook voor de ~~Muslimen~~ ^{Muslimen} ~~muslimen~~. Naar schatting werd de bijeenkomst bezocht door 4000 belangstellenden o.w. circa 300 aanhangers van die ná hun herdenking te Amsterdam naar de Houtrust kwamen.

**Opgedragen aan mr. dr. Christiaan Robbert Steven Soumokil
Vader van het Zuidmolukse Volk**

**'Geschiedenis zonder politiek is als een boom zonder vruchten,
maar politiek zonder geschiedenis is als een boom zonder wortels'**

Mr. dr. Christiaan Soumokil

1.

SELAMAT DATANG KE KOTA DEN HAAG

Kembali Kita bertemu dikota Den Haag, didalam hari peringatan lahirnja Negara Kita, Republik Maluku Selatan, dengan artinja, bahwa Kita sadar:

- a. ta'boleh Kita dilemahkan oleh lamanja waktu,
- b. ta'boleh Kita dibimbangkan oleh keadaan Dunia Internasional sekarang ini, jang belum memba-wa untung,
- c. ta'boleh Kita bersangka bahwa hanja atas () la jang gampang2 sadja, kemerdekaan Kita dapat ter tjapai sepenuhnya,
- d. ta'boleh Kita duduk sadja lipat tangan dan me-nonton,
- e. ta'boleh Kita mendjadi sebab, saudara2 Kita di-bimbangkan dan diketjewakan,
- f. ta'boleh Kita bersifat "masa bodo" terhadap korban Pahlawan2 dan Kekasih2 Kita jang sudah gugur, karna Perdjjuangan Kita,
- g. Haruslah Kita sadar, bahwa dengan banjak2 susa dan sengsara, tudjuan Kita akan tertjapai oleh "Kehendak dan Berkah Tuhan sadjalah".

BERAKIT-RAKIT KE HULU, BERENANG-RENANG KETEPHAN
BERSAKIT-SAKIT DAHULU, BERSEKANG-SEKANG KEMUDIAN.

SEKALI PROKLAMASI, TETAP PROKLAMASI

Djangan lupa, makan isi buang tulang kepada kepe-tingan Perdjjuanganmu, jang waktu ini, amat2 memer-lukan bantuanmu.

Kirim ke giro. 20240
Coöperatie Raiff. Bank.
Rotterdam - Capelle
Capelle a/d Yssel.

-----oooOooo-----

2.

ZUID MOLUKKEN KOMT VRIJ

De R.M.S. is een realiteit. De R.M.S. verwezen lijktte haar zelfbeschikking op rechtmatige wijze, want haar proclamatie is gebaseerd op de grondslag van de op 27 december 1949 in werking getreden nieuwe rechtsorde voor Nederland en Indonesie, hetgeen is bevestigd in :

1. Uitspraak van de Ned.Ver. voor Internationaal Recht uitgebracht in haar vergadering te Rotterdam dd. 24 juni 1950 ;
2. Vonnis van de President van de Arrondisementsrechtbank te Amsterdam dd. 2 november 1950 ;
3. Vonnis van het Gerechtshof te Amsterdam dd. 8-2-1951 ;
4. Vonnis President van de Arrondisementsrechtbank te Den Haag dd. 21-12 - 1951 ;
5. Vonnis van het Gerechtshof te Den Haag dd. 22 jan. 1951 ;
6. Arrest Hoge Raad der Nederlanden dd. 2 maart 1951
7. Vonnis van de Raad van Justitie in Nw-Guinea dd. 7-3-1952 ;
8. Vonnis van de President Arrondisementsrechtbank te Den Haag dd. 10 februari 1954.

PERHATIKAN.

" Pengharapan hentar Kita kepada pertjaja, Pertjaja hentar kepada kejakinan, Dan kejakinan hentar Kita kepada KEMENANGAN, KEMENANGAN TERLETAH PADA DIA ITU, JANG BERTAHAN HINGGA KE TAMMAT".
(Napoleon Bonaparte)

"Djangan Kita berhenti didalam djurang putus harap"

"Djangan Kita hilangkan dahaga kemerdekaan Kita itu, oleh minum dari dalam tjawan kepahitan dan sakit hati"
(Ds. Marthin Luther King)

-----oooOooo-----

3.
PROGRAMMA IN DE HOUTRUSTHALLEN.

Algemene leiding: Nationaal Comité.

Programma leiding : Politiek Forum.

Openings en sluitings ceremonie : Voorzitter Badan
Persatuan - ds. S. Metlarij.

12.30 u. Allo aanwezigen dienen reeds in de zaal
te zijn.

12.45 u. Binnonkomst van de R.M.S. regering met
delegatie leden van West Papua, Oost Timor
en Zuid Molukken, die zullen verwelkomd
worden door zanggroep uit Wierden, Almelo
en Nijverdal met tifa en totobuang, daarna
zullen Tjakalele Alifuru dansers uit
Moordrecht onze gasten verder begeleiden.
Een ieder wordt verzocht op te staan.

13.00 u. Vlaghijsing-ceremonie.
De vlag wordt gehesen. Allo aanwezigen zing
staande, het 1e. couplet van het Zuidmoluks
volkslied.

Voorlezen Proklamatietekst door kabinetslid
Ing. P. Tatipikalawan.

Devlag wordt halfstok gehesen. Hierna wordt
men verzocht 1 minuut stilte in acht te
nemen, om de gevallen te herdenken.

Samenzang : Hena Masa Waija.

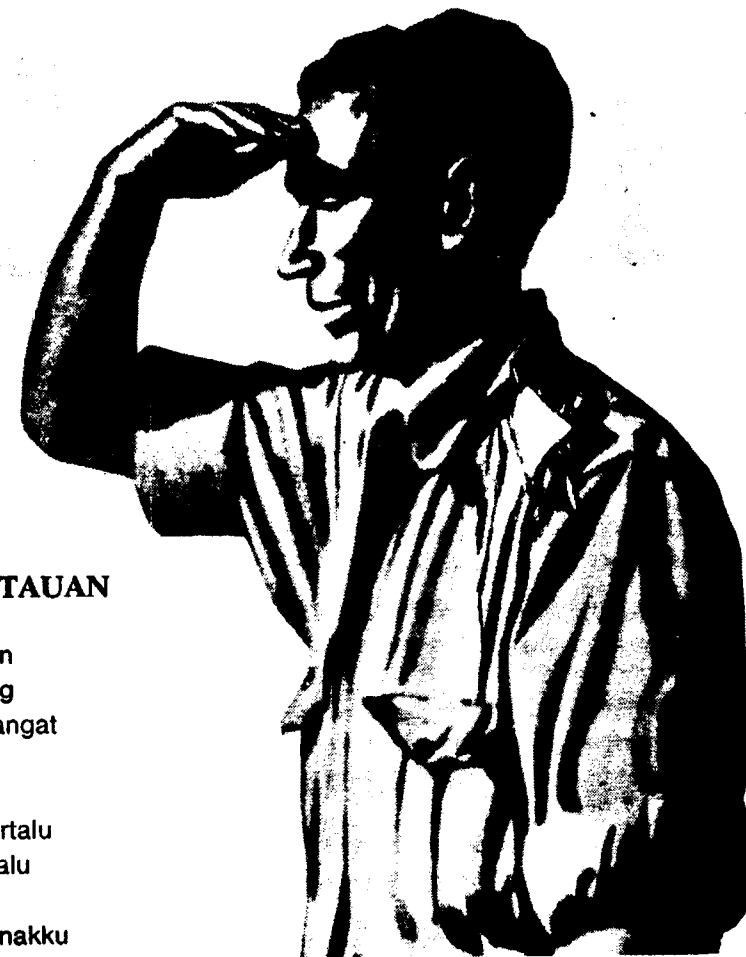
Vlag weer ten top hijsen met het zingen van
Tahlil (Goelang) 78:1.

ZUIDMOLUKS VOLKSLIED (zie onder Lagu Kebang-
saan).

LAGU KEBANGSAAN.

O Maluku, tanah airku, Tanah tumpah darahku
Ku berbakti kepadamu, slama hari hidupku.
Engkaulah pusaka raja, jang leluhur dan teguh,
Aku djundjung selamanja, hingga sampai adjalku.
Aku ingat terlebih, sedjarahmu jang pedih.

Einde openings ceremonie.

DITANAH PERANTAUAN

Disini tanah perantauan
kamini selalu merenung
Sambil menangislah sangat
ingat nasib kami amat
ja, sioh!
Sungguh menangi bertalu
nung dan susah selalu
ja, sioh!
Duduk kenang sioh Tanakku

Kutinggal kenangkan tanahku
tanahku jang manis bagiku
Bila kupulang padamu
hati tlah rindukan dikau
ja, sioh!
Bila kududuk ingatmu
tirislah air mataku
ja, sioh!
Ku rindu pulang padamu

Mataku memandang kedjauh
hatiku berduka selalu
Si-oh ja Tuhan dimana
djalan jang pergi kesana
tundjuklah
Padamu aku bergantung
nasibku rugi dan untung
sioh, Tu- hant!
Kududuk nanti sajang - mu!

PROKLAMASI-
KEMERDEKAAN MALUKU SELATAN.

Memenuhi kemauan yang sungguh, tuntutan dan desakan rakyat Maluku Selatan, maka dengan ini kami proklamir KEMERDEKAAN MALUKU SELATAN, de facto de jure, yang berbentuk Republik, lepas dari pada segala perhubungan ketatanegaraan Negara Indonesia Timur dan R.I.S., byralsaan N.I.T. sudah tidak sanggup mempertahankan kedudukannya sebagai Negara Bagian selaras dengan peraturan2 Mutasar Denpasar yang masih sjaah berlaku, djuga sesuai dengan keputusan Dewan Maluku Selatan tertanggal 11 Maret 1947, sedang R.I.S. sudah bertindak bertentangan dengan keputusan2 K.M.B. dan Undang2 Desernja sendiri.

Ambon, 25 April 1950.-

Pemerintah Maluku-Selatan.

(J.H. MANUHUTU)

(A. WAIRISAL)

(Vertaling)

ONAFHANKELIJKHEIDSVERKLARING ZUID-MOLUKKEN

Ter voldoening aan de waarachtige wil, eis en sandrang van het Volk der Zuid-Molukken, proklameren wij hierbij de onafhankelijkheid de fakto en de jure van de Zuid-Molukken met de politieke vorm van een republiek, los van elke staatkundige betrekking met de staat Oost-Indonesië en de Republiek der Verenigde Staten van Indonesië, op grond van het feit dat de deelstaat Oost-Indonesië niet in staat is zich als deelstaat te handhaven in overeenstemming met de regelingen van de Den Pasar-konferentie, welke nog wettig van kracht zijn, alsmede in overeenstemming met het Besluit van de Zuid-Molukken Raad van 11 maart 1947, terwijl voorts de Regering van de Verenigde Staten van Indonesië gehandeld heeft in strijd met de R.T.C.-overeenkomsten en haar eigen grondwet.

De Regering der Zuid-Molukken,

w.g. J. H. MANUHUTU en
A. WAIRISAL.

Ambon, 25 april 1950.

4.
ATJARA DI HOUTRUSTIAALLEN.

Pimpinan umum : Komite Nasional.

Pemimpin programma : Badan Perombukan Politik.

Ceremonie pembukan dan penutup : Ketua Badan Persatuan ds. S. Metiarj.

djam 12.30 : Semua orang sudah mulai masuk ke ruangan disambut oleh blaasmuziek dari Asson.

djam 12.45 : Pemerintah R.M.S. masuk ke ruangan bersama2 anggota2 delegatie dari Papua Barat, Timor Timur dan Maluku Selatan, disambut dengan zanggroep dari Wierden, Almelo dan Nijverdal dengan tifa dan totobuang. Selandjuthja Tjakalele Alifuru dari Moordrecht akan hentar tamu2 ini ke tempat duduk masing2, sedang hadirin disilahkan berdiri dari tempat duduk.

djam 13.00 : Upatjara menaikkan "LAMBANG KEBANGSAAN"

Hadirin berdiri dan melagukan lagu Kebangsaan ajat 1, semantara ini, lambang Kebangsaan dinaikkan perlahan2 ke puntjak

Ajat proklamasi dibatja oleh Pt.Ing. Tattipikalawan.

Bendera diturun ke setengah tiang dan berteduh seketika, kenangkan pahlawan2 jang sudah gugur dalam perdjjuangan ini.

Menjanji lagu Hena Masa Waja.

Bendera dinaikkan pula ke puntjaknja.

Hadirin menjanji Tahlil 78 : 1

Hena Masa Waja.

Hena masa waja, Lete Hoenimoca O, Joeri tasibea Salane kotika O. A oleh roema E, Roema singgi Sepa E. E Paone ite, kibi Ratoe hira roli O Hena masa waja, Leti hoenimoca O, Joeri tasi hea, Salane kotoka O.

Tahlil (Gezang) 78:1

Sekarang bri sjukur, hai hati mulut tangan Padaku kerdja Hu, selalu ketjengangan Trus dari pangku mak, sehingga ku besar Ja Tuhan limpahlah, tulungan jang benar.

Ceremonie pembukaan berachir.

Vervolg programma. 5.

1. Welkomstwoord door de voorzitter van het Nat. Com.
 2. Zanggroep Rangkean Maluku dari Zeeland.
 3. Toespraak door de President van de Republiek der Zuidmolukken Z.E. Ir. J.A. Manusama.
 4. Menari lengso door Bunga Tandjung uit Moordrecht.
 5. Toespraak door één van onze Mohamedaanse jongeren de heer Umar Santi.
 6. Tjakalele bulu ajam door Rangkean Maluku uit Zeeland.
 7. Toespraak door Buitenlandse Vertegenwoordigers. (Nadere bekend making volgt).
 8. Dansgroep Obohorok uit West Papua.
 9. Zanggroep uit Breda.
- P A U Z E - K O L L E K T E .
10. Zanggroep uit Wierden, Almelo, Nijverdal en Rijssen
 11. Dansgroep Obohorok uit West Papua.
 12. Een gesproken woord namens leden van het LAC en Stichting DDET.
 13. Menari parise door Bunga Tandjung uit Moordrecht.
 14. Zanggroep Rangkean Maluku uit Zeeland.
 15. Toespraak door een lid van het Politiek Forum.
 16. Tjakalele Alifuru door Bunga Tandjung uit Moordrecht.
 17. Sluitingswoord door Z.E. Dr. F. Tutuhatonewa.
 18. Sluitingsceremonie door de Voorzitter van Badan Persatuan.
 19. R.M.S. regering en gevolg verlaten de zaal.
 20. Einde manifestatie.

Landjutan programma. 6.

1. Kata sambutan oleh ketua Komite Nasional.
 2. Zanggroep Rangkean Maluku dari Zeeland.
 3. Pidato Kepala Negara R.M.S. 'PJM Ir. J.A. Manusama
 4. Menari lengso oleh Bunga Tandjung dari Moordrecht
 5. Pidato oleh seorang pemuda dari kalangan Muslimin tuan Umar Santi.
 6. Tjakalele bulu ajam oleh Rangkean Maluku dari Zeeland.
 7. Pembicara dari luar negeri. (nama akan diumumkan)
 8. Dansgroep Obohorok dari Papua Barat.
 9. Zanggroep dari Breda.
- P A U Z E K O L E K T E .
10. Zanggroep dari Wierden, Almelo, Nijverdal, Rijssen
 11. Dansgroep Obohorok dari Papua Barat.
 12. Sepatah kata dari wakil LAC dan Stichting DDET.
 13. Menari Parise oleh Bunga Tandjung dari Moordrecht
 14. Zanggroep Rangkean Maluku dari Zeeland.
 15. Sepatah kata dari seorang pemuda dari Badan Perembukan Politik.
 16. Tjakalele Alifuru oleh Bunga Tandjung dari Moordrecht.
 17. Kata penutup oleh seorang anggota pemerintah R.M.S. 'PJM. Dr. F. Tutuhatonewa.
 18. Upatjara penutup oleh ketua Badan Persatuan
 19. Pemerintah R.M.S. keluar tinggalkan ruangan.
 20. Upatjara penutup berachir.

KU SERAHKAN PADA TUHAN

7.

1. Ku serahkan pada Tuhan tubuh, njawa, djiwaku
Tjuma aku hendak hidup bagi Dikau Tuhanku
2. Ku serahkan pada Tuhan bertelut dikakiMu
Dunia tidak sempat tolong Engkau sadja selamatku
3. Ku serahkan pada Tuhan akan djadi milikmu
brilah agar itu njata dalam laku hidupku
4. Ku serahkan pada Tuhan sioh sambut hambamu
Brilah nikmatMu mengalir diseluruh hidupku

Koor. Tubuh njawaku, Roch dan djiwaku
Ku serahkan sioh Tuhan, sambut hambamu.

Kole-kole, ajat 1,2,3,4.

1. Baik berdajung bersama-sama
Angkat pantung seorang satu
Hidup manis spri saudara
Tra lain dari hidup bersatu
2. Angin tiup la buka lajar
Berlajar dengan angin utara
Smua harus suka beladjar
Pri bagaimana hidup saudara
3. Satu Bangsa satu Negara
Ramai-ramai tahan sengsara
Kasi ampun salah saudara
membawa untung la par Negara
4. Djangan bimbang gelombang
pitjah,
Air tampias basah pakaian
Djaga prau la djangan pitjah
Tuhan berkuasa, penuh kasian.

- Manis é, manis é! Sotalalu manis é
Sungguh manis hidup saudara, sotalalu manis é!
- Kole-kole ! Arombai kole !
Djurumudi tahan kamudi,
Awat masnait, djangan perkara.

DJANGAN PERNAH LUPA,
BERSEHATI KITA DIBERKATI
BERSETRU KITA TRUS MENGELUH
ROCH KUAT DAN TENANG
PERDJUANGAN KITA KLAK MENANG
Almarhum Th.O.KUHUWEL.

8.
DITANAH PERANTAUAN.

1. Disini Tanah Perantauan
Kamini tlah duduk merenung
Sambil menangislah sangat
Ingat nasib kami amat
ja, s i o h !
Sungguh menangis bertalu
murung dan susah selalu
ja, s i o h !
Duduk kenang sioh Tanahku
 2. Kududuk kenangkan Tanahku
Tanahku jang manis bagiku
Bila kupulang padamu
Hati tlah rindukan dikau
ja, s i o h !
Bila kududuk ingatmu
tirislah air mataku
ja, s i o h !
Ku rindu pulang padamu
- Kududuk sambil tongkat dagu, hatiku berduka selalu
Sioh ja Tuhan dimana, djalan jang pergi kesana
t u n d j u k l a h
Padamu aku bergantung, nasibku rugi dan untung
s i o h, T u h a n !
K u d u d u k n a n t i s a j a n g M u !

DJANGAN TAKUT.

1. Djangan kamu takut
Aku adalah
Itu Tuhan djandji
biar ingatlah
Itupun bri hiburan
kalau ta'senang
Lagipun bri kuat
bila engkau masuk prang
 2. Meskipun berlaku
susah dan tjela
meski angin ribut
dengan sukarnja
Tapi djandji Tuhan
tinggallah tetap
Biarlah bernjanji
meski dimalam jang glap
- koor. Hai tidak pernah (2x)
klak la tinggalkan dikau
bahkan tiada pernah (bis)

SELAMAT DJALAN

La Siri-Sori sepandjang kalang
la ampir malam membakar dupa
Mester Soumokil punja buatan
Sampai sekarang tidak dilupa

Selamatlah, selamat djalanlah, selamat tuanku,
Kami harap satu kali sadjalah, kami akan bertemu.

La rame dendang sajang badandang, sajang dilale apa
tempo tuan bale! La mari pulang beramai-ramai,
Selamat djalan sampai bertemu.

ACD 1.549.211.

datum 05 JUNI 1981

CO 1.547.614.

b. / d. -

C (CFO) nr.: 01/1676

d.d.: - 4 JUNI 1981

Info: II

Aan : CFB

Betreft : 25 April-herdenking.

Bijl.: 1

Op 23.4.1981 werd

het volgende vernomen:

een brief van de Badan Persatuan nr. 031/81/Ki,
d.d. 16 april 1981 betreffende bovengenoemd onderwerp.
Het programma duurt van 11.00 - 17.00 uur.
De kosten bedragen f 25,- per persoon.
Door de NOS zullen opnamen worden gemaakt.

MP.

1549.211.

BADAN PERSATUAN (RAJAT MALUKU SELATAN)

SEKERTARIAT - BAZARSTRAAT 50 2518 AK 's-GRAVENHAGE, - Tel. : (070) 45.5291

Nomor : 031/81/K.I.

's-GRAVENHAGE, 16 april 1981.

Lampiran : Tidak

Pokok : Beberapa petundjuk
pada hari peringatan.

Kehadapan

Jth. Tuan2 Dewan Wijk/Dewan Kamp
(Pengurus Tjabang Badan Persatuan)

di

N E D E R L A N D.

Tuan2 dan Rajat jang terhormat,

Pusat Pimpinan Badan Persatuan memaklumkan bersama ini beberapa petundjuk jang patut didengar dan dituruti oleh semua orang jang akan datang ke Den Haag pada hari peringatan tanggal 25 april jang akan datang ini.

1. Djam 11.00 semua orang sudah harus tiba di Houtrusthallen. Antara djam 11.00 - 12.30 orang2 berupaja makan d.l.l. dan pada djam 12.30 semua orang sudah sedia dan terus masuk ke ruangan supaja $\frac{1}{4}$ djam dimuka-djam 13.00 (djam 1 siang) ta' ada orang berdjalan lagi kian kemari, karena pada djam 13.00 tepat upatjara sudah harus dimulaikan dan berkesudahan pada djam 17.00 (djam 5 petang).

PERINTAH INI MINTA DIMAKLUMKAN DJUGA DALAM AUTOBUS-AUTOBUS SELANDJUTNJA DIPERINGATKAN, BAHWA SEBELUM SELESAI UPATJARA TIDAK DIPERBOLEHKAN MENINGGALKAN RUANGAN.

2. Pemimpin umum dalam upatjara ini dalam tangan anggota2 Pusat Pimpinan Badan Persatuan dan dibantu oleh paduka tuan J. SOUISA. Mengenai pekerdjaan/tugas dapat tuan2 membatjanja pada lampiran surat ini, ialah tentang pekerdjaan dari anggota2 Pusat Pimpinan Badan Persatuan.
3. Keamanan didjaminkan oleh "KORPS PENDJAGA KEAMANAN" (K.P.K.). Tiap2 orang, mau ketjil maupun besar, tua atau muda, diharuskan turut segala petundjuk jang diberikan oleh K.P.K. jang bertugas penuh untuk mendjaga dan mendjaminkan tata-tertib upatjara ini.
4. Segala bantuan keuangan untuk hari peringatan ini (f 25,== se-orang) dapat diserahkan di Houtrusthallen kepada Pt2 S. Leka-tompessy, W. Munster dan Anggota2 Fonds Nasional didekat podium.
5. Sementara "PAUZE" akan didjalankan "KOLLEKTE" jang dipimpin oleh Pt. I.J. Pattipeilohy dan dibantu oleh Pt2 H.M. Saya, E. Maluhu dan Chr. Sahertian.
6. Untuk kali ini ada djuga diundangkan sekian banjak redaksi dari harian2 Belanda, diantaranya djuga N.O.S. untuk membuat opname. Pt. J. Matauseja ditugaskan untuk menerima mereka dan mengatur tempat mereka.
Pt2 G. Ririassa, M.D. Latupeirissa dan H. Tuhumury ditugaskan untuk membantu pt. J. Matauseja, sesudahnja tetamu2 mendapat tempat untuk duduk.

7. (Lihat halaman sebelah)

7. Ada pendjualan buku2 (brochures) jang sangat berharga dan jang patut dimiliki oleh tiap2 pedjuang R.M.S., terlebih anak2 muda. Nama dan harga dari brochures tersebut adalah sebagai berikut:
1. Undang-undang Dasar Sementara R.M.S.f 10,== satu U.U.D. ini diterbitkan dalam bahasa kita dan bahasa Belanda.
 2. Confrontatie (dalam bahasa kita) " 5,== "
 3. Confrontatie (dalam bahasa Belanda) " 5,== "
 4. Nota Badan Persatuan " 5,== "
 5. Zuidmolukse Aanbevelingen " 2,50
8. Segala petundjuk jang tidak termuat dalam instructie ini akan diatur oleh Pusat Pimpinan Badan Persatuan.
9. Pengumuman Pemerintah R.M.S.

Pengumuman Pemerintah R.M.S. jang sudah dikirim kepada tuan2 harap disebarakan kepada semua anak bangsa dimana sadja mereka berada, supaja bersedia untuk membandjiri kota Den Haag pada hari peringatan tanggal 25 april j.a.d. ini. Pusat Pimpinan Badan Persatuan berharap dengan sangat, kiranja "seruan" Pemerintah tersebut mendapat perhatian jang sungguh dari segala lapisan rajat Maluku Selatan diperantauan ini. Bila kurang minta tuan2 tambah.

Sekianlah sadja "petundjuk" jang penting untuk diperhatikan dengan seksama.

Terimalah hormat kami jang patut disertai salam Tanah-Air jang merdeka

"MENA MURIA"

BADAN PERSATUAN (RAJAT MALUKU SELATAN),
PUSAT PIMPINAN/PENGURUS HARIAN,

Ketua,

Sekretaris,

S. Metiarj

W. Munster

E

ACD 1547614

datum 20 MEI 1981

CO

b. — d. —

C (CFO) nr.: 011/1447

d.d.: 19 MEI 1981

Info: I

Aan : CFB

Betreft : 25 april 1981.

Bijl.:

Op. werd

het volgende vernomen:

De viering van 25 april stond in de Houtrusthallen in Den Haag geheel in het teken van de West-Melanesische triple alliantie. Er zouden ongeveer 4000 bezoekers zijn geweest. Naast Molukse sprekers werden er ook toespraken gehouden door leden van de Papua- en Oosttimorese delegatie. Daarnaast waren er vertegenwoordigers van Vanuatu en ~~de~~ Nieuwe Hebriden, die een speech afstaken. Alle toespraken waren in het Engels op één na. Deze was in het Frans. Over andere zaken werd niet of nauwelijks gesproken. De organisatie verliep glad.

MP.

Samenvatting.

Na tot de conclusie te zijn gekomen dat een politiek beleid gericht op beïnvloeding van de Nederlandse regering geen resultaat had opgeleverd, richtte ir. MANUSAMA zijn politieke activiteit op het buitenland. Vanaf 1976 heeft de R.M.S.-leiding tevergeefs getracht steun te verwerven bij de Verenigde Naties, bij de Afrikaanse staten Senegal en Benin, bij de Timorese bevrijdingsbeweging FRETILIN, bij een verzetsbeweging van Atjeh (Sumatra), bij Vietnam en bij de C.V.S.E.-toetsingsconferentie te Madrid.

Na deze mislukkingen trachtte ir. MANUSAMA aansluiting te vinden bij andere anti-Indonesische bevrijdingsbewegingen. Kontakten met Papoea's en (in Portugal verblijvende) Oost-Timorezen resulteerden uiteindelijk op 24 april 1981 in de vorming van de "West Melanésische Triple Alliantie" - een samenwerkingsverband tussen Molukkers, Papoea's en Timorezen dat ten doel heeft gezamenlijk te strijden tegen het Indonesische "imperialisme en kolonialisme". Hiermee boekte ir. MANUSAMA zijn eerste eigenlijke succes op buitenlands politiek terrein.

De konferentie die leidde tot de "West Melanésische Triple Alliantie" werd bijgewoond door o.m. Mr. , een vertegenwoordiger van de regeringspartij van de Republiek VANUATU. Deze verklaarde zich solidair met de "Alliantie" en stelde dat zijn land bereid zou zijn een groot aantal Molukkers militair op te leiden voor een gewapende strijd, in eerste instantie ter bevrijding van Nieuw Caledonië en vervolgens van naar onafhankelijkheid strevende delen van de Republiek Indonesië.

- Commentaar:
- a. Het buitenlandse succes van ir. MANUSAMA m.b.t. de "Alliantie" zou een einde kunnen maken aan de afbrokkeling van het R.M.S.-ideaal; zou dit ideaal zelfs nieuw leven kunnen inblazen. Een opleving van het R.M.S.-ideaal doet de kans op extremistisch optreden door Molukse jongeren toenemen.
 - b. De militaire opleidingsplannen zijn in zekere zin te vergelijken met de zgn. "Vietnam-affaire" van 1976, die zoals bekend uitmondde in de terreuracties van 1977. Indien ir. MANUSAMA op het voorstel van Mr. niet ingaat, zullen bij Molukse jongeren mogelijk frustraties ontstaan die te vergelijken zijn met die in 1976/77.
 - c. Wanneer de R.M.S. wel ingaat op de voorstellen van Mr. zal dat n.a.w. zijn weerslag hebben op de officiële relaties van Nederland met Indonesië.
 - d. Voorts zou de uitnodiging van VANUATU door een aantal Molukkers zo opgevat kunnen worden, dat VANUATU ook bereid is Molukse terroristen na uitvoering van een actie op te nemen. Een dergelijke opvatting betekent een verlaging van de "terrorisme-drempel".

1. Inleiding.

Zoals bekend is ir. MANUSAMA, "president van het Molukse volk in ballingschap", altijd voorstander geweest van realisering van het R.M.S.-ideaal door overleg met de Nederlandse regering, omdat in zijn visie Nederland rechtstreeks verantwoordelijk was voor de komst van de Molukkers naar Nederland. Dit had tot gevolg dat ir. MANUSAMA zijn buitenlandse activiteiten tot een minimum beperkte. Nog immer geporteerd voor politiek overleg besloot MANUSAMA echter rond 1976/1977 de koers enigszins naar het buitenland te verleggen. Twee belangrijke ontwikkelingen waren hiervan de oorzaak:

- a. MANUSAMA vond bij de Nederlandse regering nog immer geen gehoor voor zijn politieke ambities;
- b. het schijnbare succes van wijlen "generaal" TAMAELA in de Westafrikaanse staat Benin en te New York bleek de Molukse achterban aan te spreken (TAMAELA wist een vertegenwoordiging in Benin en een buro in New York te vestigen).

Op enkele van MANUSAMA's (mislukte) buitenlandse activiteiten en het uiteindelijke "succes" dat in 1981 volgde met de vorming van de "West Melanesische Triple Alliantie" zal nader worden ingegaan. Voorts zullen enkele buitenlandse initiatieven van ds. METIARY, voorzitter van de Badan Persatuan, worden belicht.

2. De eerste buitenlandse activiteiten.

Ir. MANUSAMA, die het als zijn historische plicht ziet de strijd voor een vrije R.M.S. voort te zetten, beseft dat hij zijn achterban die zich steeds meer berustend opstelde, moest blijven stimuleren. Dit kon alleen, in navolging van "generaal" TAMAELA, met buitenlandse successen.

Zo bracht ir. MANUSAMA in januari 1976 een bezoek aan de Afrikaanse staat Senegal, waar de "Organisasi Papua Merdeka" (O.P.M.), de vrijheidsbeweging van West-Nieuw-Guinea, zich sedert 1975 van Senegalese politieke steun had verzekerd. Senegal weigerde echter haar steun aan de Molukse zaak te geven. In oktober 1977 reisde MANUSAMA naar New York waar hij tijdens de opening van de najaarszitting van de Verenigde Naties contacten hoopte te leggen met V.N.-delegaties. Deze pogingen werden in oktober 1978 en oktober 1979 door trouwe aanhangers van hem voortgezet. Geen van de missies bereikte echter een positief resultaat.

In 1976 ontplooiden ook ds. METIARY activiteiten die moesten leiden tot buitenlandse steun voor de R.M.S.. Via twee Nederlanders kwam METIARY in contact met een Fransman die zich uitgaf voor een officiële vertegenwoordiger van de Vietnamese Regering. Volgens hen zou Vietnam bereid zijn politieke steun te verlenen aan de Molukse aspiraties en Molukkers in staat willen stellen een militaire opleiding in dit land te volgen. Volgens dit drietal zou Vietnam zelfs genegen zijn de R.M.S. officieel te erkennen, indien de "Molukse Republiek" een socialistische staat zou worden. Ir. MANUSAMA, die er terecht van overtuigd was dat METIARY het slachtoffer van oplichterspraktijken was geworden, wist d.m.v. een stemming op een bijzonder Volkskongres in december 1976 METIARY ervan te weerhouden deze activiteiten voort te zetten. Zoals bekend heeft een aantal jonge aanhangers van ds. METIARY toen het plan opgevat om door middel van een gewelddadige actie alsnog een reis naar Vietnam af te dwingen - hetgeen resulteerde in de terreuractie van mei/juni 1977.

Deze slechte ervaring kon ds. METIARY er niet van weerhouden bepaalde activiteiten op buitenlands terrein te blijven ondernemen. Van 16 t/m 18 juni 1978 brachten zes leden van de Badan Persatuan o.l.v. ds. METIARY een bezoek aan West-Berlijn waar zij een kongres van zogenaamde Vierde-Wereldlanden bijwoonden. Op dit kongres pleitte de Molukse delegatie voor een te houden internationaal tribunaal dat zich zou moeten uitspreken over de politieke aspiraties van de Molukkers in Nederland en de rechtmatigheid van de proklamatie van de R.M.S. Het plan om begin 1982 in Nederland een zgn. "RUSSELL-tribunaal" te houden kan gezien worden als een rechtstreeks gevolg van dit bezoek aan West-Berlijn.

3. Op zoek naar andere wegen.

In mei 1979 bezochten twee leden van de Badan Persatuan de Portugese hoofdstad Lissabon, waar zij gesprekken zouden hebben gevoerd met vertegenwoordigers van de Timorese bevrijdingsbeweging FRETILIN. Toen de Badan Persatuan dit bezoek op haar jaarkongres van 1979 presenteerde als een "goed contact", reageerde het FRETILIN echter verontwaardigd op deze uitspraak en ontkende zij iedere relatie met de Badan Persatuan.

Na dit weinig succesvolle optreden voerde MANUSAMA overleg met Hasan di TIRO, die zich leider noemt van een ondergrondse verzetsorganisatie in Atjeh (Sumatra). Hoewel uitvoerig van gedachten werd gewisseld over de binnenlandse situatie in Indonesië, leverde dit overleg voor ir. MANUSAMA geen nieuwe gezichtspunten voor de "R.M.S.-strijd" op.

In het najaar van 1979 vonden op initiatief van de Indonesische ambassade enkele gesprekken plaats met hoofdbestuursleden van de Badan Persatuan. Het doel van deze gesprekken was een basis te leggen voor een dialoog tussen de Republiek Indonesië en vertegenwoordigers van het Molukse volk in Nederland. Door haar ambassadeur uit Nederland terug te roepen wist Indonesië een vervolg op deze gesprekken te vermijden en werd ieder contact met de Badan Persatuan verbroken.

Door de weinig succesvolle pogingen van ir. MANUSAMA en de Badan Persatuan om in het buitenland enige steun te vinden verminderde in de Molukse samenleving de belangstelling voor het politiek ideaal. Zowel de proklamatieherdenking op 25 april 1979 als het jaarkongres van de Badan Persatuan in de herfst van dat jaar vertoonden een sterke daling in de aantallen bezoekers. Ook de bereidheid van de achterban om financiële offers ten behoeve van de "strijd" te brengen liep in belangrijke mate terug.

Eén van de laatste wapenfeiten van ir. MANUSAMA was de totstandkoming van de coalitie met enkele uitgetreden vooraanstaande leden van de TAMAELA-beweging. Het doel van deze samenwerking, namelijk erkenning door de Afrikaanse staat Benin van de R.M.S.-aspiraties en het naar voren brengen van de R.M.S.-problematiek bij de Verenigde Naties te New York, werd niet bereikt. Voorts werd eind 1980 tevergeefs getracht de Molukse problematiek op de C.V.S.E.-toetsingskonferentie te Madrid besproken te krijgen.

4. De West Melanesische Triple Alliantie.

Uit de talrijke teleurstellende resultaten van de buitenlandse initiatieven, trok de R.M.S.-leider de conclusie dat de "R.M.S.-strijd" verlegd diende te worden naar Indonesië, in casu gevoerd moest worden in samenwerking met andere anti-Indonesische verzetsbewegingen. Met deze ontwikkeling lijkt de "R.M.S.-strijd" in een belangrijke, zo niet beslissende fase te zijn gekomen. Een belangrijk aspect hierbij is dat de R.M.S.-leider dit nieuwe, op Indonesië gerichte, beleid in nauw overleg met het Hoofdbestuur van de Badan Persatuan heeft opgesteld.

Aan de uitvoering van deze koerswijziging werd reeds in 1980 enige vorm gegeven.

In mei 1980 legde de in Nederland woonachtige Papoea-voorman D.KEREWAY in Lissabon contact met de Oost-Timorese bevrijdingsbeweging "Movimento Nacional para a Libertacao e Independencia de Timor-Dili" (M.N.L.I.T.D.). Volgens een woordvoerder van deze beweging, die bestaat uit naar Portugal gevluchte Oost-Timorezen, zou zij sympathie van de Portugese Regering genieten. In juni 1980 werd ir. MANUSAMA omtrent dit contact ingelicht. In september 1980 zond MANUSAMA een lid van de "R.M.S.-regering" en een vertegenwoordiger van de Badan Persatuan naar Lissabon om de band met de M.N.L.I.T.D. te verstevigen.

De resultaten van deze reis waren dermate positief, dat - na een intensieve briefwisseling - tussen ir. MANUSAMA en de M.N.L.I.T.D. werd besloten om in samenwerking met de Papoea-beweging van KEREWAY een samenwerkingsverband aan te gaan. Deze samenwerking kwam op 24 april 1981 na een tweedaagse konferentie (de zgn. PATIMA-konferentie) te Capelle a/d IJssel tot stand.

Vanaf dat moment vormden de R.M.S., M.N.L.I.T.D. en de Papoea's de zogenaamde "West Melanesische Triple Alliantie".

De konferentie werd bijgewoond door waarnemers van de Republiek VANUATU en van een bevrijdingsbeweging van de Franse kolonie Nieuw Caledonië.

De "Alliantie" heeft tot doel de activiteiten en inspanningen gericht tegen het "Indonesische kolonialisme en imperialisme" van de deelnemende partijen te combineren en te coördineren.

Met de totstandkoming van de "Triple Alliantie" boekte ir. MANUSAMA zijn eerste eigenlijke succes op buitenlands politiek terrein.

5. Molukkers naar de Republiek VANUATU?

Eind april hebben serieuze gedachtenwisselingen plaatsgevonden tussen ir. MANUSAMA en Mr. *) uit de Republiek VANUATU omtrent een militaire opleiding voor Molukkers uit Nederland.

gaf de wens te kennen 3000 Molukkers als ontwikkelingswerkers in zijn land te ontvangen.

Een deel van deze Molukse 'ontwikkelingswerkers' zal, volgens 's conceptie, een militaire opleiding ontvangen, waarna zij in eerste instantie ingezet zullen worden voor een gewapende vrijheidsstrijd in Nieuw Caledonië.

In een later stadium zouden eerst Indonesisch West-Irian, daarna Oost-Timor en tenslotte de Molukken bevrijd moeten worden.

Bekend is geworden dat ir. MANUSAMA bepaald niet gelukkig is met deze gang van zaken. Hij kan gedogen dat Molukkers ná hun opleiding in VANUATU zich zullen inzetten voor de 'bevrijding' van Nieuw-Caledonië, doch is beslist tegen de prioriteitenstelling m.b.t. de te bevrijden delen van de Republiek Indonesië. MANUSAMA zou zich zelfs hebben laten ontvallen, dat hij dan meer ziet in een "strijd" op het politieke vlak.

In reactie op deze laatste uitspraak wordt in Molukse kringen laatsdunkend gesproken over de immer behoudende "president": "Na 31 jaar lang een theoretische politiek te hebben gevoerd, wordt het nu tijd voor een daadwerkelijke strijd. In het licht van de PATIMA-konferentie zullen de Molukkers in navolging van de Papua's en de Timorezen, het vrijheidsideaal op militaire wijze moeten nastreven.

*) (zie blz. 5.)

- *) Mr. _____ bekleedt binnen de Republiek VANUATU de volgende officiële functies:
- a. secretaris van de regeringspartij Vanuaaku Pati (V.P.)
 - b. partijcommissaris van de V.P. voor het eiland Ambrym.

Omtrent de Vanuaaku Pati is het volgende bekend:

"Tijdens verkiezingen in VANUATU eind 1979 veroverde de V.P. 26 van de 39 zetels in het parlement. Onder de voorzitter van de V.P., _____, werd een 'regering voor autonomie' gevormd, hetgeen op 30 juli 1980 leidde tot onafhankelijkheid voor VANUATU. Momenteel bezit de V.P. alle ministerposten in de regering van VANUATU".

6. Commentaar.

- a. Gedurende de afgelopen twee jaar is in de Molukse samenleving het vertrouwen in de haalbaarheid van het R.M.S.-ideaal duidelijk afgebokkeld. Eén van de belangrijkste elementen die deze ontwikkeling heeft beïnvloed was het teleurstellend resultaat van de talrijke politieke initiatieven van de R.M.S.-leiding. Een duidelijke verschuiving in de belangstellingssfeer van politieke naar maatschappelijke problemen vond plaats. Dit leek een gunstige ontwikkeling omdat daardoor de situatie in de Molukse samenleving steeds minder ruimte liet voor extremistisch optreden van Molukse jongeren. De "West Melanesische Triple Alliantie" zou aan deze ontwikkeling een eind kunnen maken. Het R.M.S.-ideaal zou door de nieuwe actieve anti-Indonesië politiek van de "Alliantie" nieuw leven ingeblazen kunnen worden. Een opleving van het R.M.S.-ideaal doet de kans op extremistisch optreden door Molukse jongeren ongetwijfeld toenemen.
- b. Een vergelijking met de eerder genoemde "Vietnam-affaire" dringt zich op. Ook toen werd door de R.M.S.-top de verwachting gewekt dat door de Molukkers in Nederland, na een militaire training (in Vietnam), een grote stap gezet kon worden in de richting van een onafhankelijke Republiek der Zuid-Molukken. Zoals bekend mondde deze affaire uit in de terreurakties van 1977. De ontwikkelingen m.b.t. de recent geopende mogelijkheid van een militaire training in de Republiek VANUATU dienen dan ook nauwgezet te worden gevolgd. De mogelijkheid dat frustraties zullen ontstaan bij die Molukse jongeren, die nu reeds naar VANUATU zouden willen afreizen, is zeker aanwezig indien andermaal mocht blijken dat de realisatie lang op zich laat wachten of dat MANUSAMA zelfs geheel van het project afziet.

- c. Wanneer overigens daadwerkelijk "Nederlandse" Molukkers ingezet worden voor de "bevrijding" van Nieuw Caledonië en delen van de Republiek Indonesië, zal dat de officiële relaties van ons land met Frankrijk resp. Indonesië nadelig kunnen beïnvloeden.
- d. Daarnaast is sinds 1978 meerdere malen naar voren gebracht, dat de "drempel" voor nieuwe terreurakties verlaagd kan worden door de bereidheid van enig land, Molukse deelnemers aan gewelddadige akties op te nemen.
Of de Republiek VANUATU Molukse terroristen al of niet zal toelaten is in dit verband niet van belang. De toezegging dat Molukkers in VANUATU een militaire opleiding kunnen volgen, kan door een aantal Molukkers zo worden opgevat, dat VANUATU bereid zal zijn hen ook gastvrij op te nemen als zij een toevlucht zoeken na een terreuraktie.

Juni 1981

F

ACD 1551172
datum 24 JUNI 1981
CO
b. _____ d. _____

c(CFO)nr.: 01/1973	d.d.: 24 JUNI 1981	Info: 3
Aan : CFB		
Betreft : ZO-Molukkers-Patima		

Bijl.:

Op 4-6-1981 werd

het volgende vernomen:

Het hele Patima-gebeuren heeft, aldus _____, op de ZO-Molukkers geen enkele indruk gemaakt.
 "Dit is weer net zo'n streek van hem (MANUSAMA) als toen met Hassan di TIRO en nog enkele anderen. Daar hoor je nu toch ook niets meer van".

Een samenwerking tussen Molukkers en ZO-Molukkers ziet momenteel als niet haalbaar. Misschien in een later stadium, maar dan zeker niet op politiek gebied.

E

ACD	1551175
datum	24 JUNI 1981
CO	
b.	—
d.	—

CFO)nr.: 01/1969
Aan : CFB
Betreft : Patima

d.d.: 24 JUNI 1981

Info: 3

Bijl.:

Op 1-6-1981 werd

het volgende vernomen:

Het Patima-acckoord is voor de Papua's ongeldig voorzover het het Papua-gedeelte betreft. Men gaat ervan uit, dat de RMS-regering in ballingschap heeft onderhandeld met een muziek groep, die bovendien bestaat uit Indonesische onderdanen. Men is bovendien bang dat zelfs al zou er echt met de Papua's onderhandeld zijn, dat het de heer MANUSAMA om meer macht te doen is. Deze heeft ook het idee voor een Melanesische federatie overgenomen van de Papua's.

De vertegenwoordiger van Vanuatu op de besprekingen was wel uit die republiek afkomstig, maar zeker geen officiële regering vertegenwoordiger.

ACD 1552984

datum 10 JULI 1981

CO

b. d. —

C (CFO)nr.: 81/2145

d.d.: 10 JULI 1981 Info: II

Aan : CFB

Betreft : Patima-conferentie te Capelle en RMS-viering te Den Haag.

Bijl.:

werd

het volgende vernomen:

heeft zowel de Patima-conferentie te Capelle a/d IJssel (22-24 april) als de viering van RMS in de Houtrusthallen op 25 april bijgewoond. , die het RMS-ideaal reeds geruime tijd heeft laten varen, heeft in Den Haag diverse mensen gesproken, die vrijwel unaniem toegaven uitsluitend voor de gezelligheid te komen en bovendien van mening waren weinig fiducia te hebben in MANUSAMA's Triple Alliantie.

NOTA

AAN : HC

VAN : CF

NR. : 2526

F

AGB 1561849
datum 12 AUG. 1981
60

F

BETREFT : WEST MELANESISCH TRIPLE ALLIANTIE

Inhoudsopgave:

I	Inleiding
II	Buitenlandse R.M.S.-activiteiten
III	Wending in de buitenlandse R.M.S.-politiek
IV	Kontakten met het FRETILIN
V	Kontakten met Papoea's
VI	
VII	Bekendmaking van de samenwerkingsplannen
VIII	De PATIMA-konferentie
IX	Buitenlandse belangstelling voor de 'Alliantie'
X	Reakties op de 'Alliantie'
XI	Kommentaar
	Bijlage I - Treaty of the West Melanesian Triple Alliance

I. INLEIDING

Zoals bekend is ir. MANUSAMA altijd voorstander geweest van realisering van het R.M.S.-ideaal door overleg met de Nederlandse regering, omdat in zijn visie Nederland rechtstreeks verantwoordelijk was voor de komst van de Molukkers naar Nederland. Dit had tot gevolg dat ir. MANUSAMA zijn buitenlandse activiteiten tot een minimum beperkte. Nog immer gepor- teerd voor politiek overleg besloot ir. MANUSAMA echter rond 1976/77 de koers enigszins naar het buitenland te verleggen. Twee belangrijke ontwikkelingen waren hiervan de oorzaak :

- a. ir. MANUSAMA vond bij de Nederlandse regering nog immer geen gehoor voor zijn politieke ambities; de gewelddadige akties hadden hierin geen verandering gebracht - integendeel;
- b. het schijnbare succes van wijlen "generaal" TAMAELA in de Westafrikaanse staat Benin en te New York bleek de Molukse achterban aan te spreken (TAMAELA wist een "ambassade" in Benin en een buro in New York te vestigen).

Op de belangrijkste buitenlandse R.M.S.-activiteiten, die overigens geen of nauwelijks resultaat opleverden, zal nader worden ingegaan. Op de ontwikkelingen rond de vorming van de zogenaamde "West Melanesische Triple Alliantie" zal uitvoeriger worden ingegaan. Voorts zal de mogelijke invloed van dit buitenlandse "R.M.S.-succes" op de Molukse gemeenschap in ons land worden besproken.

II. BUITENLANDSE R.M.S.-AKTIVITEITEN

Ir. MANUSAMA, die het als zijn historische plicht ziet de strijd voor een vrije R.M.S. voort te zetten, besepte dat hij zijn achterban, die zich steeds meer berustend opstelde, moest blijven stimuleren. Dit kon alleen, in navolging van "generaal" TAMAELA, met buitenlandse successen. Onder andere de volgende activiteiten werden hiertoe ontplooid :

- a. In januari 1976 bracht ir. MANUSAMA een bezoek aan de Afrikaanse staat Senegal, waar de "Organisasi Papua Merdeka" (O.P.M.), de bevrijdingsbeweging van West Nieuw Guinea, zich sedert 1975 van Senegalese politieke steun had verzekerd. Senegal ging niet in op zijn verzoek om steun aan de Molukse zaak te geven.

- b. In oktober 1977 reisde ir. MANUSAMA naar New York waar hij tijdens de opening van de najaarszitting van de Verenigde Naties kontakten hoopte te leggen met V.N.-delegaties. Deze pogingen werden in oktober 1978 en oktober 1979 door trouwe aanhangers van hem voortgezet. Geen van de missies bereikte echter een positief resultaat.
- c. In 1976 ontplooiden ook ds. METIARY activiteiten die moesten leiden tot buitenlandse steun voor de R.M.S.. Via twee Nederlanders kwam METIARY in contact met een Fransman die voorgaf contact te onderhouden met de officiële vertegenwoordiging van Vietnam te Parijs. Volgens dit drietal zou Vietnam bereid zijn politieke steun te verlenen aan de Molukse aspiraties en Molukkers in staat willen stellen een militaire opleiding in dit land te volgen. Volgens hen zou Vietnam zelfs genegen zijn de R.M.S. officieel te erkennen, indien de "Molukse Republiek" een socialistische staat zou worden. Ir. MANUSAMA, die er terecht van overtuigd was dat METIARY het slachtoffer van oplichterspraktijken was geworden, wist door middel van een stemming op een bijzonder volkskongres in december 1976 METIARY ervan te weerhouden deze activiteiten voort te zetten. Zoals bekend heeft een aantal jonge aanhangers van ds. METIARY toen het plan opgevat om door middel van een gewelddadige actie o.m. alsnog een reis naar Vietnam af te dwingen - hetgeen resulteerde in de terreuraktie van mei/juni 1977.
- d. De slechte ervaring met de "Vietnam-affaire" kon ds. METIARY er niet van weerhouden bepaalde activiteiten op buitenlands terrein te blijven ondernemen. Van 16 tot/met 18 juni 1978 brachten zes leden van de Badan Persatuan onder leiding van ds. METIARY een bezoek aan West-Berlijn, waar zij een kongres van zogenaamde Vierde-Wereldlanden bijwoonden. Op dit kongres pleitte de Molukse delegatie voor een te houden internationaal tribunaal dat zich zou moeten uitspreken over de politieke aspiraties van de Molukkers in Nederland en de rechtmatigheid van de proklamatie van de R.M.S.. Het plan om begin 1982 in Nederland een zgn. "RUSSELL-tribunaal" te houden, kan gezien worden als resultaat van dit bezoek aan West-Berlijn.
- e. Eind 1979 voerde ir. MANUSAMA overleg met Hasan DI TIRO, die zich leider noemt van een ondergrondse verzetsorganisatie in Atjeh (Sumatra). Hoewel uitvoerig van gedachten werd gewisseld over de binnenlandse situatie in Indonesië, leverde dit overleg voor ir. MANUSAMA geen nieuwe gezichtspunten op voor de "R.M.S.-strijd". De R.M.S.-leider gaf dan ook aan dit overleg op geen enkele wijze ruchtbaarheid.

- f. In het najaar van 1979 vonden op initiatief van de Indonesische ambassadeur h.t.l. enkele gesprekken plaats met hoofdbestuurleden van de Badan Persatuan. Het doel van deze gesprekken was een basis te leggen voor een dialoog tussen de Republiek Indonesië en vertegenwoordigers van het Molukse volk in Nederland. Door haar ambassadeur uit Nederland terug te roepen, wist Indonesië een vervolg op deze gesprekken te vermijden en werd ieder contact met de Badan Persatuan verbroken.
- g. Begin 1980 kwam een vorm van samenwerking tot stand met enkele uitgetreden vooraanstaande leden van de TAMAELA-beweging. Het doel van deze samenwerking, namelijk erkenning door de Afrikaanse staat Benin van de R.M.S.-aspiraties en het naar voren brengen van de R.M.S.-problematiek bij de Verenigde Natie te New York, werd niet bereikt.
- h. Eind 1980 reisde een Molukse afvaardiging naar Madrid, waar getracht werd de Molukse problematiek bij de C.V.S.E.-toetsingskonferentie aanhangig te maken. Ook deze activiteit liep op een totale mislukking uit.

III.

WENDING IN DE BUITENLANDSE R.M.S.-POLITIEK

Door de weinig succesvolle pogingen van ir. MANUSAMA en de Badan Persatuan om in het buitenland enige steun te vinden, verminderde in de Molukse samenleving de belangstelling voor het politiek ideaal. Dit werd de R.M.S.-leiding onder meer duidelijk door de sterke daling in de aantallen bezoekers van grote R.M.S.-manifestaties zoals de proklamatie-herdenking van 25 april 1979 en het jaarkongres van de Badan Persatuan in de herfst van dat jaar. Ook de bereidheid van de achterban om financiële offers ten behoeve van de "strijd" te brengen liep in belangrijke mate terug.

Uit deze duidelijke signalen en uit de talrijke buitenlandse mislukkingen trok de R.M.S.-leider de conclusie dat zijn buitenlandse politiek diende te worden herzien. In overleg met het hoofdbestuur van de Badan Persatuan formuleerde hij een nieuw op aansluiting bij anti-Indonesische verzetsbewegingen gericht buitenlands beleid. De volgende verzetsbewegingen werden in dit verband begin 1980 genoemd :

- a. de verzetsbeweging van Atjeh (Sumatra) o.l.v. Hasan DI TIRO;
- b. de Papoea-beweging van de in Nederland woonachtige Papoea Dirk A. KEREWAY;

- c. het FRETILIN (Frente Revolutionaria de Timor Leste Independente = revolutionair front voor een onafhankelijk Oost-Timor), de grootste bevrijdingsbeweging van Oost-Timor, met een vertegenwoordiging in Lissabon; een organisatie die door de Republiek Indonesië wordt bestempeld als "communistisch".

Met betrekking tot het FRETILIN is opmerkelijk dat wederom gesproken werd over contacten met deze organisatie, terwijl ir. MANUSAMA in 1975 een contact met het FRETILIN heeft verbroken. Hij verklaarde toen een overaenkomst gesloten op 27 augustus 1975, namens de "R.M.S.-regering" ondertekend door (toen "R.M.S.-zaakgelastigde" in Brussel), met het FRETILIN ongeldig. De reden hiervoor zou zijn geweest dat zonder voorkennis of toestemming van de R.M.S.-leiding naar Lissabon was gereisd en daar contact had opgenomen met het "pro-communistische" FRETILIN. Ir. MANUSAMA is erg gekant tegen contacten c.q. samenwerking met pro-communistische organisaties. Naar aanleiding van deze kwestie werd overigens als "R.M.S.-zaakgelastigde" ontslagen.

IV. KONTAKTEN MET HET FRETILIN

Van 18 tot en met 20 mei 1979 vond te Lissabon een konferentie plaats van de zogenaamde Timor-groep, georganiseerd door "The British Campaign for Independence of East-Timor (B.C.I.E.T.)". Deze konferentie werd bezocht door als waarnemster van de "Stuurgroep-R.M.S." en door als vertegenwoordiger van het "Gesellschaft für bedrohte Völker".

- is lid van de Molukse jongerenorganisatie Pemuda Masjarakat en lid van de "Stuurgroep R.M.S." van de Badan Persatuan. De "Stuurgroep-R.M.S." zet zich voornamelijk in voor internationale erkenning van het zelfbeschikkingsrecht voor de Molukken;

- maakt als vertegenwoordiger van het "Gesellschaft für bedrohte Völker" eveneens deel uit van de "Stuurgroep R.M.S.".

Tijdens hun verblijf te Lissabon zou namens de "Stuurgroep-R.M.S." contacten hebben gelegd met Ramos HORTA, de vertegenwoordiger van het FRETILIN te Lissabon. Ramos HORTA zou weliswaar in het verleden van mening zijn geweest dat de "R.M." een interne aangelegenheid van Indonesië was, maar zou toen toch hebben laten blijken toenadering tot de "R.M.S." te wensen. In oktober 1979 werd vernomen dat ir. MANUSAMA niet geporteerd zou zijn van dit contact met Ramos HORTA.

In het voorjaar van 1980 keerden en
, in het gezelschap van ds. S. METIARY en
naar Portugal terug om daar een gesprek te voeren met FRETILIN-
vertegenwoordigers. Deze reis zou zijn voorbereid door

Tijdens deze besprekingen zou ds. METIARY zijn gebleken dat het FRETILIN geen steun van de Badan Persatuan nodig heeft. Het FRETILIN zou wel contact met de Badan Persatuan willen, maar slechts voor propagandistische doeleinden.

Tijdens de traditionele herdenking van de R.M.S.-proklamatie op 25 april 1980 in de Houtrushallen te 's-Gravenhage wees ds. METIARY in een toespraak ten onrechte op de goede contacten die bestonden tussen vertegenwoordigers van het FRETILIN en de Badan Persatuan. Alhoewel op de herdenking geen FRETILIN-vertegenwoordiger aanwezig was, kwam deze uitlating toch bij het FRETILIN terecht. De irritatie over deze opmerking van ds. METIARY zou aan FRETILIN-zijde zo groot zijn geweest, dat van verdere contacten geen sprake kon zijn. Het FRETILIN zou zelfs, naar aanleiding van deze kwestie, het goede contact met de Molukse jongerenorganisatie Pemuda 20 Mai verbroken hebben. Ds. METIARY zou later aan een relatie hebben toegegeven dat alle buitenlandse activiteiten op een fiasko waren uitgelopen en dat er fouten waren gemaakt.

Verdere contacten met het FRETILIN zijn niet vastgesteld. Naar alle waarschijnlijkheid heeft de ondoordachte uitlating van ds. METIARY de prille relatie daadwerkelijk verstoord. Het mislukken van de toenaderingspoging tot het FRETILIN noodzaakte de "R.M.S.-regering" een andere weg in te slaan voor het zoeken van samenwerking met Timorezen.

V. KONTAKTEN MET PAPOEA'S

De Papoea Dirk A. KEREWAY onderhoudt reeds vele jaren goede contacten met de stichting "Door De Eeuwen Trouw"(st. D.D.E.T.) en met name met Dhr. van deze stichting.

- De stichting D.D.E.T. heeft zich ten doel gesteld in Nederland en daarbuiten belangstelling te wekken voor en steun te verlenen aan het streven naar zelfbeschikking van de volken van de Zuid-Molukken en West-Papoea en van andere volken of bevolkingsgroepen in de voormalige Nederlands Oost-Indische Archipel, die van hun zelfbeschikkingsrecht gebruik willen maken en voor steunverlening een beroep doen op de stichting (art. 2 van de statuten van de stichting).

- is vice-voorzitter van de st. D.D.E.T

Dirk KEREWAY staat bekend als voorstander van een "Federatie Groot-Melanesië", waartoe hij ook de Molukken rekent. In zijn streven tot samenwerking met de Molukkers wordt hij gesteund door de st. D.D.E.T.. Binnen de Papoea-gemeenschap in Nederland kan D. KEREWAY slechts rekenen op een zeer geringe aanhang. Via de st. D.D.E.T., die eveneens goede relaties onderhoudt met de R.M.S. leiding, is Dirk KEREWAY in het verleden veelvuldig in contact gekomen met de "R.M.S.-president" MANUSAMA. Deze Papoea werd door de R.M.S.-leiding zelfs in de gelegenheid gesteld op 25 april-herdenkingen toespraken te houden (o.a. 1978 & 1980).

In de loop van 1980 en 1981 werden diverse ontmoetingen tussen Papoea's en de R.M.S.-leiding vastgesteld. Deze ontmoetingen moeten worden gezien in het kader van de voorbereidingen van een samenwerkingsverband met Molukkers, Papoea's en Timorezen.

Een lid van de familie zou gehuwd zijn met een vrouw van Timorese afkomst. Deze vrouw zou een rol hebben gespeeld in het leggen van contacten tussen de Papoea's en Molukkers met een Oost-Timorese bevrijdingsbeweging. Zoals gebleken is hebben dhr. KEREWAY en dhr. evenwel de belangrijkste rollen gespeeld in het leggen van de contacten met Timorezen.

VII. BEKENDMAKING VAN DE SAMENWERKINGSPLANNEN

Tijdens een K.P.K.-bijeenkomst te Capelle aan den IJssel op 14 februari 1981 berichtte ir. MANUSAMA voor het eerst in ruimere kring over zijn samenwerkingsplannen. Hij deelde mee dat voorafgaand aan de "25 april-viering" de zogenaamde "PATIMA-konferenti te Capelle aan den IJssel zou worden gehouden (PATIMA staat voor PApua, Timor en MAluku). De voorgenomen samenwerking met Papoea's en Timorezen zou daar vorm moeten krijgen en tot doel hebben het beleid van de Republiek Indonesië ten aanzien van haar minderheden in de Verenigde Naties aan de kaak te stellen, aldus ir. MANUSAMA.

De herdenking van de "R.M.S.-proklamatie" op 25 april zou geheel in het teken moeten staan van het "PATIMA-samenwerkingsverband". Voorts deelde hij mee dat het in de bedoeling lag dat "PATIMA" een buro zou gaan openen in het Verre Oosten, mogelijk te Manilla (Filipijnen) en dat na afloop van de "PATIMA-konferentie" perskonferenties belegd zouden worden te New York en te Lissabon of Madrid.

Noot : de perskonferenties vonden geen doorgang en met betrekking tot het PATIMA-buro werd geen nadere informatie ontvangen.

Vervolgens lichtte ir. MANUSAMA op 21 februari 1981, tijdens een bijeenkomst van een dertigtal vooraanstaande Molukkers te Capelle aan den IJssel, de samenwerkingsplannen toe. De "PATIMA-konferentie" zou op 23 en 24 april moeten plaatsvinden, terwijl op 25 april de samenwerking bekrachtigd zou worden. Het samenwerkingsverband, genoemd "Triple Alliantie", bedoelt gezamenlijk te streven naar onafhankelijkheid voor de Molukken, Oost-Timor en West-Papoea. Tevens deelde hij mee dat het Atjehse volk niet in de plannen betrokken was, aangezien zij niet tot het Melanesische volk behore. Zij zouden zich echter in de toekomst wel bij de alliantie kunnen aansluiten.

Vanaf maart 1981 heeft de Dienst regelmatig uitgebreide informatie ontvangen over de voorbereiding van de "PATIMA-konferentie", zodat de konferentie zelf weinig verrassingen met zich meebracht.

VIII.

DE PATIMA-KONFERENTIE

Op 23 en 24 april 1981 vond te Capelle aan den IJssel de "PATIMA-konferentie" plaats, die resulteerde in de vorming van de "West Melanesische Triple Alliantie". De organisatie van deze konferentie was in handen gegeven van het "Badan Komite 1981 R.M.S.", onder voorzitterschap van (van de Badan Peremboekan Politik). Ir. MANUSAMA fungeerde als voorzitter van de konferentie. De Papoea's waren vertegenwoordigd door een delegatie van zes leden, onder leiding van . De Timorese delegatie, onder leiding van , bestond uit vijf leden. De R.M.S. was vertegenwoordigd door een zeven leden tellende delegatie, onder leiding van .

Ir. MANUSAMA opende de konferentie met een toespraak waarin hij de wordingsgeschiedenis van de konferentie schetste. Voorts benadrukte hij dat, alhoewel de politieke positie van de deelnemende partijen tamelijk verschilt, het probleem waarmee ze gekonfronteerd worden gelijk is, namelijk de vrijheidsstrijd tegen dezelfde vijand, "de imperialistische en neo-koloniale Republiek Indonesië".

Vervolgens hielden de delegatieleiders een toespraak. Dhr. , wees in zijn toespraak ondermeer op de verdeeldheid binnen de gelederen; een kwaad waaraan geen der partijen ontkomen was. Tevens merkte hij op dat de M.N.L.I.T.D. onafhankelijkheid wenst te verkrijgen door herstel van het Portugese gezag in Oost-Timor. Het belangrijkste acht hij evenwel het uiteindelijke doel, te weten volledige onafhankelijkheid voor de drie gebieden. Omtrent de inhoud van de toespraak van de Papoea-delegatieleider zijn geen nadere bijzonderheden bekend.

De Timorese delegatieleider ging in zijn toespraak uitvoerig in op de totstandkoming van de PATIMA-konferentie, waarbij hij de belangrijke rollen van dhr. en dhr. KEREWAY benadrukte. De plannen van de "West Melanesische Triple Alliantie" mogen niet botsen met de belangen van de mogendheid met de grootste invloed in de Indonesische Archipel, te weten de Verenigde Staten, omdat anders de strijd voor onafhankelijkheid tot mislukken gedoemd zal zijn, aldus . De M.N.L.I.T.D. stelt voor:

- a. de diplomatieke strijd te verheviggen;
- b. de guerilla strijd om te vormen tot een openlijke oorlog wanneer Indonesië een dialoog met de Alliantie afwijst;
- c. een algemeen sekretariaat te Lissabon te vestigen;
- d. de strijdkrachten onder bevel van West-Papoea te stellen;
- e. het financiële beheer aan de R.M.S. toe te vertrouwen;
- f. als president van de Alliantie ir. MANUSAMA te benoemen.

Als één van de drie partijen een totalitair systeem zal invoeren, zoals fascisme of communisme, dan zal het verdrag van de Alliantie verbroken worden, aldus de Timorese vertegenwoordiger.

De PATIMA-konferentie, die met uitzondering van een aantal uren toegankelijk was voor publiek, werd met de ondertekening van het "Verdrag van de West Melanesische Triple Alliantie" besloten. In dit verdrag is met name artikel 3 opmerkelijk, waarin gesteld wordt : "that not one of them will accept a separate solution of their conflict with Indonesia, --".

Voor de volledige inhoud van dit verdrag wordt verwezen naar bijlage I.

Na de konferentie werden de volgende dokumenten uitgegeven :

1. een "statement" betreffende de oprichting van een dokumentatie- en informatiecentrum;
2. een "resolution" betreffende de oprichting van de "West Melanesische Verdrags Organisatie";
3. een brief aan de Verenigde Naties en aan + 130 van haar lidstaten, waarbij gevoegd:
 - a. een "joint statement" betreffende de oprichting van de "verdrags organisatie";

b. een afschrift van het "Verdrag".

Drie landen hebben tot op heden, naar verluidt positief, op deze brief gereageerd, te weten Canada, Mexico en Nieuw Zeeland.

De herdenking van de R.M.S.-proklamatie, de dag na de konferentie, stond geheel in het teken van de "Alliantie". De samenwerking werd aan de drie- à vierduizend aanwezigen gepresenteerd als een groot succes in het verloop van de Molukse strijd. Alle sprekers sneden dit onderwerp aan. Bij de herdenking waren twee buitenlandse waarnemers aanwezig die zich solidair verklaarden met de "Triple Alliantie".

IX

BUITENLANDSE BELANGSTELLING VOOR DE ALLIANTIE

De buitenlandse waarnemers die zich solidair verklaarden met de "Alliantie" zijn in de namiddag van 24 april 1981 in ons land aangekomen. Het betreft hier:

heeft verklaard bereid te zijn de verbinding tussen de "Alliantie", Vanuatu en Nieuw Caledonië te verzorgen. Voorts deelde hij mee dat de O.P.M.-leiding in West-Papua geheel achter de "Alliantie" staat. Naar zijn mening dienen de onderling verdeelde Papoea's in Nederland dit eveneens te doen.

Naast hun solidariteitsverklaring deelde dhr. mee dat de Alliantie in Vanuatu een buro kan openen en dhr. beloofde steun voor de "Alliantie" zodra Nieuw Caledonië zijn onafhankelijkheid heeft verkregen. heeft na de konferent laten weten dat de mogelijkheid aanwezig is een groot aantal Molukkers te Vanuatu militair op te leiden. Hierop zal in dit verband niet nader worden ingegaan.

De M.N.L.I.T.D. zou voor de konferentie een vertegenwoordiger van de Portugese regering hebben uitgenodigd. De Portugese regering zou de uitnodiging echter hebben afgeslagen, in afwachting van "betere omstandigheden". Na ondertekening van het samenwerkingsakkoord op 24 april zou dhr. de eerste ministe van Portugal hierover telefonisch hebben ingelicht. Voorts werd bekend dat de Timorese delegatie vrijwel iedere dag telexberichten naar Portugal zond.

Binnen de R.M.S.-leiding werd voor de konferentie gesproken over het voornemen Atjehers en Molukkers uit Indonesië uit te nodigen. Voorzover bekend werd aan dit voornemen geen uitvoering gegeven. Uitspraken van de Indonesische ambassadeur h.t.l. hebben op het Ministerie van Buitenlandse Zaken de indruk gewekt dat de ontwikkelingen rond de "Alliantie" bij de Indonesische regering enige verontrusting hebben opgewekt.

Van verdere buitenlandse belangstelling voor het PATIMA-gebeuren is niets gebleken.

X. REAKTIES OP DE "ALLIANTIE"

De reacties op het samenwerkingsverband lopen in de Molukse gemeenschap uiteen van uiterst enthousiast tot bijzonder negatief. Met name de Siwa Lima-organisatie heeft uiterst negatief gereageerd. In de pers werd aan de PATIMA-konferentie enige aandacht besteed. Naast de meer algemene berichtgeving trok een artikel in het 'Algemeen Dagblad' van 23 april 1981 de aandacht doordat daarin de onderlinge verdeeldheid onder de Papoea's in Nederland werd belicht. In een artikel in de 'Volkskrant' d.d. 24 april 1981 en in het V.P.R.O.-televisieprogramma 'Extra' van 26 april 1981 noemde de jonge Molukker de "PATIMA-konferentie" een stunt van MANUSAMA om zijn geloofwaardigheid te behouden.

Enkele andere gehoorde bezwaren zijn :

- het geheel stelt niets voor : MANUSAMA krijgt steeds minder aanhang, de Papoea's zijn onderling sterk verdeeld en de Timorese groepering is uiterst klein;
- de "Alliantie" zal de houding van Indonesië ten opzichte van het Molukse streven in negatieve zin beïnvloeden;
- de "Alliantie" is op ondemokratische wijze - zonder het volk erin te kennen - tot stand gekomen;
- deze nieuwe "West Melanesische proklamatie" doet afbreuk aan de "R.M.S.-proklamatie" waarvoor reeds dertig jaar gestreden is.

Alhoewel ook binnen de "R.M.S.-top" de meningen niet eensluidend zijn voor wat betreft de "Alliantie", zijn de verwachtingen over het algemeen hoog gespannen.

Samenvattend wordt gesteld dat de Molukse gemeenschap in ons land de ontwikkelingen rond de "West Melanesische Triple Alliantie" in eerste instantie skeptisch gevolgd heeft ; zij werden immers reeds talloze malen teleurgesteld door mislukte activiteiten van de R.M.S.-leiding.

XI

KOMMENTAAR

Gedurende de afgelopen twee jaar is in de Molukse gemeenschap het vertrouwen in de haalbaarheid van het R.M.S.-ideaal duidelijk afgebokkeld. Eén van de belangrijkste elementen die deze ontwikkeling heeft beïnvloed was het teleurstellend resultaat van de talrijke politieke initiatieven van de R.M.S.-leiding. Een duidelijke verschuiving in de belangstellingssfeer van politieke naar maatschappelijke problemen vond plaats. Dit leek een gunstige ontwikkeling omdat daardoor de situatie in de Molukse samenleving steeds minder ruimte liet voor extremistisch optreden van Molukse jongeren. Aan deze gunstige ontwikkeling zou een eind kunnen komen door de vorming van de "West Melanesische Triple Alliantie". Als de betrokken partijen voldoende inhoud weten te geven aan dit samenwerkingsverband, dan kan dit worden beschouwd als het grootst politieke succes voor de R.M.S.-leiding sedert jaren. Vooralsnog heeft de "Alliantie" slechts een halt toegeroepen aan de afsterving van het R.M.S.-ideaal. Dit ideaal zou echter door de nieuwe actieve anti-Indonesië politiek van de "Alliantie" nieuw leven ingeblazen kunnen worden. Een aktiever beleven van het R.M.S.-ideaal doet de kans op extremistisch optreden vanuit de Molukse gemeenschap ongetwijfeld toenemen.

TREATY

of the

WEST MELANESIAN TRIPLE ALLIANCE.

The parties to this treaty,

Considering the fact that their countries are embroiled in a bitter and fierce war of liberation against one and the same aggressor, viz. the imperialistic and colonialistic Republic of Indonesia;

Considering that the present brutal military occupation of their countries by Indonesia is thoroughly illegal and in flagrant contravention of the Charter of the United Nations and particularly of the general accepted principle that all peoples have the right to self-determination and independence;

Considering the fact that the subjection of their peoples to Indonesian domination, exploitation and arbitrary military acts constitutes a serious impediment to the promotion of peace, order and security in this part of the world;

Considering that anthropologically and ethnologically their peoples quite differ from the peoples in the Indonesian Archipelago: Timorese Papuans and South Moluccans do not belong to the Malayan race, but to the Melanesian race;

Bearing in mind that their peoples are inspired by the same ideals and principles, viz. the liberation of their countries from Indonesian occupation and the building up of an independent and sovereign democratic State of their own, as well as the promotion of economic progress and social well-being in their respective region;

Conscious of the fact that it is in their common interest to combine their efforts and activities in the struggle against Indonesian colonialism and imperialism and in the maintenance of their own national existence;

Recognizing the sovereign equality of all the parties;

Reiterating their faith in the purposes and principles set forth in the Charter of the United Nations and their desire to live in peace with all peoples and all governments;

Intending to declare publicly and formally their sense of unity and their desire to enter into a lasting and staunch alliance with each other; Therefore agree as follows:

Article 1

The parties undertake to combine and intensify their joint and individual activities in the political, strategical, social, cultural and educational fields, entering into an alliance with each other. The name of the alliance is "WEST MELANESIAN TRIPLE ALLIANCE".

Article 2

In order to achieve more actively the objectives of this treaty, the parties, separately and jointly, by means of continuous and effective selfhelp and mutual aid, will maintain and develop their individual and collective capacity to resist the foreign domination and occupation of their respective countries.

Article 3

The parties undertake not to accept a separate solution of their conflict with Indonesia, but they shall continue their struggle, separately and jointly, as long as their countries are not yet liberated from Indonesian occupation.

Article 4

Notwithstanding the fact that their countries are still occupied by Indonesia and that their peoples are still oppressed by the occupation authorities, the parties undertake, wholly convinced of their abilities to provide high guiding principles for a further perfection of the international legal order, to promote the establishment of a special United Nations Commission for all those peoples whose national existence is at stake as a result of a regrettable development of the postwar decolonization process, so that these peoples have the opportunity to present their legal and ethical claims for discussion and examination.

Article 5

The parties undertake not only to concentrate their efforts to the liberation of their respective countries, but also to cooperate with one another in the development and promotion of economic progress and social well-being of their generations to come.

Article 6

The parties undertake to establish a Council, on which each of them shall be represented, to exchange views on the national and international situation, to take decisions as to their joint policy and to consider all matters concerning the implementation of this treaty.

Article 7

At least once a year there will be held a Council meeting. In turns these Council meetings will be presided by a political leader of one of the parties.

An extra-ordinary meeting can be held if the situation justified at request of one of the parties.

The decisions in the Council meetings should be made unanimously.

Article 8

To make the necessary preparations for the Council meetings, a Central Secretariat shall be established. The budget of this Central Secretariat will be borne by the three contracting parties in equal shares.

Article 9

Pending the establishment of this Central Secretariat each of the contracting parties shall set up its own National Secretariat. These National Secretariats shall have to coordinate and cooperate with each other in the fulfillment of their tasks.

Article 10

Any other state in a position to further the objectives of this treaty may, by unanimous agreement of the parties, be invited to accede to this treaty.

Article 11

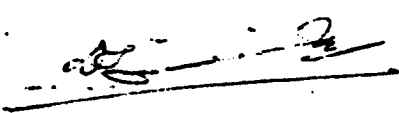

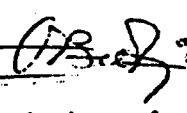
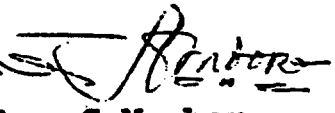
This treaty has been concluded for an indefinit period.

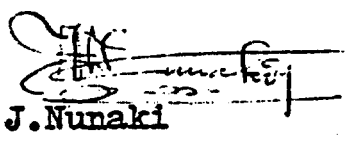
Article 12

This treaty will enter into force on April 24th, 1981, the day on which the ratification instruments have been deposited. The treaty has been enacted in English in three identical copies, one of which has been presented to each of the parties, in conformity with which the plenipotentiaries of the parties have placed their signature to it.

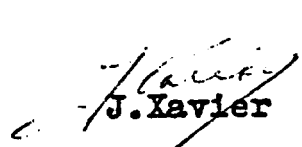
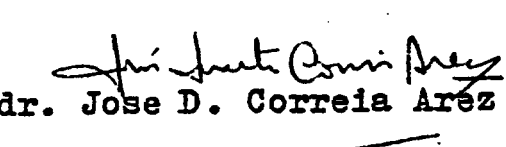
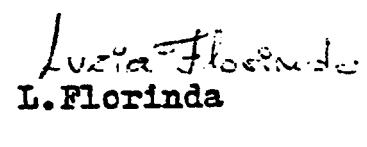

Done this twenty-fourth day of April 1981,

for the Free Papua Movement:

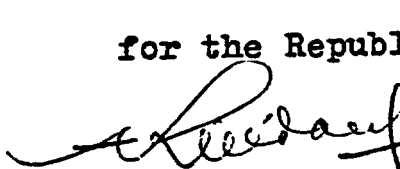
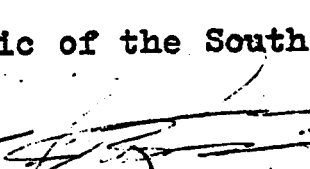
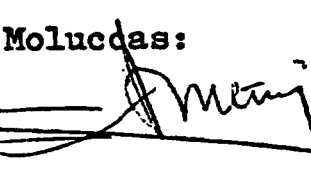

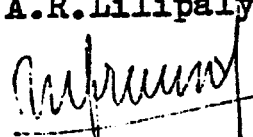
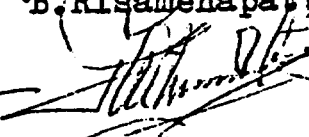
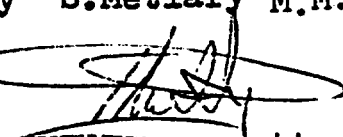

D.S. Ayamiseba D. Kereway A. Ayamiseba S. Mambor

A. Rumaropen J. Nunaki

for the Movimento Nacional para a Libertação e Independência de Timor-Dili:

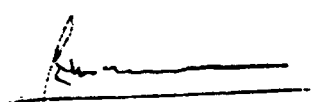

J. Xavier dr. Jose D. Correia Arez L. Florinda

dr. Miguel da Silva Pereira Coutinho

for the Republic of the South Moluccas:

A.R. Lilipaly B. Risamenapatty S. Metiary M.M. Hatu

dr. M.F. Mual J. Rutumalesy R. Risamenapatty

Chairman of the Conference

Secretary General

dr. J. Alvarez Manusama

O. Matulesy

AURORA dd. 11 AUG. 1981

3. De triple alliantie.

Ir. Manusama vindt zich kennelijk nogal op over de "tegenwerking" die de triple alliantie ondervindt. Hij heeft zich daarover met een brief tot de Nederlandse regering gewend. Een van de Papua-leiders zal ook gesprekken zoeken met leden der Tweede Kamer.

ACD

1562941

datum 25 AUG 1981

CO

b.

d. —

C(CFO)nr.: 81/2463

d.d.: 24 AUG. 1981

Info: VII

Aan : CFB

Betreft : Financieel verslag betr. 23, 24, 25 april 1981.

Bijl.:

Op 23-7-1981 werd

het volgende vernomen:

In

wordt een financieel verslag gegeven van de inkomsten en uitgaven m.b.t. de W.-Melanesische conferentie in Capelle, en de 25-april herdenking in Den Haag.

Uitgaven f 32.586,79

Inkomsten f 35.937,69

Nr. 1566.351

Uit: Kwartaaloverzicht
BVD
3^e Kwartaal 1981

III: MINDERHEDEN - ACTIVISME - TERRORISME

DE WESTMELANESISCHЕ TRIPLE ALLIANTIE

Inleiding

Na tot de conclusie te zijn gekomen dat een politiek beleid gericht op beïnvloeding van de Nederlandse regering geen resultaat had opgeleverd, richtte de "president" van de "Republiek Maluku Selatan" ir MANUSAMA zijn politieke activiteit op het buitenland. Vanaf 1976 heeft de RMS-leiding tevergeefs getracht steun te verwerven bij de Verenigde Naties, bij de Afrikaanse staten Senegal en Benin, bij Vietnam en bij de CVSE-toetsingsconferentie te Madrid. Door de weinig succesvolle pogingen om in het buitenland enige steun te vinden, verminderde in de Molukse samenleving de belangstelling voor het politiek ideaal. Hieruit trok de RMS-leider de conclusie dat zijn buitenlandse politiek diende te worden herzien. In overleg met het hoofdbestuur van de Molukse eenheidsbeweging Badan Persatuan formuleerde hij een nieuw op aansluiting bij anti-Indonesische verzetsbewegingen gericht buitenlands beleid.

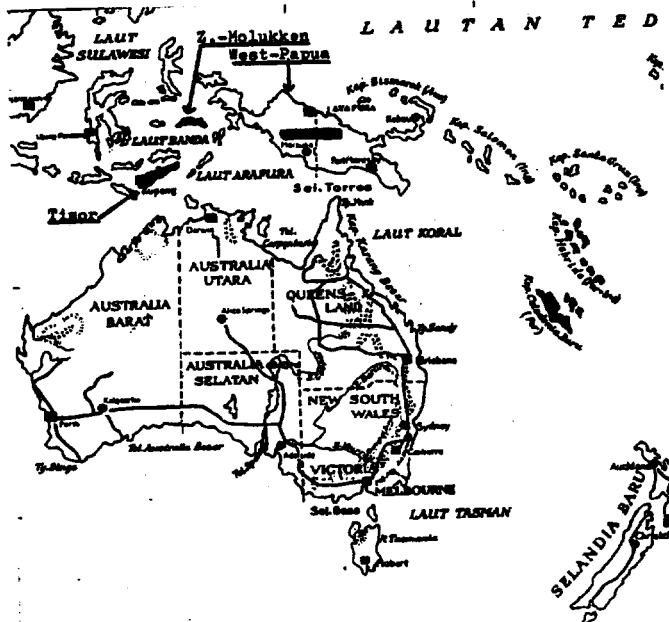
Pogingen aansluiting te vinden bij de verzetsbeweging van Atjeh en bij de Oosttimorese verzetsbeweging Fretilin mislukten. Een contact van de Papoea-voorman Dirk KEREWAY met een Oosttimorese in Lissabon gevestigde bevrijdingsbeweging bleek medio 1980 een opening te bieden. Deze beweging, genaamd Movimento Nacional para a Libertação e Independência de Timor-Dili (MNLITD), bleek bereid een samenwerkingsverband aan te gaan met de Papoea-beweging van KEREWAY en de RMS. Na een uitvoerige correspondentie en diverse bezoeken van RMS-delegaties aan Portugal werd overeengekomen de zogenaamde "Westmelanesische Triple Alliantie" op te richten.

Bekendmaking van de samenwerkingsplannen

Tijdens een bijeenkomst te Capelle aan den IJssel op 14 februari 1981 berichtte ir. MANUSAMA voor het eerst in ruimere kring over zijn samenwerkingsplannen. Hij deelde mee dat voorafgaand aan de "25 april-viering" de zogenaamde "PATIMA-conferentie te Capelle aan den IJssel zou worden gehouden (PATIMA staat voor Papua, Timor en Maluku). De voorgenomen samenwerking met Papoea's en Timorezen zou daar vorm moeten krijgen en tot doel hebben het beleid van de Republiek Indonesië ten aanzien van haar minderheden in de Verenigde Naties aan de kaak te stellen, aldus ir. MANUSAMA. De herdenking van de "RMS-proclamatie" op 25 april zou geheel in het teken moeten staan van het "PATIMA-samenwerkingsverband". Voorts deelde hij mee dat het in de bedoeling lag dat "PATIMA" een bureau zou gaan openen in het Verre Oosten, mogelijk te Manilla (Filippijnen) en dat na afloop van de "PATIMA-conferentie" persconferenties belegd zouden worden te New York en te Lissabon of Madrid.

Noot: de persconferenties vonden geen doorgang en met betrekking tot het PATIMO-bureau werd geen nadere informatie ontvangen.

Vervolgens lichtte ir. MANUSAMA op 21 februari 1981, tijdens een bijeenkomst van een dertigtal vooraanstaande Molukkers te Capelle aan den IJssel, de samenwerkingsplannen toe. De "PATIMA-conferentie" zou op 23 en 24 april moeten plaatsvinden, terwijl op 25 april de samenwerking bekrachtigd zou worden. Het samenwerkingsverband, genoemd "Triple Alliantie", bedoelt gezamenlijk te streven naar onafhankelijkheid voor de Molukken, Oost-Timor en West-Papoea. Ir. MANUSAMA deelde nog mee dat het Atjehse volk niet in de plannen betrokken was, aangezien het niet tot het Melanesische volk behoort. Het zou zich echter in de toekomst wel bij de alliantie kunnen aansluiten.

De PATIMA-conferentie

Op 23 en 24 april 1981 vond te Capelle aan den IJssel de "PATIMA-conferentie inderdaad plaats, resulterend in de vorming van de "West Melanesische Triple Alliantie". Ir. MANUSAMA fungeerde als voorzitter.

De Papoea's waren vertegenwoordigd door een delegatie van zes leden.

De Timorese delegatie, onder leiding van
bestond uit vijf leden. De RMS was vertegenwoordigd door een
zeven leden tellende delegatie onder leiding van A.R. LILIPALY.

- A.R. LILIPALY is "kabinetslid" in de "RMS-regering".

Ir MANUSAMA opende de conferentie met een toespraak waarin hij de wordings-geschiedenis van de conferentie schetste. Voorts benadrukte hij dat, alhoewel de politieke positie van de deelnemende partijen tamelijk verschilt, het probleem waarmee ze geconfronteerd worden voor allen gelijk is, namelijk de vrijheidsstrijd tegen dezelfde vijand, "de imperialistische en neo-koloniale Republiek Indonesië". Vervolgens hielden de delegatieleiders een toespraak. Dhr. LILIPALY wees ondermeer op de verdeeldheid binnen de gelederen; een kwaad, waaraan geen der partijen ontkomen was.

Tevens merkte hij op dat de MNLITD onafhankelijkheid wenst, te verkrijgen door herstel van het Portugese gezag in Oost-Timor. Het belangrijkste acht hij evenwel het uiteindelijke doel, te weten volledige onafhankelijkheid voor de drie gebieden.

De Timorese delegatieleider ging in zijn toespraak uitvoerig in op de totstandkoming van de PATIMA-conferentie.

De plannen van de "West Melanesische Triple Alliantie" mogen niet botsen met de belangen van de mogendheid met de grootste invloed in de Indonesische Archipel, te weten de Verenigde Staten, omdat anders de strijd voor onafhankelijkheid tot mislukken gedoemd zal zijn, . De MNLITD stelde voor:

- a. de diplomatieke strijd te verheviggen;
- b. de guerrilla strijd om te vormen tot een openlijke oorlog wanneer Indonesië een dialoog met de Alliantie afwijst;
- c. een algemeen secretariaat te Lissabon te vestigen;
- d. de strijdkrachten onder bevel van West-Papoea te stellen;
- e. het financiële beheer aan de RMS toe te vertrouwen;
- f. als president van de Alliantie ir. MANUSAMA te benoemen.

Als één van de drie partijen een totalitair systeem zal invoeren, zoals fascisme of communisme, dan zal het verdrag van de Alliantie verbroken worden, aldus de Timorese vertegenwoordiger.

De PATIMA-conferentie, die met uitzondering van een aantal uren vrij toegankelijk was, werd met de ondertekening van het "Verdrag van de West Melanesische Triple Alliantie" besloten. In dit verdrag is met name artikel 3 opmerkelijk, waarin gesteld wordt: "that not one of them will accept a separate solution of their conflict with Indonesia,--".

De herdenking van de RMS-proklamatie, de dag na de conferentie, stond geheel in het teken van de "Alliantie". De samenwerking werd aan de drie- à vierduizend aanwezigen gepresenteerd als een groot succes in het verloop van de Molukse strijd. Alle sprekers sneden dit onderwerp aan. Bij de herdenking waren twee buitenlandse waarnemers aanwezig die zich solidair verklaarden met de "Triple Alliantie".

Buitenlandse belangstelling voor de Alliantie

De buitenlandse waarnemers, die zich solidair verklaarden met de "Alliantie", kwamen in de namiddag van 24 april 1981 in ons land aan.

Van verdere buitenlandse belangstelling voor het PATIMA-gebeuren is niets gebleken.

Reacties op de "ALLIANTIE"

De reacties op het samenwerkingsverband lopen in de Molukse gemeenschap uiteen van uiterst enthousiast tot bijzonder negatief. Met name de Siwa Lima-organisatie (de organisatie van wijlen "Generaal" TAMAELA) heeft uiterst negatief gereageerd. In de pers werd aan de PATIMA-conferentie enige aandacht besteed. Naast de meer algemene berichtgeving trok een artikel in het "Algemeen Dagblad" van 23 april 1981 de aandacht doordat daarin de onderlinge verdeeldheid onder de Papoea's in Nederland werd belicht. In een artikel in de "Volkskrant" d.d. 24 april 1981 en in het VPRO-televisieprogramma "Extra" van 26 april 1981 noemde de jonge Molukker de "PATIMA-conferentie" een stunt van MANUSAMA om zijn geloofwaardigheid te behouden.

Enkele andere gehoorde bezwaren zijn:

- het geheel stelt niets voor: MANUSAMA krijgt steeds minder aanhang, de Papoea's zijn onderling sterk verdeeld en de Timorese groepering is uiterst klein;

- de "Alliantie" zal de houding van Indonesië ten opzichte van het Molukse streven in negatieve zin beïnvloeden;
- de "Alliantie" is op ondemocratische wijze - zonder het volk erin te kennen - tot stand gekomen;
- deze nieuwe "West Melanesische proclamatie" doet afbreuk aan de "RMS-proclamatie" waarvoor reeds dertig jaar gestreden is.

Alhoewel ook binnen de "RMS-top" de meningen niet eensluidend zijn voor wat betreft de "Alliantie", zijn de verwachtingen over het algemeen hoog gespannen.

Samenvattend wordt gesteld dat de Molukse gemeenschap in ons land de ontwikkelingen rond de "West Melanesische Triple Alliantie" in eerste instantie sceptisch gevolgd heeft; zij werden immers reeds talloze malen teleurgesteld door mislukte activiteiten van de RMS-leiding.

Commentaar

Gedurende de afgelopen twee jaar is in de Molukse gemeenschap het vertrouwen in de haalbaarheid van het RMS-ideaal duidelijk afgebrokkeld. Eén van de belangrijkste elementen die deze ontwikkeling heeft beïnvloed was het teleurstellend resultaat van de talrijke politieke initiatieven van de RMS-leiding. Een duidelijke verschuiving in de belangstellingssfeer van politieke naar maatschappelijke problemen vond plaats. Dit leek een gunstige ontwikkeling omdat daardoor de situatie in de Molukse samenleving steeds minder ruimte liet voor extremistisch optreden van Molukse jongeren. Aan deze gunstige ontwikkeling zou een eind kunnen komen door de vorming van de "West Melanesische Triple Alliantie". Als de betrokken partijen voldoende inhoud weten te geven aan dit samenwerkingsverband, dan kan dit worden beschouwd als het grootste politieke succes voor de RMS-leiding sedert jaren.

Vooralsnog heeft de "Alliantie" slechts een halt toegeroepen aan de afsterving van het RMS-ideaal. Dit ideaal zou echter door de nieuwe actieve anti-Indonesië politiek van de "Alliantie" nieuw leven ingeblazen kunnen worden. Een actiever beleven van het RMS-ideaal maar vooral de onvermijdelijke teleurstellingen op iets langere termijn doen de kans op extremistisch optreden vanuit de Molukse gemeenschap ongetwijfeld toenemen.

=====

ACD

1576543

datum 25 NOV 1981

CO

b. ———

d. ———

C(CFO)nr.: 8/3256

d.d.: 25 NOV. 1981

Info:

Aan : CFB

Betreft : De WMTA

Bijl.:

Op 12-10-1981 werd

het volgende vernomen:

De WMTA en de daarmee samenhangende relaties, bieden voor de strijd enig perspectief, doch in beperkte mate, aangezien de Indonesische regering er niet voor terugdeinst andere staten (de relaties bijv.) onder -politieke- druk te zetten. Duidelijk is in ieder geval wel, dat onder de Indonesische- en ook de Melanesische volkeren zich een bewustwordingsproces aan het voltrekken is dat niet meer gestopt kan worden. Tegen deze achtergrond blijkt, dat het beleid en de politiek van MANUSAMA juist zijn geweest. De volkeren beginnen eerst nu rijp te worden voor een daadwerkelijk verzet tegen een overheersend regime. Wanneer er nu echter op bijvoorbeeld de Molukken een opstand zou uitbreken, zouden vele andere volkeren in Indonesië dit voorbeeld volgen. Taktieken als van de IRA bijvoorbeeld (bomaanslagen etc.) zouden een begin van het verzet kunnen gaan vormen.

begreep echter zelf ook wel dat e.e.a. niet zó simpel lag, ondermeer m.b.t. wapens, munitie, explosieven, proviand en andere voorraden, om nog maar te zwijgen over steun van buitenaf en aanvoerlijnen. De aangewezen weg voor laatstgenoemd punt zou zijn via Papua New Guinee en Irian Barat.

ACD **1577425**
datum 02 DEC 1981
CO
b. — d. —

C (CFØ)nr.: 01/3350

d.d.: 2 DEC. 1981

Info: VI

Aan : CFB

Betreft : W.M.T.A.

Bijl.:

Op 08-09-1981 werd

het volgende vernomen:

Volgens ir. MANUSAMA dient binnen een jaar een W.M.T.A.-congres te worden gehouden. De organisatie van dit congres zal in handen komen te liggen van het W.M.T.A.-secretariaat. Echter, een dergelijk secretariaat, dat moet worden bemand door Molukkers, Oost-Timorezen en Papoea's, is nog steeds niet opgericht. Oorzaak hiervan is het gebrek aan geschikte Papoea-kandidaten. Voorts is de oprichting van een "Melanesian-bulletin" uitgesteld door vakantie

ACD	1578221
datum	08 DEC 1981
CO	
b.	_____
d.	_____

C(CFO)nr.: 81/3384 d.d.: 8 DEC. 1981 Info:
Aan : CFB
Betreft : Triple Alliantie

Bijl.:

Op 18-11-1981 werd

het volgende vernomen:

Voor wat betreft de op de in april 1981 tot stand gekomen Triple Alliantie tussen de Papoea's, Timorezen en Zuid-molukkers heeft de Gerakan Pattimura een uitgesproken mening. Het is het zoveelste zoethoudertje van de Badan Persatuan voor haar achterban, die er overigens voor de zoveelste maal in gelooft.

Pattimura zelf heeft reeds jaren contact met Ramon HORTA van Fretilin en óók enige Papoea-bewegingen, doch dan handelt het niet zó zeer om een strijdplan, maar meer over de ontwikkeling van de mensen in de respectievelijke gebieden, die deze organisaties vertegenwoordigen voor wat betreft de oppositie,

Voor de aanhangers van de BP betekent het nieuws, doch voor de Pattimura is het een open boek.

Het verschil zit hem slechts hierin. Indien MANUSAMA iets zegt, haalt het de voorpagina, doch wat betekent dat nu in feite. Het overlijden van de echtgenote van MANUSAMA zal naar het oordeel van Pattimura geen koerswijziging inhouden. Haar overlijden spreekt niet aan. Zij is nooit, zeer zeker niet openlijk, actief geweest in tegenstelling tot mevr. SOUMOKIL.

L

ACD	1581185
datum	07 JAN 1982
CO	
b.	—
d.	—

C (CFO)nr.: 82/29 d.d.: 7 JAN. 1982 Info: VIII
Aan : CFB
Betreft : West Melanesische Alliantie

Bijl.:

Op 11-10-1981 werd

het volgende vernomen:

TOMA

Volgens een artikel in Toma zou de West Melanesische alliantie mislukt zijn. Ir. MANUSAMA zou op ^{dit} een spreekbeurt in Wierden hebben gezegd.

MOLUKSE LEIDER BIJ HOORZITTING VERENIGDE NATIES

ROTTERDAM - DE MOLUKSE LEIDER IR. J. A. MANUSAMA HEEFT VORIGE WEEK IN NEW YORK ZEER TOT ONGENOEGEN VAN INDOONESIE EEN HOORZITTING VAN DE VERENIGDE NATIES OVER OOST-TIMOR BIJGEWOOND. MANUSAMA HAD EEN REDEVOERING WILLEN HOUDEN, MAAR DAT KON DOOR EEN COMMUNICATIESTOORNIS NIET DOORGAAN. HIJ HEEFT WEL BESPREKINGEN GEVOERD MET DE SECRETARIS VAN DE COMMISSIE DIE DE HOORZITTING ORGANISEERDE. MANUSAMA HEEFT GOEDE HOOP DAT HIJ VOLGEND JAAR WEL AAN DE HOORZITTING ZAL KUNNEN DEELNEMEN.

DIT HEEFT DE RAS-LEIDER DONDERDAG IN CAPELLE DESGEVRAAGD HEEGEBEELD. ALS VOORZITTER VAN DE IN DIT VOORJAAR OPGERICHTE WEST-LANESTISCHE TRIPLE-ALLIANTIE HAD MANUSAMA DEZE ZOMER EEN VERZOEK TOT DE ZOGENAAMDE VIERDE COMMISSIE VAN DE VERENIGDE NATIES GERICHT OM DE HOUDING VAN DE INDOONESISCHE REGERING TEN ANZIEN VAN DE BEVRIJDINGSBEWEGINGEN AAN DE KAAR TE STELLEN.

DEZE BRIEF HEEFT DE VIERDE COMMISSIE NOOIT BEREIKT, ZO HEEFT DE SECRETARIS, DE JAPANNER TANAKA, MANUSAMA VORIGE WEEK IN EEN GESPREK LATEN WETEN. TANAKA STOND ECHTER SYMPATHIEK TEGENOVER MANUSAMA'S VERZOEK. HOEWEL DE SECRETARIS HET NIET LETTERLIJK HEEFT GEZEGD, HEEFT MANUSAMA OUIDELIJK DE INDRUK GEKREGEN DAT HIJ ANDERS WEL DE COMMISSIE HAD KUNNEN TOESPREKEN.

IN DE WEST-MELANESISCH-ALLIANTIE HEBBEN EEN BEVRIJDINGSBEWEGING VAN DE PAPER'S, DE OOSTTIMOREZEN EN DE MOLUKKERS IN ONS LAND TOT SAAMENWERKING BESLOTEN. ZIJ ZULLEN DIE SAAMENWERKING NIET EERDER VERBREKEN DAN WANNEER ZE ALLE DRIE HUN ONAFHANKELIJKHEIDSIDERAAL HEBBEN VERWEZENLIJKT.

-- MANUSAMA HEEFT ER BIJ TANAKA ZIJN ONGERUSTHEID OVER UITGESPROKEN DAT DE BEVRIJDINGSBEWEGINGEN DIE TEGEN INDOONESIE STRIJDEN BINNEN DE VERENIGDE NATIES STEEDS MINDER STEUN KRIJGEN. IN DIVERSE RESOLUTIES IS HET ZELFBESCHIKKINGSRECHT VAN DE OOSTTIMOREZEN DE AFGELOPEN JAREN ONDERSTREEPT. DE STEUN AAN DIE RESOLUTIES IS IN DE LOOP DER JAREN ECHTER GESLANKEN. ZO HEBBEN DE VERENIGDE STATEN VORIG JAAR VOOR HET EERST TEGEN EEN RESOLUTIE VAN DIE STREKKING GESTEND, ALDUS MANUSAMA.

INDIEN DE VERENIGDE NATIES NIET SNEL DOORDRONGEN RAKEN VAN DE EXPANSIEZUCHT VAN INDOONESIE, VREEST MANUSAMA DAT DE BEVRIJDINGSBEWEGINGEN IN DAT GEBIED EEN MOEILIJKE TIJD TEGENDOET GAAN. DE WARE AARD VAN DE INDOONESISCHE DRANG NAAR GEBIEDSUITBREIDING DATEERT VOLGENS MANUSAMA UIT DE LAATSTE JAREN VAN DE TWEEDE WERELDOORLOG TOEN DE LATERE INDOONESISCHE LEIDERS DAAROVER AL AFSPRAKEN HEBBEN GEMAAKT.

MANUSAMA HEEFT NAAR EIGEN ZEGGEN IN DE VERENIGDE NATIES 'NUTTIGE CONTACTEN' MET ANDERE DELEGATIES GELED. HET WELKE WIL HIJ NIET ZEGGEN. HIJ WIL OOK NIET DE INDRUK WEKKEN DAT ZIJN BEZOEK EEN DOORBRAAK BETEKENT. 'IK WIL GEEN VALSE HOOP WEKKEN'. TOCH IS DE EERSTE KEER DAT DE MOLUKSE LEIDER EEN DERGELIJKE HOORZITTING ALS EEN SOORT 'WAARNEMER' HEEFT KUNNEN BIJWONEN.

DE INDOONESISCHE AFVAARDIGING WAS DAAR VOLGENS MANUSAMA DAN OOK WEINIG GELUKKIG WEE. TOEN ZE HEM ONVERWACHT BEMERKTEN DEINSDEN ZE GESCHROKKEN TERUG. 'ALS BLIKKEN TOEN KONDEN DODEN', ALDUS MANUSAMA DIE NOG 'HET GENOEGEN' AAN DEZE ONTMOETING TERUGDENKT. -

ACD 1610948
datum 15 JUNI 1982
CO 1609-930
b. — d. —

C(CFO)nr.: 02/1601

d.d.: 15 JUNI 1982

Info: 6

Aan : CFB

Betreft : Buitenlandse gasten -R.M.S.-herdenking 1982

Bijl.:

Op 17-5-1982 werd

het volgende vernomen:

De delegatie uit Portugal zou bestaan uit ca. 12 personen, t.w. 3 Timorezen en 8/9 Angolezen, onder wie .

Het Molukse ontvangstcomité bestond uit:

Programma voor deze delegatie:

- 22-4 : Van Schiphol naar hotel in Capelle
's avonds vergadering met MANUSAMA.
- 23-4 : Bespreking met in Doetinchem
- 24-4 : Houtrushallen Den Haag
- 25-4 : Kerkdienst in Capelle
- 26-4 : Naar Schiphol, retour Portugal.

De delegatie Atjehers bestond uit en vijf studenten. Deze 5 zijn afkomstig uit Indonesië, waar zij gearresteerd zijn geweest, met hulp van relaties, o.a. in Maleisië, zijn zij -met valse paspoorten- gevlucht. De studenten waren feitelijk op doorreis naar de U.S.A., waar zij zich begin juni in Texas willen vestigen. Deze delegatie arriveerde vrijdag 23-4 's avonds laat en vertrok zondag 25-4 's middags.

De indruk bestaat dat de Atjehers uit nieuwsgierigheid zijn gekomen, zelf houden ze zich erg op de vlakte, al geven ze wel blijk van een degelijke en deskundige opstelling.
De delegatie logeerde in het Hiltonhotel.

F

ACD	1611058
datum	15 Juni 1982
CO	
b.	—
d.	—

C (CFO) nr.: 82 / 1594 d.d.: 15 JUN 1982 Info: 5
 Aan : CFB
 Betreft : W.M.T.A.

Bijl.:

Op 17-5-1982 werd

het volgende vernomen:

Op 22 april j.l. werd er in Capelle een vergadering gehouden, waaraan werd deelgenomen door ondermeer

Onderwerpen van gesprek:

De manifestatie in Lissabon is gepland voor eind juli. Vóór het einde van deze maand moet daarover vanuit Lissabon definitief bericht zijn ontvangen, anders wordt e.e.a. gecancelled en verschoven naar volgend jaar.

De delegatie die een tweede bezoek aan Portugal gaat brengen zal bestaan uit MANUSAMA, en mogelijk . Volgens planning zal de delegatie medio juni vertrekken.

Vóór het vertrek naar Portugal, zal eerst nog -coördinator van het Angola-Timor ~~comité~~ naar Nederland overkomen voor besprekingen, ondermeer over het opzetten van banken.

Dit stuk bestaat uit 2 blz.
Behoort bij brief no. 1636499

Ex.no.: 4

R.M.S.-AKTIVITEITEN IN HET BUITENLAND

I. Inleiding

Sedert begin 1981 volgt de Molukse leiding in Nederland in haar buitenlandse politiek een koers, die niet de erkenning van de "Republik Maluku Selatan" (R.M.S.) primair stelt doch zich afzet tegen het "neokolonialistisch" genoemde beleid van de Indonesische Regering.

Om deze politiek enige kracht bij te kunnen zetten heeft de "R.M.S.-president", Ir. J.A. MANUSAMA, zich door de oprichting van de "West-Melanesische Triple Alliantie" in april 1981 verzekerd van de steun van de West-Papoea's, de Oost-Timorezen en sedert april 1982 ook van Hasan DI TIRO, "President van de Republik Aceh-Sumatra". In samenwerking met deze drie bondgenoten zal de R.M.S.-leiding in de maand oktober van dit jaar een aantal activiteiten in het buitenland ontplooiën.

II. Zweden en U.S.A.

In de eerste week van oktober zal Ir. MANUSAMA naar Zweden reizen waar hij een ontmoeting zal hebben met de Aceher Dr. Huseini HASAN, de rechterhand van Hasan DI TIRO. Eén van de onderwerpen van gesprek zal de vraag zijn, hoe men bij enkele commissies van de Verenigde Naties de onderdrukking van minderheden in en door Indonesië ter sprake zal brengen. In dit kader is bekend geworden dat Ir. MANUSAMA in een brief aan de secretaris van de "Vierde commissie" van de V.N., de Japanner , om een "hearing" heeft verzocht. De Acehers zouden hun zaak en die van de Oost-Timorezen en de Molukkers reeds onder de aandacht van de "commissie van 24" van de V.N. hebben gebracht.

Tijdens de najaarszitting van de Verenigde Naties, die mogelijk eind oktober/november zal plaatsvinden, zullen de Acehers en

Molukkers (inclusief Ir. MANUSAMA) in New York "acte de présence" geven.

III. West-Duitsland

In het kader van het medio 1983 in ons land te houden "RUSSELL-Tribunaal over de onderdrukking van minderheden in en door Indonesië" zal in de maand oktober een begin worden gemaakt met een groots opgezette informatie-campagne in vooral de Bondsrepubliek Duitsland. Deze campagne zal in Bonn worden ingeleid met een toespraak van Ir. MANUSAMA voor een gezelschap journalisten en andere belangstellenden. Hierna zullen enkele organisaties die betrokken zijn bij de voorbereidingen van het "RUSSELL-tribunaal" - zoals "Pax Christi", "Gesellschaft für bedrohte Völker" en de "Stuurgroep R.M.S." - de campagne voortzetten met informatiedagen in o.a. Fulda, Münster en Luxemburg.

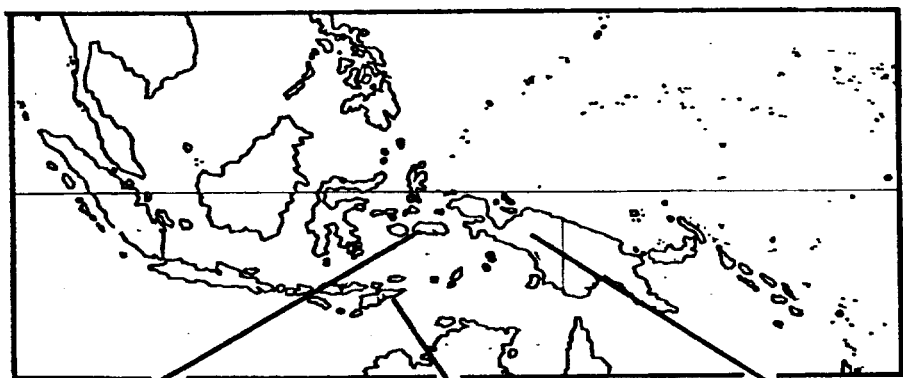
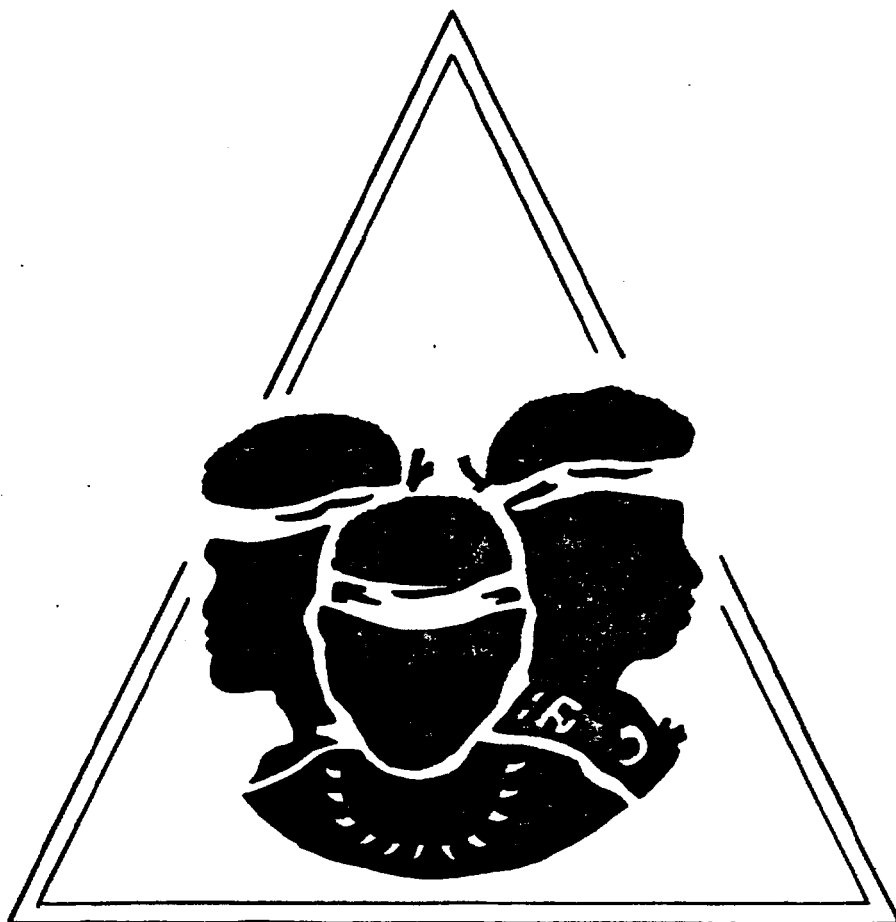
IV. Reakties

Recent werd vernomen dat de R.M.S.-kwestie breed in de Westduitse pers wordt uitgemeten en dat het gemeentebestuur van de stad Göttingen zelfs voorbereidselen heeft getroffen voor een officiële ontvangst van de Molukse "president". De Indonesische ambassade te Bonn zou nogal verbolgen hebben gereageerd op bovengenoemde attenties. Gezien het feit dat de activiteiten vanuit het hoofdkantoor van de Molukse eenheidsbeweging "Badan Persatuan" te 's-Gravenhage worden gecoördineerd, moet het niet uitgesloten geacht worden dat de Indonesische autoriteiten ook bij de Nederlandse regering van hun misnoegen over een en ander zullen blijk geven.

september 1982

Uit Co: 1640619
Origineel in: 2

WEST-MELANESIE TRIBUNAAL

zuid-molukken

oost-timor

west-papua

NR.1 , APRIL 1982

stichting West-Melanesie Tribunaal.
Bazarstraat 50 , 2518 AK Den Haag
telefoon : 070 - 455291

VOORWOORD

Hierbij presenteren wij het eerste nummer van het informatie-bulletin "West-Melanesie Tribunaal". Dit informatie-bulletin is een uitgave van de stichting "West-Melanesie Tribunaal" en beoogt twee dingen:

- informatie te geven over de politieke en sociaal-ekonomische ontwikkelingen in de Indonesische archipel en dan met name in het gebied van West-Melanesie, Zuid-Molukken, West-Papua en Oost-Timor,
- en informatie te geven over de activiteiten van de stichting "West-Melanesie Tribunaal" (WMT)

Het informatie-bulletin vormt een onderdeel van de door de stichting WMT gestarte informatie-campagne over West-Melanesie en de schending van mensenrechten in dit gebied. Het richt zich in haar nieuwsgaring en informatie-voorziening op een zo'n breed mogelijk publiek, zowel nationaal als internationaal. Om die reden zal het bulletin ook in een beperkte oplage in het engels verkrijgbaar zijn. Verder zal het bulletin gezien het gebied waarover zij informatie verstrekt ook in het Maleis vertaald worden.

Wij hopen ook in de toekomst het informatie-bulletin een maal per kwartaal te kunnen laten uitkomen.

was getekend

(Otto Matulesy)

(voorzitter)

Stichting "West-Melanesie Tribunaal"

Uitgegeven door:
**STICHTING
"WEST-MELANESIË TRIBUNAAL"**
BAZARSTRAAT 50
2518 AK DEN HAAG

Banknummer: 23.07.21.540
Ned. Credietbank, Lange Vijverberg 16,
Postbus 370, Den Haag.
t.a.v. Stichting West-Melanesië Tribunaal

Vormgeving en Layout: J.F. Taribuka
Druk: Baas, tel. 01803 - 2124

MOTTO

"Alle volkeren bezitten zelfbeschikkingsrecht. Uit hoofde van dit recht bepalen zij in alle vrijheid hun politieke status en streven zij vrijelijk hun ekonomische, sociale en kulturele ontwikkeling na".

(Internationaal Verdrag inzake ekonomische, sociale en kulturele rechten, gebaseerd op de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens)

Cultural shows - Dances - Displays - Movies - Slides
MELANESIAN SOLIDARITY WEEK
South Pacific Human Rights Tribunal Hearing

INFORMATIE EN DOKUMENTATIE

Ten behoeve van de gestarte informatie-campagne over de politieke en sociaal-ekonomische ontwikkelingen in Indonesië en met name West-Melanesië dient de stichting West-Melanesië Tribunaal te kunnen beschikken over goede en betrouwbare informatie en dokumentatie. Om die reden zal er op het secretariaat van de stichting eveneens een informatie- en dokumentatie-centrum ingericht worden.

Het informatie-centrum zal zich moeite getroosten zoveel mogelijk nieuwsfeiten over de ontwikkelingen in West-Mela-

ZELFBESCHIKKING

De Algemene Vergadering van de Verenigde Naties vindt dat de volken onder koloniale of vreemde overheersing al het mogelijke mogen doen om onafhankelijkheid of zelfbeschikking te krijgen. Dat staat in een resolutie die in 1981 met 130 tegen 3 stemmen werd aangenomen.

De tegenstemmen waren afkomstig van de Verenigde Staten, Groot-Brittannië en Guatemala. In de resolutie wordt aan alle lidstaten van de VN gevraagd steun te onthouden aan Zuid-Afrika, zolang Namibië (daarbij inbegrepen Walvisbaai) niet het recht op zelfbeschikking heeft gekregen.

Koloniale mogendheden krijgen het verzoek militaire bases in hun koloniale gebieden te ontmantelen.

Affiche van het tribunaal aan de universiteit van Port Moresby, een tribunaal waar de daden van terreur van het leger van Suharto in West-Papua werden aangeklaagd.

nesië te vergaren zowel over aktuele als historische ontwikkelingen. De eenmaal vergaarde informatie zal beschikbaar en toegankelijk zijn voor iedereen, die geïnteresseerd is in de aktuele en historische gebeurtenissen in de Zuid-Molukken, West-Papua, Oost-Timor en Indonesië in het algemeen.

Voor inlichtingen kunt u bellen naar het secretariaat van de stichting West-Melanesië Tribunaal : 070 - 455291.
Bazarstraat 50 te Den Haag.

SOLIDARITEIT

Zou het Zuidmolukse volk zich solidair verklaard hebben met de daad van de machthebbers van Djakarta om de Zuid-Molukken te overmeesteren en het recht op zelfbeschikking van het volk der Zuid-Molukken te verkrachten dan zou er geen enkele reden geweest zijn voor het betrokken volk der Zuid-Molukken om op bevel van de Nederlandse regering zich te laten overbrengen naar Nederland.

Juist omdat het volk zich solidair heeft verklaard met de strijd voor de bevrijding van de Zuid-Molukken, en zich daarom ook heeft verzet tegen de overheersing van Djakarta, is eindelijk het volk der Zuid-Molukken bevolen naar Nederland te vertrekken.

Naar onze stellige overtuiging, heeft het volk der Zuid-Molukken het recht om haar onafhankelijkheid uit te roepen en daarvoor op te komen, tegenover wie dan ook. (Evenzo o.a. het standpunt van de Nederlandse Vereniging voor Internationaal Recht en de Nederlandse rechters).

Dat is dan ook één van de belangrijkste redenen dat het grootste deel van het volk der Zuid-Molukken zich solidair heeft verklaard met de strijd voor vrijheid van de Zuid-Molukken, de vreemde overheersing

verwerpt en zich verzet tegen vreemde overheersers die de fundamentele rechten verkrachten en hun gezag uitoefenen over ons vaderland.

Niet alleen de rechten van het volk der Zuid-Molukken worden door Indonesia verkracht, niet alleen de Zuid-Molukken hebben te lijden onder het straffe bewind van Indonesia, maar ook West-Papua en Oost-Timor zijn reeds opgeslokt en worden door Indonesia onderdrukt. Tien-, ja zelfs honderdduizenden zijn reeds vermoord. De oorspronkelijke gebieden worden volgestouwd met migranten uit het overbevolkte eiland Java.

De oprichting van de Triple Alliantie om als eenheid de

bevrijding van de drie volkeren (Zuid-Molukken, West-Papua en Oost-Timor) na te streven, is een logisch gevolg ervan. Genoemde drie volkeren hebben één gemeenschappelijke overheerser. Genoemde drie volkeren baseren hun strijd op rechten die in principe dezelfde zijn. Zij zijn solidair en eensgezind in de Triple Alliantie om zich tegen de overheerser te verzetten.

Tenslotte mag niemand vergeten, dat de wereld waarin wij ons gezamenlijk bevinden, vol is van tegenstellingen en spanningen. Diverse regeringen en groeperingen gebruiken hun macht om de zwakkeren te onderdrukken. De kloof die de rijken en de armen scheidt in deze wereld wordt steeds groter. In het kader van arme landen blijven de zwakkeren en armen in de machtsgreep van de rijken en machtigsten. Streven naar een wereld waarin vrede, recht en welzijn heersen is onze eerste taak.

Dit streven vereist van alle zwakkeren in deze wereld en allen die zich sympatiseren met de zwakkeren om solidair te zijn. Solidair zijn in het kader van eenheid en vriendschap om zich te verzetten tegen de overheerser en om zich te bevrijden uit de machtsgreep van de overheerser, op weg naar vrede, recht en welzijn voor de gehele mensheid, daarbij inbegrepen de volkeren die zich verenigd hebben in de Triple Alliantie.

Ds. S. Metiary, voorzitter Badan Persatuan

HOE HET BEGON

In al die jaren, die de Zuidmolukse gemeenschap in Nederland heeft doorgebracht, is haar strijd hoofdzakelijk gericht geweest op het bereiken van de erkenning van haar rechten op de Republik Maluku Selatan. Deze strijd heeft zich zowel op de Zuid-Molukken als in Nederland afgespeeld. In Nederland was de strijd er vooral op gericht steun van de Nederlandse regeringen te krijgen voor het recht op zelfbeschikking.

De ervaringen van de afgelopen dertig jaar heeft de Zuidmolukse gemeenschap in Nederland geleerd, dat zij op de hulp van de Nederlandse regering in haar strijd op zelfbeschikking niet (meer) hoeft te rekenen. Het is om die reden dat die Zuidmolukse gemeenschap steeds meer contacten is gaan zoeken met de vierde-wereld-beweging - vierde-wereld in de betekenis van onderdrukte en achtergestelde minderheden -. Daarbij was overigens geen sprake van het laten vallen van haar aanspraken op de Nederlandse regering. Eerder werd gedacht aan een mobilisatie van de wereld-opinie tegen de verantwoordelijke regeringen in Jakarta en Den Haag. Belangrijk daarbij was:

- a) het initiëren en stimuleren van het onderzoek naar de ontwikkelingen in de Indonesische archipel na de Tweede Wereldoorlog, met name op de Zuid-Molukken,
- b) het wegnemen van het negatieve beeld, dat over de Zuidmolukse gemeenschap in Nederland en in het buitenland is ontstaan als gevolg van terreur-akties en Indonesische propaganda en
- c) het wereldkundig maken van de permanente vervolgingen, diskriminatie en repressie waar de ethnische en andere minderheden in Indonesie bezette gebieden aan bloot worden gesteld.

Zo ontstond er contact tussen de Zuidmolukse gemeenschap en de Gesellschaft für bedrohte Völker (GfbV), een Duitse organisatie, die over een net van internationale contacten beschikt en onder andere deel uitmaakt van het invloedrijke "Survival International" te Londen. De Gesellschaft für bedrohte Völker - verder aan te duiden als GfbV -

vindt haar oorsprong in de solidariteitsbeweging met het vroegere Biafra en ondersteunt in woord en daad het streven van vierde-wereld-volken tegen kolonialisme, neo-kolonialisme en diskriminatie. In 1973 publiceerde het door de Gfbv uitgegeven tijdschrift "Pogrom" een serie artikelen over de Zuidmolukse problematiek. Een jaar later trok een door de Gfbv in Hamburg georganiseerde Zuidmolukse kulturele manifestatie duizenden bezoekers.

Verder bemiddelde het Gfbv eind 1975 bij de tot standkoming van een (informeel) contact tussen een delegatie van Zuid-Molukkers en West-Papua's met de vertegenwoordiger van de Oosttimorese bevrijdingsbeweging Fretilin, Abilio Araujo.

van de Zuidmolukse gemeenschap in al haar geledingen over en te betrekken bij de werkzaamheden van de nieuwe stuurgroep-RMS. Intussen hadden daarin de volgende organisaties zitting genomen: Badan Persatuan, Pemuda Masjarakat, Susunan Pusat Pemuda en het LaC (Landelijk Comité Zuid-Molukken). Tevens nam een vertegenwoordiger van de West-Papua's in Nederland als waarnemer zitting in deze stuurgroep.

Besloten werd tijdens de oprichtingsvergadering van de stuurgroep-RMS om zo spoedig mogelijk een permanent sekretariaat in te stellen en bovendien werd een voorlopige lijst van onderwerpen samengesteld, die aan de in te stellen internationale onderzoekscmissie zouden worden voorgelegd:

Foundation, de CIET (Campaign for an Independent East-Timor), Center for Human Rights and Responsibilities, International Work Group for Indigenous Affairs (IWGIA), Amnesty International enz. Zij allen stonden in principe positief ten aanzien van het genomen initiatief, vroegen of het mogelijk was om op de hoogte gehouden te blijven en zeiden toe in principe bereid te zijn op hun manier een bijdrage aan een tribunaal te leveren. De Russel Peace Foundation stond positief tegenover het genomen initiatief, maar verzocht de stuurgroep-RMS in een later stadium nog eens contact op te nemen aangezien zij juist op dat moment onder andere in samenwerking met de Gfbv en de Werkgroep Indianen Projekten, het IVE Russell-tribunaal over Indianen in Noord-, Midden-, en Zuid-Amerika aan het voorbereiden was.

Op nationaal niveau zijn contacten gelegd met Pax Christi Nederland, met verschillende kerkelijke instellingen en hulporganisaties en met de verschillende instellingen in Nederland, die zich bewegen op het terrein van de ontwikkelingssamenwerking. De internationale vredesbeweging

Zuid-Molukken, Oost-Timor en West-Papua hebben niet alleen met Suharto te maken.

HOE HET VERDER GING

Op 16 en 17 juni 1978 woonde een uit tien personen bestaande delegatie van Zuid-Molukkers, West-Papua's en Nederlanders een internationaal kongres bij van de Gfbv. Een voorstel van de voorzitter van de Zuidmolukse eenheidsorganisatie Badan Persatuan, ds. S.Metiary, om een Internationale Commissie van Onderzoek in het leven te roepen ter bestudering van de onderdrukking van minderheden door de regering te Jakarta, werd met algemene stemmen aangenomen.

Voor de coördinatie van de samenwerking tussen Zuidmolukse gemeenschap in Nederland en de Gfbv bij de voorbereiding van een dergelijk tribunaal werd op 26 augustus 1978 de stuurgroep-RMS opgericht. Haar taak bestond uit het zo breed mogelijk informeren

- de transmigratie-politiek van de Indonesische regering en de gevolgen daarvan voor de volken van Zuid-Molukken, West-Papua en Oost-Timor
- het toenemende aantal arrestaties en martelingen
- de Indonesische onderwerpingsoorlogen in West-Papua en Oost-Timor
- de rol van de westerse landen bij de in standhouding van het regime in Jakarta.

In de eerste plaats richtten de activiteiten van de stuurgroep-RMS zich echter op de tot standkoming van het internationale tribunaal en het verkrijgen en verwerven van internationale morele en financiële steun daarvoor. Op internationaal niveau zijn de afgelopen jaren de eerste contacten gelegd met de Bertrand Russel Peace

Pax Christi heeft in haar beleidsprogramma enkele kernpunten en daarin past ook de zeer concrete en actuele bedreiging van

de vrede, die gevormd wordt door een politiek van aanpassing van minderheden aan de belangen van van een gevestigde macht. Een bijdrage leveren aan de emancipatie van bedreigde en onderdrukte volkeren uit de vierde wereld beschouwt Pax Christi Nederland als dingend noodzakelijk vredeswerk.

WEST MELANESIE

TRIBUNAAAL

De eerste stuurgroep-RMS werkzaam heden golden de verbreding van het draagvlak voor het tribunaal. In december 1981 werd de stichting "WEST-MELANESIE TRIBUNAAL" opgericht. De organisaties, die zich bij het initiatief aansloten waren: OPM (Organisasi Papua Merdeka), MNLITD (Movimento Nacional para a Libertacao y Independencia de Timor Dili) en Pax Christi Nederland.

Doel van de stichting "WEST-MELANESIE TRIBUNAAL" is het starten van een internationale publiciteits- en informatie-campagne over de ontwikkelingen in Indonesië en met name in West-Melanesië Zuid-Molukken, Oost-Timor en West-Papua. Het zijn met name de toenemende schendingen van mensen- en volkerenrechten, die de stichting in de internationale media aan de orde wil stellen. Als afsluiting van een bepaalde fase in deze publiciteitscampagne wil de stichting "WEST-MELANESIE TRIBUNAAL" een internationale commissie van onderzoek tot stand brengen, die zich buigt over de vraag in welke mate de rechten van de autochtone bevolking van Zuid-Molukken, Oost-Timor en West-Papua worden geschonden.

De stichting WMT wil daarmee de zaak van de West-Melanesische volken - Oost-Timorezen, West-Papua's en Zuid-Molukkers - op grote schaal en in wijder verband aan de orde stellen, hun zaak onder de aandacht brengen van politieke, kerkelijke en andere gezaghebbende organisaties en personen en tevens de publieke opinie voor hun zaak mobiliseren.

Met de beantwoording van de

vraag naar de schending van mensen- en volkerenrechten wordt verwacht:

- dat er voor de betrokken volkeren betere voorwaarden worden geschapen om zich naar eigen inzicht cultureel, politiek, economisch en sociaal te ontwikkelen
- dat er onmiddellijke hulp en begrip voor hun strijd tegen kolonisatie, uitbuiting en uitroeiing zal ontstaan
- dat er meer objectieve voorlichting over hun situatie in de hele wereld tot stand gebracht zal worden
- en dat de aandacht voor de rechten van minderheden in vergelijkbare situaties zal groeien.

Getracht zal worden dit doel te bereiken door het aandragen van materiaal waaruit blijkt dat er inbreuk wordt gemaakt op de rechten en de in de verdragen vastgelegde autonomie van deze volken.

NOODZAAK

De initiatiefnemende organisaties van het tribunaal zijn van mening dat ten aanzien van het recht van de bevolking van Zuid-Molukken, Oost-Timor en West-Papua op zelfbeschikking onrecht is aangedaan. Zij zijn voorts van mening dat de rechten van de Westmelanesische volken om in alle vrijheid hun politieke status te bepalen en te streven naar hun eigen economische, sociale en culturele ontwikkeling in ernstige mate geschonden worden door de huidige Indonesische regering. Deze drie volken voelen zich verwant aan andere Melanesische volken en verzetten zich om die reden tegen de inlijving van de Zuid-Molukken, Oost-Timor en West-Papua in Indonesisch staatsverband.

De strijd voor zelfbeschikking in Oost-Timor, West-Papua en Zuid-Molukken is de laatste jaren in de publieke opinie en in de (inter)nationale pers steeds verder in de vergetelheid raakt. En dat terwijl de gewelddadige strijd in met name Oost-Timor en West-Papua steeds grimmiger en fel wordt. Dezelfde ontwikkeling valt waar te nemen ten aanzien

van de elementaire mensenrechten en volkerenrechten van de gehele Indonesische bevolking.

ACHTERGROND

De achtergrond van de samenwerking tussen stuurgroep-RMS, stuurgroep-OPM en stuurgroep MNLITD wordt gevormd door het in april 1981 ontstane samenwerkingsverband tussen de Zuidmolukse RMS-regering in ballingschap, vertegenwoordigers van de OPM en een organisatie van Oosttimorese vluchtelingen in Portugal, die ijvert voor het zelfbeschikkingsrecht van Oost-Timor, de MNLITD. Het idee achter deze West-Melanesische Verdragsorganisatie of Tripple Alliantie is het tot stand brengen van samenwerking tussen de verschillende bewegingen in het oosten van de Indonesische archipel, die strijden tegen het door hun als intern-kolonialisme ervaren economische en politieke beleid van de Indonesische regering en die ijveren voor aansluiting bij een groter Melanesisch samenwerkingsverband. De Melanesiers vormen in deze gedachte een aparte eenheid, los van de Maleise volken op Java, Sumatra enz. De Zuid-Molukken, West-Papua en Oost-Timor vormen dan het westelijk deel van de Melanesische eilandengroep ten noord-oosten van Australië. Vanuatu (de vroegere New-Hebriden), Nieuw-Caledonië en de Fiji-eilanden liggen in het zuiden, de Salomonseilanden en het onafhankelijke Papua-New-Guinea (Oost-Papua) in het midden. De nog prille onafhankelijkheid van Vanuatu is een belangrijke stimulans geweest voor de Melanesische gedachte evenals de gezamenlijke actie voor een "Nuclear Free Pacific" in verband met de door Frankrijk genomen atoomproeven aldaar. Dit jaar zijn de Melanesische staten op Vanuatu bijeen geweest om er de dekolonisatie-problemen van hun gebied te bespreken. Vertegenwoordigers van de Westmelanesische Verdragsorganisatie waren op die bijeenkomst aanwezig. Het

jaar daarvoor werd op een soortgelijke vergadering op de Salomonseilanden het recht op onafhankelijkheid van alle Melanesische volkeren erkend. Vanuatu wil zich als pas onafhankelijk geworden natie daarvoor inzetten. Zo heeft de OPM een informatiebureau op Vanuatu kunnen openen en was een vertegenwoordiger van de regering van Vanuatu bij de oprichting van de West-Melanesische Verdragsorganisatie aanwezig.

De stuurgroep OPM, bestaande uit vertegenwoordigers van de OPM, is opgericht om de activiteiten van de West-Papua's in West-Papua en in Nederland aanzien van het te organiseren tribunaal te coördineren. Aanvankelijk bezat de OPM een waarnemer in de stuurgroep RMS, maar nu de organisatie van het tribunaal in een vergevorderd stadium terecht is gekomen, heeft men besloten een eigen coördinatie annex stuurgroep op te richten.

De OPM (Organisasi Papua Merdeka) werd in 1965 opgericht en vormde de eerste beweging voor een vrij West-Papua en het eerste openlijke verzet tegen het Indonesische bestuur en de door haar uitgeoefende repressie. Geleidelijk ontwikkelde de OPM zich tot een eenheidsfront van verschillende politieke partijen en verzetsbewegingen, die zich verzetten tegen de feitelijke annexatie van West-Papua door Indonesië en zich gezamenlijk inzetten voor een onafhankelijk West-Papua.

De stuurgroep MNLITD vervult evenals de stuurgroep RMS en de stuurgroep OPM een coördinerende functie voor de activiteiten van de Oost-Timorezen. De MNLITD (Movimento Nacional para a Libertacao y Independencia de Timor-Deli) is een Oosttimorese organisatie, eind 1979 opgericht, die als uiteindelijk doel van de organisatie heeft de onafhankelijkheid van Oost-Timor. Haar strategie bestaat uit het starten en versterken van een lobby bij de Verenigde Naties met betrekking tot de

eis dat de Portugese administratie dient terug te keren om het eertijds op gang gebrachte dekolonisatie-proces verder af te ronden. Bij deze lobby wordt van de Portugese regering een actief optreden verlangd en geëist. Van belang hierbij is te vermelden dat bij het onlangs gehouden Oost-Timor-tribunaal te Lissabon de internationale jury de claims van de Indonesische regering op Oost-Timor en haar rechtvaardiging scherp veroordeelde. Voor verdere actie met betrekking tot een onafhankelijk Oost-Timor werd vervolgens een strategie voorgesteld, die in haar strekking praktisch geheel overeenkwam met de strategiebepaling, waarvoor de MNLITD gekozen heeft. Deze strategie-voorstellen hingen samen met de moeilijke militaire positie die de bevrijdingsbeweging FRETILIN op dit moment op Oost-Timor inneemt.

"REMINDERS"

In het tweede deel van het informatie-bulletin wordt een kort overzicht gegeven van de ontwikkelingen en gebeurtenissen, die zich de afgelopen twee jaar hebben afgespeeld in de Indonesische archipel. Het overzicht heeft geenszins de pretentie uit te breken de ruimte. Het gaat er slechts om enig idee te geven op welke wijze het generaalsregiem van Suharto meent te moeten optreden tegen de bevolking van de Indonesische archipel en op welke wijze de bevolking zich daartegen verzet.

INDONESIE

september 1980.

Generaal Poniman, chef-staf van de Landmacht, verklaarde dat er een bedrag van Rp.62 miljard (ca. 200 miljoen gulden) is uitgetrokken voor de modernisering van de landmacht.

In juni 1979 werd het tweede, in Nederland gebouwde, korvet officieel in gebruik genomen door de marine.

Indonesië Feiten en Meninge
maart 1981.

In 8 oktober 1981 is het derde korvet, dat in Nederland is gebouwd, de KM Nala officieel in gebruik genomen door de Indonesische marine.

oppositie & repressie

juni/juli 1980

Door de Indonesische pers verzwegen, maar toch "uitgelekt", is het bericht dat een groep van 50 personen recentelijk het parlement een document heeft voorgelegd en bij het parlement er op heeft aangedrongen een motie van wantrouwen tegen Suharto aan te nemen. Suharto wordt er van beschuldigd de Grondwet buiten werking te willen stellen en het leger te willen overreden haar politieke onpartijdigheid op te geven.

Gevangenkamp Buru

Zelfbeschikking, sept./okt. 1980
nr. 5

Scherpere controle "vrijgelaten" politieke gevangenen; de Indonesische regering heeft besloten de vorig jaar "vrijgelaten" politieke gevangenen scherper te controleren. Dat is bekend gemaakt door minister Machmud van binnenlandse zaken.

De betrokkenen waren al uitgesloten van werk bij overheidsdiensten en andere vitale diensten, hebben geen passief kiesrecht en in hun persoonsbewijs staat een stempel waaruit blijkt dat de betrokkene een politiek gevangene is geweest. Velen van hen mogen hun woonplaats niet verlaten en moeten zich regelmatig bij de politie melden.

Van "vrijlating" is in feite geen sprake. Alleen het kamp is wat groter geworden.

Guy Sacerdoti: Peter Rodgers, correspondent van de Sydney Morning Herald in Jakarta en medewerker van de F.E.E.R. moet Indonesië verlaten. Er zou sprake zijn van een campagne door de Indonesische regering tegen de Australische berichtgeving over Indonesië.

Indonesië Feiten en Meningingen
maart 1981

Amir Mahmud (minister van Binnenlandse Zaken) deelde mee, dat de regering nog steeds de ex-politieke gevangenen scherp het oog houden. Hen is verboden om werkzaam te zijn bij regeringsinstanties en om lid te worden van sociale organisaties of politieke partijen. Het overheidsapparaat, van provincie tot en met dorp, moet controle op deze ex-politieke gevangenen uitoefenen door gegevens over hen te verzamelen en hen zonodig op te pakken.

Indonesië Feiten en Meningingen,
mei 1981.

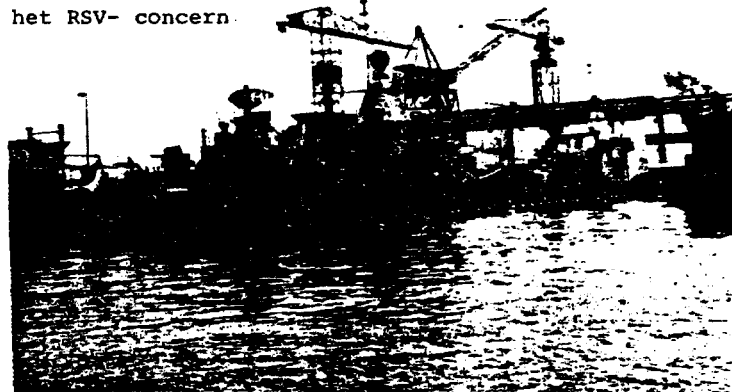
In januari zijn 22 mariniers van het Indonesische leger naar Frankrijk gezonden om geoefend te worden in het gebruik van amfibie-tanks, gefabriceerd in Frankrijk.

In januari was ook de Nederlandse staatssecretaris van

Defensie in Indonesië. Bij de besprekingen werd samenwerking overeengekomen op het gebied van scheepsbouw en het onderhoud van oorlogsschepen. Ook is er nog gesproken over hechte samenwerking in de industrie met betrekking tot de fabricage van militair materieel.

Volkskrant, 13 januari 1982.

De scheepswerf Van der Giessen de Noord heeft tijdens het vorige kabinet Van Agt toestemming gekregen om met Indonesië te onderhandelen over de levering van moderne mijnevogers van Nato-model. Minister Van der Klauw heeft dit goedgevonden en een exportvergunning is daardoor vrijwel zeker. Het gaat om een order van vijftig tot honderd miljoen gulden. De levering van de twee schepen wordt aangevochten door de werkgroep Indonesië en ongeveer twintig kritische leden van de Industriebond FNV. Deze groep procedeerde twee jaar geleden ook al tegen de staat over een exportvergunning voor drie Indonesische korvetten. Die zijn inmiddels gebouwd op de werf Wilton-Feyenoord in Schiedam, onderdeel van het RSV-concern.

Het leveren van korvetten heeft niets te maken met het lenigen van de nood van de Indonesische bevolking.

Volkskrant, 5 februari 1982.

"Jakarta bouwt aan een nieuwe luchtmacht": Indonesië is begonnen met het moderniseren van zijn luchtmacht. Volgens generaal Mohamad Yusuf, minister van defensie kan Indonesië het zich niet "veroorloven met bedreigingen te maken te krijgen die wij niet zouden kunnen afweren". De Indonesische regering heeft daarom drie verkenningsvliegtuigen besteld, 12 transportvliegtuigen, twee eskaders straaljagers, 15 speciaal in Vietnam ontwikkelde vliegtuigen ter bestrijding van guerilla's jachtvliegtuigen en verscheidene helikopters. Afgelopen oktober tijdens het herdenkings defile van de Indonesische strijdkrachten zijn enkele van deze nieuwe vliegtuigen getoond, waarvan een aantal worden gebruikt in de acties tegen de verzetsbeweging Fretilin op Oost-Timor.

Neue Züricher Zeitung, 3/4-5-81
O.G. Roeder

"Onrustige islamwereld": Al sinds de stichting van de Indonesische Republiek in 1945 maken geëngageerde islamitische kringen aanspraken op deelne-

ming aan de regering. Ook drongen men van die zijde aan op medewerking aan de opstelling van een grondwet van een theocratische staat. Na de uitschakeling van Sukarno en de consolidatie van de "Nieuwe Orde" van Suharto is het islamitisch partijwezen opgeleefd en in 1972 sloten die partijen zich aan tot de Verenigde Ontwikkelingspartij (PPP). Bij de

algerene verkiezingen van 1977 kreeg de PPP 99 zetels in het parlement van 360 zetels, maar geen vertegenwoordiger in de regering.

Tot nu toe sprak de Indonesische regering, indien er van verzet tegen het regiem sprake was, meestal over "zekere regeringsvijandige elementen". Thans noemt zij de islamitische oppositie bij naam. Oorzaak is volgens Roeder "de eerste politiek gemotiveerde vliegtuigkaping van een Garuda-toestel, op weg naar Bangkok, op 28 maart. Daar werden door Indonesische commando-troepen de vijf kapers, alsmede de commando-leider en de piloot gedood. Het afsluitende bericht over de achtergronden van deze affaire werden door de veiligheidsdienst-Kopkamtib pas op 22 april gepubliceerd."

Aan deze kaping was op 11 maart een gewapende overval op een politie-post in Bandung voorafgegaan, waarbij de daders gearresteerd werden. "Hun vrijlating had door een geslaagde kaping in Bangkok bewerkstelligd moeten worden".

Volgens Roeder zijn hier islamitische fundamentalisten aan het werk, die onder leiding staan van de 31-jarige Imran binti Muhammed Zain. Deze "lijkt te behoren tot die moslim-estremisten, die sinds 1976 op verschillende plaatsen in Java en Sumatra zijn opgetreden, waarbij zij zich graag onder de naam Kommando Jihad (commando heilige oorlog) presenteerden.

(.....) ... de excessen recentelijk in Bandung en in het Garuda vliegtuig zijn niet meer met een schouderophalen af te doen."

Far Eastern Economic Review, 22-5-1981, Guy Sacerdoti

"A one-man consensus?" : een groep gepensioneerd generaal, ex-ministers en andere politici heeft zich gekeerd tegen de beweringen van president Suharto over zijn recht leden van het Volkscongres (MPR) te benoemen, het overheidslichaam, dat de president kiest. Volgens Suharto zou uit een uit begin 1967 date-

rende stilzwijgende overeenkomst volgen, dat een derde van de leden van dit volkscongres door de president worden benoemd uit militairen en andere "massa-organisaties". Het 'Komitee 50' - genoemd naar de vijftig ondertekenaars van een petitie in 1980 - heeft in een brief aan voorzitter Daryatmo gevraagd duidelijk te maken, wanneer en door wie een dergelijke "stilzwijgende overeenkomst" zou zijn gesloten, wie daarbij aanwezig waren en wie zij vertegenwoordigden.

Berita Jurna, 10-7-1981

Met het oog op de komende verkiezingen in 1982 in Indonesië zullen strenge strafmaatregelen genomen worden jegens personen of organisaties, die de verkiezingen ook maar enigszins wensen te verstoren; "tenminste vijf jaar gevangenisstraf" deelde de heer Amir Machmud, minister van Binnenlandse Zaken van Indonesië mee. De heer Amir Machmud is tevens voorzitter van de verkiezingsraad.

(Gemeenschappelijke Persdienst, Den Haag, 17-8-1981)

Pramudya Ananta Tur, nog steeds huisarrest.

24-7-1981, Guy Sacerdoti

De Far Eastern Economic Review maakt melding van het jaarverslag van het LBH (Instituut voor Juridische Hulp). Dit instituut verleent rechtskundige bijstand aan armen, bevordert de bewustwording van de wetten in de gemeenschap en moedigt aan tot eerlijke uitvoering hiervan. In haar jaarverslag van 1980 over mensenrechten, bekend onder de naam "Dark Clouds over Indonesia" uitgegeven door Mulya Lubis, directeur van dit instituut, en Fauzi Abdullah, doet zij een kritisch verslag over de situatie van de mensenrechten in Indonesië.

Zij trekt de cijfers in twijfel, die bekend gemaakt zijn door de Indonesische regering over de vrijlating van gevangenen in december 1979, zowel politieke gevangenen als de gedetineerden die zonder een vorm van proces gevangen zitten.

Een klacht is ook dat de vrijgelaten gevangenen in het bezit zijn gesteld van verblijfsvergunningen met het stempel "ET" (Eks Tahanan). Dat betekent dat zij niet meer in aanmerking komen voor een baantje bij overheidsdiensten of bij ondernemingen als de Pertamina (Indonesische olie-maatschappij).

Het jaarverslag van de LBH nat, dat 500 leden van de OPM (Organisasi Papua Merdeka - Organisatie voor een Vrij Papua) nog steeds gevangen zitten. Het rapport betwijfelt de nauwkeurigheid van de bewering van de regering dat leden van deze groepering regelmatig vrijgelaten worden.

De Waarheid, 8-10-1981
Verontwaardiging over arrestatie Pramudya : Het PvdA-kamerlid Knol wil dat de minister van Buitenlandse Zaken, Van der Stoep, bij de Indonesische autoriteiten aandringt op de vrijlating van de beroemde romanschrijver Pramudya Ananta Tur en diens uitgever Jusuf Isak die enkele dagen geleden door de veiligheidspolitie in Jakarta werden gearresteerd.

Op een bijeenkomst aan de VU ter gelegenheid van het verblijf van de Indonesische schrijver Rendra in ons land hebben veertig Indonesische studenten in Nederland, alsmede Rendra zelf een protestbrief ondertekend tegen Pramudya's arrestatie. De brief is gericht aan de Indonesische regering en aan de universiteit van Jakarta, waar Pramudya ondanks een verbod vlak voor zijn arrestatie op uitnodiging van studenten een lezing hield.

In Indonesië zelf hebben twintig intellectuelen op Pramudya's vrijlating aangedrongen.

transmigratie

Sinar Harapan, 20-5-1981

Zes provincies buiten Java zullen in de komende 20 jaar niet meer in staat zijn om transmigranten op te vangen omdat de groei van de plaatselijke bevolking het gebied zelf overspoelt. Deze provincies zijn: Noord-Sumatra, Lampung, Zuid-Kalimantan, Zuid- en Noord-Sulawesi. Dit zei Ir. Ruslan Diwirjo.

Indonesië, Feiten en Meningingen, juni/juli 1980

De Indonesische regering overweegt de traditionele vissers te gaan transmigreren. De meesten van hen leven op de noordkust van Java en zij zouden overgebracht moeten worden naar West- en Centraal Kalimantan. Aanleiding voor deze plannen is het feit dat de traditionele vissers de concurrentie met de grote kapitaalkrachtige visserij niet meer aan kunnen.

(Zie ook Zuid-Molukken, Oost-Timor en West-Papua)

Sinar Harapan, 8-6-1981

Er heerst een groot verschil in de ontwikkeling van Oost- en West-Indonesië, volgens drs. J.L. Tamba van het Centraal Economisch bureau van de LEKNAS/LIPI in een lezing op een seminar over Halmaheira en Rajat Empat. Het gemiddelde inkomen per hoofd van de bevolking ligt in Oost-Indonesië ver beneden die van West-Indonesië. Dit wordt ver-

oorzaakt doordat 80% van de opbouw zich in West-Indonesië concentreert. Volgens Tamba is er ook een tendens, dat het kapitaal van de arme naar de rijke streken stroomt.

NRC Handelsblad, 17-2-1982,

Nederland zet steun aan Jakarta voort; Van Dijk vermijdt kritiek. Minister Van Dijk van Ontwikkelingssamenwerking voorziet dat de Inter Gouvernementale Groep voor Indonesië, waar Nederland voorzitter van is, Indonesië nog zeker enige jaren financieel zal steunen op het huidige niveau, d.w.z. met twee miljard dollar per jaar. Ook het Nederlandse aandeel hierin van rond de 160 miljoen gulden zal worden gehandhaafd. Op het door de Indonesische regering gevoerde sociaal-economische beleid heeft de minister geen kritiek te melden. IGGI-gelden worden - voor zover hem bekend - niet verspild door de nog steeds niet beteugelde en volgens sommigen zelfs sterk toenemende "grote" corruptie. Van Dijk blijkt er niets voor te voelen om de Indonesische regering wat krachtiger aan te preken op het verkeerd besteden ("eufemisme voor zakkenvullerij") van inkomsten uit handel en export ten koste van bijvoorbeeld de 50 miljoen Indonesiërs, die boven de armoede-grens moeten leven. Ook op het punt van de democratische vrijheden en mensenrechten, zwijgt Van Dijk. Hij gaat niet verder dan op te merken, dat er nog veel ontbreekt aan de democratische vrijheden, maar trekt daar voor de hulp verder geen consequenties uit. "Volgens de opvattingen van Van Dijk worden die mensenrechten nog niet grof genoeg geschonden om er wat van te kunnen zeggen of consequenties uit te trekken voor de hulpverlening."

Peter Schumacher

atjeh

Tapol, juli 1980 Nr. 40

Prisoners tortured in Aceh; Volgens Tapol treedt het Indonesische leger momenteel op grote

schaal op tegen aanhangers van de Atjehse bevrijdingsbeweging. In de gevangnissen zitten ten minste 126 mensen vast. De meesten zonder enige vorm van proces. Verder zou er sprake zijn van ernstige martelingen.

Persbericht Landelijk Comite Zuid-Molukken aug. 1980

Volgens het persbericht van het LaC is dr. Muchtar J. Hasbi, minister van defensie van de Atjehse bevrijdingsbeweging "Gerakan Atjeh Merdeka" samen met zijn medewerker Daud Abu op 13 augustus j.l. om het leven gekomen tijdens een vuurgevecht met een eenheid van het Indonesische leger. Het LaC zegt deze berichten via Zuidmolukse bronnen in Indonesië te hebben vernomen.

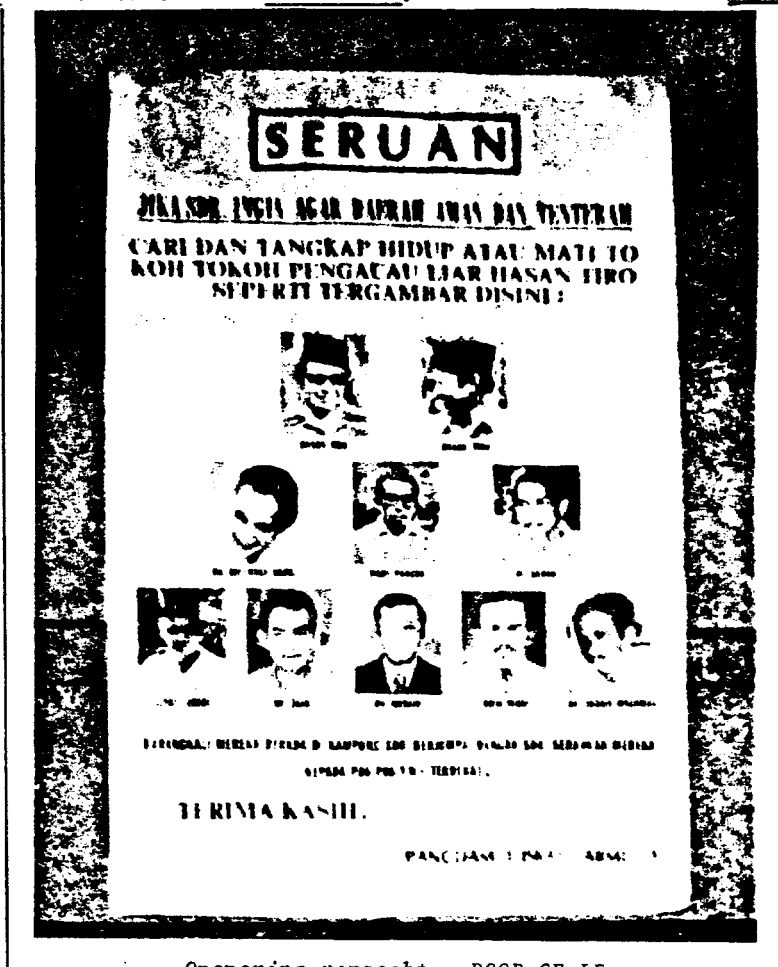
De beide mannen werden om 2 uur 's nachts in het dorp Aras Sembilan in Oost-Atjeh tijdens hun slaap verrast door een Indonesische commando-eenheid. Bij een poging te ontvluchten werden ze neergeschoten.

Far Eastern Economic Review, 12-12-1980

"Letters to the Editor": De brief ondertekend door 'another fanatic' betwist de juistheid van een artikel in de F.E.E.R. waarin onder andere melding wordt gemaakt van de dood van de "separatistenleider" Hasan di Tiro. "Jakarta heeft de gewoonte zijn vijanden verscheidene malen te doden". Zo werd de islamitische rebel Karto Suwiryo in West-Java dood gemeld voordat hij daadwerkelijk was gearresteerd en geëxecuteerd. Ook de Atjehse islamitische verzetsstrijder Hussein Yusuf werd dood gemeld, voordat hij enkele jaren geleden als gevolg van ouderdom overleed. De briefschrijver noemt verder de Buginese rebel Kahar Muzakkar en zegt nog veel meer voorbeelden te kunnen geven. "Jakarta heeft ook de gewoonte vrouwen en kinderen van in de jungle verblijvende mannen in de gevangenis op te sluiten. In Atjeh stierven twee babies achter de tralies, nadat hun moeders waren gearresteerd"

De briefschrijver meldt verder, dat Atjeh overals West-Irian en Oost-Timor wordt overspoeld door transmigranten uit Java in een poging de steun van de bevolking voor de bevrijdingsstrijd te breken. "Dat is de reden waarom alle reguliere vluchten van Garuda naar Atjeh zijn onderbroken en alle vliegtuigen worden gebruikt om transmigranten te vervoeren".

maakt het Tapol Bulletin melding van het feit dat 25 vrouwen, sommigen samen met hun kinderen, gegijzeld worden door de Indonesische autoriteiten, die op die manier hun mannen hopen te kunnen arresteren. De heer A. Samad Gadeng bestrijdt het bericht in de F.E.E.R. van 31 oktober 1980 waarin verklaard werd dat de Atjehse verzetsleider Tengku

Opsporing verzocht : DOOD OF LEVEND ! De Indonesische regering heeft een prijs gezet op het hoofd van Di Tiro en zijn naaste

Tapol Bulletin, nr. 45 mei 1981

" 30 Mannen zijn in het openbaar doodgeschoten zonder enige vorm van proces. Deze executies, duidelijk bedoeld om de bevolking te intimideren, vonden plaats tussen augustus 1977 en augustus 1980 " meldt het Tapol Bulletin. Onder de geëxecuteerden bevonden zich enkele leiders van het Nationaal Bevrijdingsfront van Atjeh-Sumatra. De Indonesische autoriteiten hebben ook overal in Atjeh opsporingsbiljetten aangeplakt met de tekst: Gezocht, dood of levend en daaronder de namen van 10 leiders van het Atjeh-bevrijdingsfront. Verder

Hasan di Tiro dood zou zijn. Verder stelt hij, dat het leiderschap van de Atjehse bevrijdingsbeweging bestaat uit de "best geschoolde rebellen ter wereld". Dat bewijzen ook de aanplakbiljetten van het Indonesisch regiem, waarin 'opsporing dood of levend' wordt verzocht. De meerderheid van de gezochte Atjehers bestaat, blijkens deze biljetten, uit doctors, juristen en ingenieur .

publicatie hierover in het Tapol Bulletin.

chinese minderheid

Indonesië Feiten en Meningeën,
juni/juli 1980

In Unjung Pandang breken rassereellen uit. Chinese winkels worden geplunderd. Ook in Medan zijn anti-chinese rellen uitgebroken. 13 Jongeren-organisaties eisen, dat het plaatselijk bestuur de illegale chinese gokhuizen gesloten worden.

Far Eastern Economic Review,
28-11-1980

In Solo op Midden-Java hebben anti-chinese rellen plaatsgevonden. Niet ver van Solo, in Semarang, werden winkels en woningen van chinezen met stenen bekogeld. Er is een avondklok ingesteld.

Indonesië Feiten en Meningeën,
maart 1981

De jeugd in Solo (Midden-Java) begon op 20 november 1980 vernielingen aan te richten aan chinese huizen en bezittingen. Later verspreidde deze onrust zich naar andere steden op Midden-Java.

Far Eastern Economic Review,
5-12-1981

In Kudud, Cepu en Rembang op Midden-Java is een avondklok ingesteld als gevolg van anti-chinese demonstraties.

Indonesië Feiten en Meningeën
januari 1982

Op 25 oktober 1981 braken er in Banda Aceh (Noord-Sumatra) rassereellen uit gericht tegen de daar wonende Chinezen. Een ruzie tussen een Indonesische en Chinese jongen vormde de aanleiding. De massale vechtpartij, die daarop volgde werd snel door de plaatselijke politie bedwongen. Een dag later leidde een nieuwe ruzie tot onlusten van een nog grotere omvang. Op grote schaal en gedurende een hele week werden bezittingen van Chinese inwoners van de stad vernield. Dat de rellen zo lang duurden hing samen met het feit dat de politie en de militairen een afwachtende houding aannamen. Orde en rust werden pas hersteld toen er versterkingen uit Jakarta aangevlogen werden.

ZUID MOLUKKEN

Een grote trawler uit Taiwan, ligt hier met enkele andere trawlers aan de ketting in de haven van Ambon vanwege clandestiene visserij in de Molukse wateren.

Nasional, 17-6-1979

Al meer dan een jaar verblijven ruim 5.000 evacuees in provisorische barakken in de omgeving van Makariki en minstens 60 van hen zijn overleden, meldt Nasional.

Verder plaatst Nasional vraagtekens bij de noodzakelijkheid van de evacuatie en merkte op dat de voorspelde vulkaanuitbarsting na meer dan een jaar nog steeds niet had plaatsgevonden.

Sinar Harapan (editie Maluku)
maart 1980

De export van zeeproducten uit de Molukse wateren naar verscheidene landen van Azië, Europa en de Verenigde Staten bedroeg in 1979 ca. 6 miljoen kg. met een waarde van ongeveer 31,5 miljoen Amerikaanse dollars, waarvan de garnalen-export een belangrijke positie inneemt, werd aan de pers bericht.

Uit de vispraktijken van de visonderneming "Daya Guna Samudera" bleek echter dat tientallen tonnen vis liggen weg te rotten en in zee werden gegooid. Het subhoofd van de afdeling "Perлиндungan dan Pelestarian Alam" (milieu - bescherming), de heer Agoe Jaftoran deelde aan een journalist mede, dat de zeestranden vervuild werden door aangespoelde rottende vis. Het weggooien van vis door de schepen van deze onderneming gebeurt namenlijk zonder dat men rekening houdt met de ver-

plichte afstand van de kust van 3 mijl.

Tevens meldt Sinar Harapan, dat 120 trawlers, die het eigendom zijn van verschillende "joint-ventures", illegaal in de wateren rondom de Molukken opereren. De heer W. Mailoa, vice-voorzitter van de HNSI, afdeling Maluku, verklaart tegenover het Indonesische persbureau ANTARA, dat de onderneming "Permi", de grootste schender is. Deze onderneming is gevestigd in Kupang en beoefent de visvangst op joint-venture-basis met Taiwan.

Sinar Harapan, 1-8-1980

Twee vertegenwoordigers van de evacuees, Melahari Charles Nauce en Yan Sopratu, reisden naar Jakarta af om de hulp in te roepen van het Indonesische parlement, tevergeefs. Volgens het artikel in Sinar Harapan, is het voor de evacuees geplande nieuwe onderkomen in Waikia even ongeschikt als het huidige Makariki-kamp, dat door overstromingen wordt geteisterd en waar de bodem onvruchtbaar is.

Het 'woonoord' in Waikia blijkt een oude vervallen suikerfabriek waar men in de hitte-periode wordt geroosterd en in de regentijd tot op het merg verkleumt. Tussen de regels door beschuldigt Sinar Harapan de autoriteiten van corruptie; waarom zijn de 600 miljoen rupiah, die de Indonesi-

de regering voor de evaluatie heeft uitgetrokken niet voldoende om deze mensen aan redelijke huisvesting te helpen ?

Zelfbeschikking, sept./okt.1980

"Gedeporteerde eilandbewoners met de hongerdood bedreigd"; De ruim 5.000 bewoners van de Zuidmolukse eilanden Teun, Nila en Serua, die door de Indonesische autoriteiten zijn overgebracht naar een doorgangskamp bij Makariki op het eiland Ceram zijn in levensgevaar.

De 1200 families - samen de complete bevolking van de drie eilandjes - werden begin 1978 door de Indonesische marine geëvacueerd. Als reden werd opgegeven een binnenkort te verwachten vulkaanuitbarsting in het betrokken gebied. De bewoners werd verteld, dat zij later weer naar hun dorpen zouden worden teruggebracht.

Panda, Jrg. 16 Nr. 12 december 1980

Natuurbescherming in de Molukken : een dringende noodzaak. Panda wijst op de gevaren van ontbossing. Plaatselijk wordt het regenwoud gekapt door de bevolking voor uitbreiding van landbouwgronden of voor uitbreiding van het dorp. In het algemeen levert dit geen al te grote problemen op. Wel vormt de commerciële houtkap door grote maatschappijen een ernstige bedreiging. Ongeveer 90% van het regenwoud in de Noord- en Midden-Molukken is al uitgegeven als concessie aan houtmaatschappijen. Er wordt nu al op 17 plaatsen op grote schaal gekapt. Als het kappen in dit tempo doorgaat, zal het woud op de Molukken binnen 15 jaar bijna helemaal verdwenen zijn.

Soeara Rajat Maloekoe, Nr. 15

Economische ramp in de Molukken.

Niet minder dan 39 Indonesische houtmaatschappijen zijn betrokken bij de massale ontbossing van de Molukse eilanden, die op een regelrechte economische ramp dreigt uit te lopen, aldus de correspondent van Soeara Rajat Maloekoe in Indonesië. Van deze correspondent ontving

Houtkap met maar een doel : money, doetit, dollar oftewel geld.

het blad foto's en andere materiaal, waaruit blijkt dat de totale houtproduktie in de Molukse wouden van 1979 tot februari 1980 maar liefst 1.102.170,13 kubieke meter bedroeg. Door de inzet van zware machines is deze produktie inmiddels vermeerderd met 191.954,17 kubieke meter per jaar. Ruim 80% van de in het kader van de "opbouw" gekapte boemen verdwijnt naar Java. De resterende 20% wordt gebruikt door de Indonesische bezettingsmacht, te weten: leger, politie en dergelijke instanties.

Soeara Rajat Maloekoe geeft een uitvoerige opsomming van de bij deze plundering betrokken houtmaatschappijen, zoals "Jati Maluku Timber" en "Nusa Niwe Indah". 37 Van deze houtmaatschappijen zijn gevestigd in Jakarta en de andere 2 in Unjung Pandang (Makassar). Door de plunderwoede van de kaplustige generaals en daartegenover staand het niet-aanplanten van jonge bomen, zal erosie van de bosrijke gebieden op Ceram, snel toenemen en de vruchtbare gronden tijdens de regentijd de zee inspoelen. Wat overblijft

van de Molukse archipel zal niet meer zijn dan een verzameling van kale atollen van het type Kaap-Verdische Eilanden.

Sinar Harapan, 13-5-1981

De regering van de Daerah Maluku reserveert in het kader van Pelita III (3e opbouwprogramma, 1979/1983) 98.000 ha. landbouwgrond voor de nationale transmigratie-programma's in de Molukken. Aan een verslaggever van ANTARA (indonesisch persbureau) deelde de heer Husni Thamrin van Transmigratie-zaken nog mede, dat de gereserveerde landbouwgronden beschikbaar zullen worden gesteld voor ca. 20.000 kepla keluarga (gezinshoofden) transmigranten afkomstig van het eiland Java.

De gebieden waarin voorbereidingen worden getroffen om de transmigratie uit Java op te vangen zijn: Buru, Halmahera, Pasahiri (Noord-Ceram) en Makariki (Zuid-Ceram).

Sinar Harapan, 20-5-1981

Volgens Ir. Ruslan Diwirjo zullen zes provincies buiten Java de komende twintig jaar niet meer in staat zijn om transmigranten op te vangen, omdat de groei van de plaatselijke bevolking het gebied zelf overspoelt. Deze gebieden zijn: Noord- en West-Sumatra, Lampung, Zuid-Kalimantan, Noord- en Zuid-Sulawesi.

KORA, KORA, juli/aug. 1981

Bericht uit zowel Indonesische nationale bladen als in de Edisie Maluku-bladen van de maand februari 1981.

De overeenkomsten over de vangst van tonijn in de Molukse wateren tussen Indonesië en Japan, bekend als de "Banda Sea Agreement" (Hendaknya Ditinjau Kembali), moet herzien worden, omdat het de opbouw van de Molukken niet ten goede komt, vond de heer W. Mailloa, vice-voorzitter van de Himpunan Nelayan Seluruh Indonesia (HNSI), afdeling Maluku.

Omstreeks 1971/1972 nog verplichtte de Indonesische regering de Japanse vissersboten zich te melden, maar deze meldingsplicht werd 6 à 7 jaar later afgeschaft. HNSI Maluku is dan ook van mening dat de regering in Jakarta de bewuste overeenkomsten moet herzien en de afspraken, die uit het verdrag voortvloeien, duidelijk moet naleven.

De Japanse tonijn-vangsten worden direct naar Japan ter verwerking overgebracht en daarnaast heeft geen enkele inwoner van de Molukken ooit de mogelijkheid aangeboden gekregen om bij de bewuste Japanse onderneming te komen werken.

WEST PAPUA

Tapol, mei 1980

Augustus 1980, drie dagen voor de viering van de Indonesische nationale feestdag hebben zes jonge Papua-vrouwen voor het bureau van de Indonesische gouverneur in Jayapura de vlag van West-Papua gehesen. Zij droegen een rode band in hun haar en zongen het volkslied van West-Papua. De vrouwen werden gearresteerd en zijn in de gevangenis ernstig mishandeld en door Indonesische soldaten verkracht.

Indonesië Feiten en Meninge, september 1980

Een in december 1979 samengesteld verslag van het Bureau Rechtshulp te Jakarta meldt dat er zo'n 500 West-Papua's in gevangenschappen zitten: 140 in Jayapura, 50 in Manokwari,

150 in Biak en 125 in Serui. Het merendeel van deze gevangenen is gearresteerd omdat zij hun fundamentele rechten en hun traditionele grondrechten verdedigden.

Een document, dat door een van de gevangenen is opgesteld en de buitenwereld heeft weten te bereiken, onthult dat in de gevangenschappen al meerdere gevangenen hun gevangenschap niet hebben overleefd. Dit document bevestigt niet alleen het bericht over het doodmartelen van de vrijheidsstrijder Baldus Mofu. Het meldt ook dat recentelijk in de gevangenis van Serui twee mannen en een vrouw, en in de militaire gevangenis van Jayapura een student in de medicijnen, Leonard Rawayai, de dood hebben gevonden.

Kranten in Jakarta berichten dat 31 leden van de opstandige beweging in Irian Jaya zich hebben overgegeven in Ilaga, in de provincie Paniai.

omdat wij op het moment van onze terugkeer het slachtoffer worden van openbare martelingen door het militaire regiem. "

Tapol-bulletin, 6-7-1981 nr.46

Onlangs verkreeg Tapol een copie van een proces-verbaal van de ondervraging van een gepensioneerde militair, die ondervraagd werd naar zijn rol in de moord op twee Papua's. De beide mannen werden in 1976 vermoord. De ondervraging vond plaats in december 1980 in opdracht van een officier van de inlichtingendienst van het Indonesische militaire commando in West-Irian. Dit verslag geeft echter geen verklaring waarom de ondervraging pas vier jaar later plaats moest vinden, en/of in de legerofficieren die ervan worden verdacht verantwoordelijk te zijn voor de moorden, zullen worden vervolgd. Het geeft wel aan welk lot de gedetineerden ondergaan.

Dorpsvergadering in het binnenland.

Tapol-bulletin 6-7-1981 Nr.46

De regering van Papua New Guinea beveelt de vluchtelingen uit West-Papua het land te verlaten. Als antwoord op de suggestie van een VN-functionaris dat zij (vluchtelingen uit West-Papua) terug zouden moeten keren naar Indonesië gaf de heer J. Hamadi "Dat is een ding wat wij verafschuwen

Persbericht Comité Vluchtelingenhulp Papua's, 4-9-1981

"Arrestatiebevel tegen gevluchte Papua's"

De autoriteiten in Papua New Guinea hebben een arrestatiebevel uitgevaardigd tegen de uit Irian Jaya afkomstige Johan Hamadi. Hamadi werd op 18-jarige leeftijd politiek actief tijdens de Indonesische "Act of free Choice"

Een eenheid van het OIM-leger
voert een schijnaanval uit.

in 1969. Daarbij werd hij door het Indonesische leger gearresteerd, ondervraagd en gemarteld. In 1981 vluchtte hij naar Papua New Guinea, waar hij onderdook bij studenten. Thans dreigen de autoriteiten van PNG met strenge straffen als Hamadi zich niet onmiddellijk bij hen meldt. Het Comité Vluchtelingen hulp Papua's vreest voor uitlevering aan Indonesië en daarmee voor zijn leven.

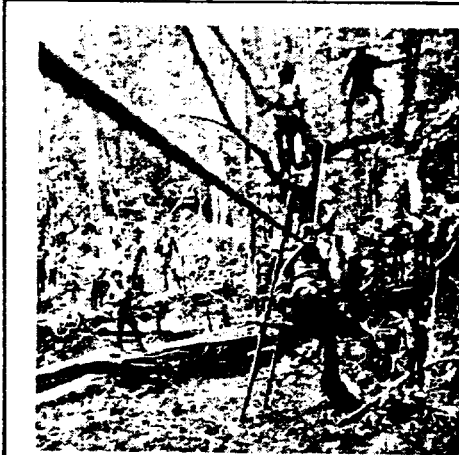
Indonesië Feiten en Meninge
aug./sept. 1981 Hank di Suvero
Militant verzet op West-Irian.
Het enige wat ons ontbreekt
zijn de wapens.

" Overal vond ik een militant
verzet tegen de Indonesische
heerschappij. Eerder dan wan-
hoop en uitzichtloosheid vond
ik boosheid en een visie op een
onafhankelijke Melanesische toe-
komst, "

stelde de heer H. di Suvero in
zijn reisverslag vast, waarbij
hij nog opmerkte gesproken te
hebben met studenten, onderwij-
zers, beoefenaars van vrije be-
roepen, arbeiders en ambtenaren
De heer Di Suvero schreef ver-
der in zijn verslag over de
uitbuiting van West-Irian door
Indonesië; de exploitatie van
de natuurlijke rijkdommen van
het eiland.

De onderdrukking van het volk

van West-Irian door middel van
geplande migratie-programma's,
waarop het Indonesische rege-
ringsapparaat wordt gebouwd.
De vernietiging van de eigen
cultuur, de Melanesische ;

Trainingskamp van het guerril-
la-leger van de OPM (organisa-
si Papua Merdeka)

boeken, tijdschriften, televi-
sie-programma's. Zij zijn allen
op Jakarta gericht.

Het koloniseren van West-Irian
door de Indonesische regering
wordt verder gekenmerkt door het
isoleren van West-Irian van de
rest van de omliggende landen en
het creëren van een Javaanse
meerderheid, en het veilig stel-
len van het Indonesisch arbeids-
potentieel in dit gebied.

NRC Handelsblad, 13-11-1981

Het NRC meldt dat de Indonesische
Provinciale leger-commandant van

Irian Jaya, generaal Santoso,
door middel van zijn dagorders
van augustus 1981 het gehele be-
zettingleger in Westelijk Nieuw
Guinea ten strengste gewaar-
schuwd heeft " geen voet te zet-
ten in gebieden, die niet onder
Indonesische militair gezag
staan. "

AFP, 13-8-1981

Bij de grens van Papua New Gui-
nea vond een treffen plaats tus-
sen de OPM en de Indonesische
militairen. Volgens de OPM werd
er een Hercules-vliegtuig neer-
geschoten. Het AFP bevestigt dat
er een Hercules "aangevallen was
vanuit de omringende bergen bij
het (Sentani) vliegveld", en
citeert Indonesische woordvoer-
ders die zeiden, dat " een
grootscheepse militaire opera-
tie van hun eraan komt om het
nieuwe offensief aan te pakken."

Amnesty International, Jaar-
boek 1980/1981

Amnesty bleef ijveren ten behoe-
ve van drie mensen in Irian Jaya.
Deze drie mensen zaten gevangen
omdat ze de in 1975 uitgegeven
zogenoemde Declaratie van Serui
hadden ondertekend, die opriep
tot de onafhankelijkheid van
West-Papua. Voorts ontving de
organisatie berichten inzake ar-
restaties van mensen, die waren
verbonden met de afscheidings-
beweging OPM. Van hen wordt
aangenomen, dat zij in het mili-
taire hoofdkwartier (Kodam-Kasak
in Jayapura en in gevangnissen in
Biak, Manokwari en Serui vastge-
zet zijn. Amnesty heeft tevens
berichten ontvangen, dat er men-
sen stierven na te zijn mishandeld

door toedoen van het Indonesische
leger. Een dergelijk bericht dat
in het afgelopen jaar werd ont-
vangen betrof Baldus Mofu, een
man die onverbloed te kennen gaf
Papua-nationalist te zijn. In de
nacht van 8 op 9 december 1979
werd hij van zijn bed gelicht,
hevig geslagen en toen naar huis
teruggebracht, waar hij kort
daarna overleed.

Trouw, 15-1-1982

Bombardement op dorpen West-
Irian: de Indonesische lucht-

macht heeft verscheidene dorpen in West-Irian gebombardeerd, waardoor 2500 mensen zijn gedood, aldus de vertegenwoordiger van de Papuase onafhankelijkheidsorganisatie OPM in Nederland, J.M. Ireeuw.

Van de bombardementen zouden verscheidene dorpen rondom het Paniai-meer (de Wisselmeren) het slachtoffer zijn geworden. De Indonesische gouverneur en de legercommandant van West-Irian hebben verscheidene keren geprobeerd met een vliegtuig het opstandige gebied te bereiken, maar zij werden onder vuur genomen door het " Eerste Hooglanders Bataljon " van de OPM.

Indonesië Feiten en Meninge januari 1982

Van augustus tot oktober 1981 verliet een groot aantal mensen in het Merauke distrikt hun dorpen en gingen het oerwoud in om zich bij de OPM troepen te voegen. Als tegenmaatregel arresteerde het leger zo'n 500 mensen en onderwierp hen aan de volgende behandeling:

- zij werden elk gedwongen kogels door te slikken.
- er werden pistolen in hun mond gehouden gedurende 30-45 minuten.
- vrouwen en mannen werden gedwongen hun eigen urine te drinken.
- vrouwen en meisjes werden gedwongen zich uit te kleden en herhaaldelijk verkracht.
- diegenen die beschouwd werden als OPM leiders werden ontvoerd (red.: dit betekent over het algemeen executie) terwijl de rest nog steeds in ondergrondse cellen zit.

Bron: OPM vertegenwoordiger in het buitenland, 22 november 1981.

De Waarheid, 1-2-1982, Ton Regtien In Port Moresby, hoofdstad van Papua Nieuw Guinea (de in 1975 onafhankelijk geworden voormalige Australische kolonie) is een diplomatieke tijdbom tot ontplofing gekomen. Het weerzinwekkende optreden van de Indonesische luchtmacht in West-Irian eind vorig jaar, waarbij dorpen wer-

den gebombardeerd en duizenden doden vielen, heeft daar in niet geringe mate toe bijgedragen. De haat tegen Suharto's terreur in West-Irian wordt de laatste jaren bijna dagelijks gevoeld door die Papua's uit West-Irian die op de vlucht voor Indonesische militaire eenheden, naar Papua Nieuw Guinea uitwijken. Zij zijn het die de censuur op nieuws uit West-Irian doorbreken. Zij zijn het ook die de laatste jaren de bron vormen van de opgelopen spanningen tussen Jakarta en Port Moresby. En zij vormen het voornaamste doelwit van de verhoudingsgewijs absurd grote Indonesische diplomatieke missie in Papua Nieuw Guinea.

Begin januari werden twee medewerkers van de Indonesische ambassade in Port Moresby uitgezonden op beschuldiging van spionage en inmenging in de binnenlandse aangelegenheden van het gastland. Een van de twee bleek een officier uit Suharto's leger te zijn en trad al vijf jaar lang uiterst provocerend en onbeschoft op tegenover in Port Moresby, aanwezige vluchtelingen en immigranten uit West-Irian. Het was al jaren een publiek geheim dat de Indonesische ambassade vrijwel full-time en met een staf van 36 personen werkte aan het hete hangijzer in de betrekkingen tussen Papua Nieuw Guinea en Indonesië :

de gemeenschap van Papua-vluchtelingen uit Irian Jaya, waaronder een netwerk van verbindingen verondersteld wordt met de guerrilla in Irian Jaya, de OPM.

Een legertje dat welliswaar slecht bewapend is vergeleken bij het Indonesische leger, maar ook een legertje waarvan de krijgers een diep gewortelde vrijheidsdrang bezitten.

OOST TIMOR

Amnesty International.

4 mei 1980.

Amnesty International vreest dat leden van het Fretilin op Oost-Timor zijn geexecuteerd nadat zij zich aan de Indonesische autoriteiten hadden overgeven op grond van een amnestie-regeling, die hun was aangeboden.

Indonesië Feiten en Meninge
juni/ juli 1980.

Minister van Buitenlandse Zaken Mochtar Kusumaatmadja vraagt zijn Nederlandse collega van der Klauw meer begrip voor de Indonesische houding in het probleem Oost-Timor. Hij vraagt verder of er een gesprek zou kunnen worden georganiseerd met de Portugese regering met het uitgangspunt dat Oost-Timor nu deel uitmaakt van Indonesië.

Een woordvoerder van het Departement van Verkeer verklaarde dat de verbindingen op Oost-Timor aanzienlijk verbeterd zijn. Er zijn o.a. 250 wegwijzers aangebracht en 3 openbaarvervoer-auto's in gebruik genomen. Bovendien is het aantal gemotoriseerde voertuigen toegenomen van 1235 tot 2808. (noot van de redactie: blijkbaar alleen bestemd voor militairen en bestuursfunctionarissen).

Indonesië Feiten en Meningen
september 1980.

3000 pas afgestudeerde onderwijzers uit Java zijn naar Oost-timor gestuurd om de Timorese bevolking de Indonesische bevolking en Indonesische taal te leren. Zij zijn geworven met de belofte dat zij minister-salarissen zouden verdienen- 600.000 rupiah- per maand. De meeste zijn echter bang geworden en door het oorlogsgeweld en door het leger naar West-timor geëvacueerd. Het is hen verboden terug te keren naar Java omdat het een transmigratie- projekt zou betreffen.

Ga jij maar met het bootje spelen.

Far Eastern Economic Review,
21-11-1980.

De Algemene vergadering van de Verenigde Naties heeft in een resolutie uitgesproken, dat het volk van Oost-Timor in de gelegenheid moet worden gesteld te beslissen over zijn eigen toekomst.

Far Eastern Economic Review,
6-2-1981.

"The Timor- debate goes on; a formal Indonesian population figure for the former Portugese province fails to settle the death-question". Peter Rodgers: vijf jaar na de invasie heeft Indonesië cijfers gepubliceerd over de bevolkingssterkte in Oost-Timor. Deze cijfers zijn gebaseerd op een

Oosttimorese kinderen in 1979 - en in 1980 : hoeveel zijn er gestorven ?

nationale volkstelling, die vorig jaar werd gehouden door het centrale bureau voor de statistiek (BPS). Volgens deze gegevens wonen er in Oost-Timor 552.954 mensen, waarvan 281.754 mannen en 271.200 vrouwen. Deze cijfers vertonen een achteruitgang van ruim 100.000 mensen ten opzichte van de Portugese schatting in 1974.

De voorzitter van de Australische Raad voor de Rechten van de Mens, James Dunn, heeft gezegd, dat uit een onderzoek door het Indonesische leger eind 1979 is gebleken, dat slechts 330.000 mensen in Oost-Timor waren overgebleven.

Amnesty International, Jaarboek
1980/ 1981.

In een brief aan president Suharto. d.d. 28 april 1980 A.I. blijken zich hierover te verontrusten, dat grote aantallen Oosttimorezen waren "verdwenen". standrechtelijk geëxecuteerd of zonder proces gevangen genomen, als gevolg van de acties die door de Indonesische bezettingsmacht waren ondernomen. De hardnekkigste berichten over arrestaties en executies kwamen binnen nadat op 10 januari 1980 een Indonesische legerpost aan de

rand van de hoofdstad Dili door Oosttimorezen was aangevallen. Ongeveer 400 mensen werden gearresteerd, enkelen van hen werden later weer vrijgelaten. Ongeveer honderdtwintig mensen werden echter naar het eiland Atauro, ten noorden van Oost-Timor gebracht.

Op 14 november 1980 deed A.I. een beroep op de Indonesische autoriteiten ten behoeve van David Zimenes, een vroegere tweede luitenant in het Portugese leger, die na de aanval in juni werd gearresteerd en vervolgens "verdween".
The Weekend Australian.
3/4 oktober 1981, Robin Osborne.

"Een "pacificatie"-campagne door ruim 800 Indonesische troepen zal in Oost-Timor een ernstige hongersnood ten gevolge hebben de komende maanden" aldus kerkelijke bronnen in de Oosttimorese hoofdstad Dili. De "Operasi Keamanan" (= pacificatie) houdt namelijk de volgende maatregelen in:

- grote aantallen Oost-timorese mannen en jongeren tussen de 15 en 50 jaar gedwongen dienst te nemen in het Indonesische leger om te vechten tegen het guerrilla-leger van het Fretilin.
- Deze mannen en jongeren worden in dienst slecht gevoed en enkelen van hen zijn al aan gebrek aan voedsel gestorven.
- Indonesische troepen roven het voedsel uit de dorpen voor eigen gebruik, wat overblijft wordt vernietigd zodat het niet voor de guerrilla-tropen van dienst kan zijn.
- grote aantallen mensen, die ervan verdacht werden te sympatiseren met het Fretilin zijn in de gevangenis gegooid.

Door deze maatregelen kan het land niet meer verbouwd worden en wordt datgene dat verbouwd wordt vernietigd door het leger: "Indonesië is Oost-timor aan het uithongeren".

E

ACD	1677072
datum	09. JUNI 1983
CO	
b.	
d.	

C (CFO) nr.: 83/1554 d.d.: 9.6.83 Info: 3
Aan : CFB
Betreft : Militaire plannen

Bijl.:

Op 25-5-1983 werd

het volgende vernomen:

Ds. METIARY en zijn nog steeds bezig met de
verwezenlijking van militaire plannen

Onder de 50 à 60 man, die nu bijeengebracht zijn zouden
ook zgn. Vietnam-mensen zitten (Vietnam-plannen METIARY
1975).

, de instigator van deze plannen, heeft echter behoefte
aan minstens 20.000 Molukkers.

F

ACD

1699587

datum 19 OKT. 1983

CO

b. — d. —

1) Zo nodig andere rubricering aangeven.

Distr.: *BTB*

Bijlage(n):

Afschr.:

BO: *201518*

Betreft:

WMTA

Binnenkort zal de Portugees ,verbonden aan de WMTA; een reis langs enkele Pacific-staten maken. In zijn reisschema zijn bezoekers aan Australië, Papua New Guinea en Vanuatu opgenomen. Doel van deze bezoeken is te trachten de respectievelijke regeringen te overreden tijdens het VN-debat over Oost-Timor de zijde van de Portugese delegatie te kiezen.

ACD 1699810

datum 20 OKT. 1983

CO

b. — d. —

1) Zo nodig andere rubricering aangeven.

Distr.: BTB

Bijlage(n):

Afschr.:

BO: 201525

Betreft: VANUATU-plannen W.M.T.A.

Voor het vertrek van de Papua-groep "Papua" (voorheen Black Brothers) naar Vanuatu zou er overleg gepleegd zijn tussen
, leider van de groep, ds. METIARY en

. Ook zou via de ds. hierover meer weten

Dit geheel zou in verband kunnen staan met de plannen van de W.M.T.A. "een ambassade" op Vanuatu te vestigen.

Uit Vanuatu zouden onlangs 4 à 5 Papua's naar hier gekomen zijn met berichten over de W.M.T.A., zoals die sinds de ondertekening in Capelle in 1981 wordt ervaren.

In Zweden zou in het kader van de samenwerking tussen de W.M.T.A. en ACEH voor de behandeling van de kwestie Oost-Timor in de VN ook nog een bespreking tussen de groepen plaatsvinden

ACD 1730492

datum 14 MEI 1984

CO

b. _____ d. _____

1) Zo nodig andere rubricering aangeven.

Distr.: BT

Bijlage(n):

Afschr.:

BO: 206.092

Betreft: Problemen rond W.M.T.A.

Binnen de toch al op een laag pitje staande Triple Alliantie zijn nieuwe problemen gerezen. Men vraagt zich af hoe men verder moet met de Papua-partners nu één van die Papua's, met de noorderzon is vertrokken. Men beschouwt hem als R.I.-agent. De andere W.M.T.A. Papua, zou geen enkele achterban hebben, zodat men (R.M.S.) nu met een Triple Alliantie zit met slechts twee wezenlijke partners.

Met de andere partner, de Oost Timorese M.N.L.I.T.D. loopt het ook niet meer zo soepel. Al eerder werd er achter de rug van Ir. MANUSAMA om contact onderhouden met onafhankelijke Molukkers. Nu blijkt dit contact met nog steeds voort te duren en de normale briefwisseling tussen de K.N. en Timorees bestaat eigenlijk niet meer. Er wordt dan ook vermoed, dat op 25 april in Houtrust niet aanwezig zal zijn.

F ACD 1772886
datum 28 FEB. 1985
CO
F b. — d. —

1) Zo nodig andere rubricering aangeven.

Distr.: BT - SBP.

Bijlage(n):

Afschr.:

BO: 210 415.

Betreft: MANUSAMA (-WMTA)

Ir. MANUSAMA is niet van plan te reageren op de situatie in New Caledonia. Daar worden in dit verband twee oorzaken voor genoemd.

1. MANUSAMA wordt teveel in beslag genomen door zijn nieuwe vrienden.
2. MANUSAMA wil vanwege een onderlinge controverse geen partij kiezen en doet derhalve dus maar niets.
is vóór een reactie, is tegen en
is weer wel bereid.

Noot: De situatie op New Caledonia is recentelijk in de landelijke pers aan de orde geweest. Zoals bekend heeft New Caledonia een rol op de achtergrond gespeeld bij de tot stand koming van de West Malanesische Triple Alliantie.

OCHTENDBESPREKING op dinsdag 23 maart 1982.

Aanwesig : PH.BVD - HK - HB - HC - wnd. HD - PHE - HTD.

Afwezig : H.BVD.

• Zuid-Molukkers.

De bekende heeft een delegatie van Molukkers uitgenodigd naar Lissabon. HC vraagt zich af of deze deelnemer aan de "Triple Alliantie" niet enige morele of misschien zelfs materiële steun geniet van de Portugese regering.

UITTREKSEL 1551540

**Kort verslag gesprek HBVD met de SG van Binnenlandse Zaken
op 8-7-81**

5. De oprichting van de Triple Alliantie Patima (Papua Timor Maluku), opgericht met instemming van Manusama baart de Dienst zorgen. De Republiek Vanuatu (vm. Frans gebied) heeft inmiddels militaire faciliteiten aan de Alliantie aangeboden. Dit nu zou jonge Zuid-Molukkers in Nederland met nieuwe hoop kunnen vervullen die vervolgens na het stranden van het initiatief zou kunnen omslaan in frustraties met alle gevolgen van dien. De Dienst volgt de ontwikkelingen met grote aandacht.

AURORA dd. 3 JULI 1981

3. Zuid-Molukkers, "triple alliantie".

HC meldt dat in bepaalde Zuidmolukse kring de koorts begint op te lopen. Er wordt gesproken over aankoop van wapens. Ook is er (onverklaard) contact met gedetineerden.

AURORA dd. 26 MEI 1981

3. Zuidmolukkers

Manusama heeft met een vertegenwoordiger van de republiek Vanuatu gesproken over een aanbod Zuidmolukkers een militaire opleiding te geven gericht op de doelstellingen geformuleerd tijdens de Patima-conferentie. Anders dan Manusama schijnt een aantal Zuidmolukse jongeren hierin een kans te zien hun vrijheidsideaal op militaire wijze gestalte te geven. Naar het zich laat aanzien zal dit weer op een teleurstelling uitlopen met het risico dat gegrepen wordt naar het wapen van de terreur net zoals na het échec van het Vietnam-avontuur in 1976/7. Een externe berichtgeving over deze jongste ontwikkelingen is in voorbereiding.

AURORA dd. 16 JUNI 1981

1. Zuid-Molukkers.

HC doet enkele mededelingen omtrent recente ontwikkelingen in de PATIMA-sfeer. De "Triple Alliantie" begint meer kleur te krijgen. In Vanuata zal een kantoor van de EMS gevestigd worden, in Portuga een bijkantoor. Ook wordt over wapens gesproken. Manusama zou niet veel fiducia hebben in het avontuur. Tegenover de enthousiaste aanhangers van de gecombineerde bevrijdingsstrijd staan tegenstanders als voormalige Indonesië-reizigers die het EMS-ideaal op de Molukken dood hebben aangetroffen. Tegenstellingen en (straks) teleurstellingen zullen weer tot ongewenste onrust en uitbarstingen kunnen leiden.

AURORA dd. 19 JUNI 1981

2. Molukkers.

HC meldt dat in Molukse kring sprake is van een revival van het RMS-ideaal vanwege de "triple alliantie". Zoals verwacht, zijn er echter ook conflicten over ontstaan.

De Nederlandse ambassadeur in Portugal heeft de Timorees ontboden om uitleg te geven. Hij zou het verder zaken doen met Molukkers en Papoea's hebben ontraden. Manusama is boos.

AURORA dd. 30.6.81

OCHTENDBESPREKING op dinsdag 30 juni 1981.

Aanwezig : PH.BVD - HK - HB - HC - HD - PHE.

Afwezig : H.BVD - HTD.

1. Patima-problemen.

Zoals eerder in Aurora gemeld, is door BuSa bij verschillende ambassadeurs geïnformeerd naar Patima-contacten en is de Nederlandse ambassadeur te Lissabon in verband daarmee nogal voortvarend te werk gegaan.

Ir. Manusama heeft nu een boze brief aan de M.P. gezonden die in een bestaand interdepartementaal overleg-groepje ("IOM") behandeld zal worden. De BVD doet daaraan mee.